

dyplomacji RFN w Rumunii

BONN - Wicekanciers ter Spraw Zagranicznych Hans-Dietrich Genscher iczyl rozmowy w. Rumu. irugis w siągu estatnich

ni. nunikacle ogłoszonym zechodnionie. W komunikacie odosowym spotkaniu zechodniomie-miekiego ministra 8 przy-udda rumuńskim Nicolas Causescu w letniskowej misj-cowości Neptun nad Morzem Carnym wyrażono nadzieje na pomyślne zakończenie ra-dzieko-amerykańskich roko-uni rozbrojeniowych w Gene-wie w sprawie rozmieszczenia w Europie rakiet średniego zwięgu.

Górna Wolta - próba kontrprzewrota

• PARYŻ – Jak donosi AFP s Wagadugu, w Górnej Wol-cie została podjęta próba oba-lenia nouvych władz wojsko-wych, które przejęty rządy przed klikoma dniami w wy-niku zgmachu staru. Zakoń-cyla się ona flaskiem.

Trzy kolejne satelity

MOSKWA - 19 sierpnia b. Związek Radziecki u-mieścił na orbicie trzy ko-iene satelity Ziemi "Kosmos-J99", "Kosmos-1491" i "Kos. mos-1492". Wszystkie trzy sa-telity wyniesiono w kosmos a pomocą jednej rakiety noś. nej.

Uprowadzonego adwokata uwolniono

ALONDYN - Po 24 godzi-tach pomysinie zakończyła się prożna przygoda Williama omerville, bogatego adwoka, ia triandzkiego uprowadzone-o z jego domu w Enniksker, wkoło Dublina, Somerville, przyjaciel rodziny królewskiej, ostał uwolniony bez koniecz-prywaczy okupu w owysoko-iej dysiecy funtów sztertin-tow (ok. 6) tys. dolarów).

Trujący plankton

LONDYN — Czternaście Nob zmarło, 210 innych po-użnie rozchorowało się po pożuciu na upyspach Samar t dłyc w centrum Filipin mat. lanktonem.

Jednakże procesy stabilizałowymi i surowcowymi. Nie cji gospodarczej dopiero się zaczęły. Obok korzystnych tenustają restrykcje państw zachodnich. Krótszy jest czas pracy, występują braki w zadencji trzeba dostrzegać również i zagrożenia. Mamy do trudnieniu. Dlatego też z uwagą, z na-dzieją, ale i niepokojem, śleczynienia nadal z ograniczenymi możliwościami materia-

WARSZAWA (PAP) - O umacnianiu się korzystnych

tendencji w naszej gospodarce szczegółowo i obszernie in-

formował GUS w komunikacie bilansującym dokonania I półrocza. Zawarte w nim dane potwierdzały podstawowy

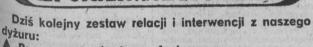
dla społeczeństwa i kraju fakt stabilizowania się gospodarki.

dokonania kolejnego kroku naprzód w wychodzeniu z kryzysu. W oczach przeciętnego obywatela znajduje to po-

twierdzenie w lepszej ofercie rynkowej, w większych do-stawach towarów nie tylko żywnościowych, w zniesieniu

reglamentacji wiekszości objętych nią artykułów.

EPORTER NA ZA

- Brawo pani sekretarz z Juchnowca
- Ukton przed siostrami PCK
- W Łomży samoobsługi nie będzie Udręki pasażerów taksówek
- W Augustowie ciemno można "oberwać". Nasi Czytelnicy powiedzieli, a reporterzy zanoto-

Białystok

rynek" urządzi- trudną pracę wykonują sto-Pchli j działkowcy przed pawi- stry PCK. Opiekują się ludźlonem handlowym przy ul. mi zniedolężniałymi i cho-Mieszka I w białostockim rymi, którzy są samotni. "Piasta". Zajmuja

Proletarlusze wszystkich krajów, łączcie się!

DZIENNIK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 185 (9961) Białystok — Łomża — Suwałki, piątek, 12.VIII.1983 r.

dzimy dane o wynikach uzy-

skanych przez gospodarkę w

kolejnych miesiącach roku

Co przynosi bilans lipcowych

dokonań? Ze wstępnych da-

nych, jakie uzyskał dzienni-

karz PAP wynika, że wartość

produkcji sprzedanej przemy-

Na trasie Mikołajki -

Wierzba (woj. suwalskie)

od wielu lat kursuje

prom pasażerski, prze-

wożąc dziennie setki tu-

rystów i wczasowiczów

oraz około 400 pojaz-

dów. Ich kierowcy za-

oszczędzają w ten spo-

sób 40 km, które mu-

sieliby pokonać jadąc

CAF - STANISLAW

MOROZ

(h)

najbliższą trasą lądową.

Oto krótka ocena przepro

wadzonych dotychczas działań

przez naczelnika Wydziału

Kryminalnego Wojewódzkiego

Urzędu Spraw Wewnętrznych

dwóch dní stwierdziliśmy wy-

raźny spadek przestępczości. Margines społeczny wyraźnie

nia około godz. 19 z jednej z

posesji przy ul. Zgoda w

Białymstoku została porwana

uprowadzona 4-letnia Joan-

Wołanie dziewczynki o ra-

W ciągu minionych

mjr Jana Pasicha:

Cena 5 zł Nakład: 180.000

analogicznym

wyższą niż w

boczego.

13

proc.

czasie roku minionego. Oznaczałoby to, że zadania Cen-tralnego Planu Rocznego zrea-

lizowane są w 59,6 proc. przy

upływie 57,6 proc. czasu ro-

Jednakże lipiec - o czym

nie można zapominać - jest

pów i tradycyjnie już cha-

produkcji uzyskanej w czerw-

cu z wynikami, lipca wynika,

że nastąpił jej spadek o ok

Produkcja przemysłu w lipcu Społkanie "Narew"

W środę, 10 bm. I sekre-tarz KW PZPR w Łomży -wyższa niż przed rokiem Włodzimierz Michaluk uczestniczył w zebraniu POP Wydziału Wykańczalni Wydziału ŁZPB "Narew". Omówiono słu była w tym miesiącu wyżsprawy doskonalenia pracy partyjnej oraz problemy produkcyjne, warunki sosza od poziomu sprzed roku o 5,4.proc., a w porównywalnym czasie pracy — nawet o 9,1 proc. Wstępny bilans 7 miesięcialne i bhp załogi. (jtb) cy roku wykazuje, że uzyska-liśmy w tym okresie produk-cję przemysłową o 8,1 proc.

Zarejestrowano nrawie 17 tys. zakładowych organizacji zwigzkowych

WARSZAWA (PAP) Rzecznik prasowy Minister-stwa Sprawiedliwości informumiesiącem masowych urloje, że do 30 lipca br. do sąrakteryzuje się pewnym dów wojewódzkich na obszarze spadkiem produkcji. To zjawicałego kraju wpłyneło 17 488 sko wystąpiło także i w tym wniosków o rejestrację zakładowych organizacji związkoroku. Z porównania poziomu wych. Z tej liczby sądy roz-poznały 17 177 wniosków rejestrując 16 908 związków zawodowych.

- Dla wielu Polaków imię Katalin nie kojarzy się zbytnio z rodzimym kalendarzem. A przecież Katarzyna, odpowiednik węgierskiej Katalin, to obecnie bardzo popularne w Polsce imię.

- Wśród Węgrów imię to również przeżywa okres renesansu. Najwięcej Węgierek przychodzących na świat to Moniki, Ewy, Marie, An-

Agnieszki i Elżbiety Bardzo popularne jest również w moim kraju imię Erika, z którym w Polsce dotychczas się nie spotkałam

- Być może dlatego, że jeszcze krótko jesteś na Biatostocczyźnie?

w Wólce nad Bugiem - Jestem dopiero niecałe dwa tygodnie, ale jest to już mój drugi pobyt w Polsce. Kilka lat temu - bedąc jeszcze studentką - by-

lam na studenckich juwe-naliach w Krakowie. Do dzisiaj wspominam tamten pobyt z dużą sympatią.

- Kolej więc na białostockie Pogonalia...

Chętnie przyjadę za rok

Rozmowa z Katalin Pamuk

- Komendantką obozu pionierów węgierskich

- Nie jestem już student ką. Ukończyłam Instytut Pedagogiczny w Szeged, gdzie

studiowałam literaturę wę-gierską i języki obce Obec-nie wykładam te przedmioty w jednej z podbudapeszteńskich szkół

Zachwycona iestem Budapeszcie prawie na każdym kroku – Węgrzy mają duży sza-

cunek dla tradycji, nie zapominają chociażby czarda-SZA.

Bezpłatne podręczniki min uczniów Z uwagi na zbliżający się WARSZAWA (PAP) - Z

nowym rokiem szkolnym z dzień i września aktualne stabezplatnych podręczników ko- je się pytanie czy książki bę-

Kogo najbardziej cenisz z klasyków polskiej literatury?

Fot. S. Dworakowski

Mickiewiczem Przypadli też mi bardzo do gustu "Chiopi" Reymonta Tradycje ludowe polskiej i wegierskiej wsi są bardzo zbliżone na wielu płaszczyznach Od wielu wieków wiążą nas piękne tradycje historyczne, a śla-dy polskości można spotkać

Ciąg dalszy na str. 2 IUTRO

osiedlu chodnik i tarasują przejście do sklepu - skarżyli się mieszkańcy wspomnianego osiedla. Administrator tego terenu - pan Korzonek, do którego zwróciliśmy się z tą sprawa, poinformował nas, jż sprawa jest mu znana. Wkrótce na placu zostanie umieszczona tabliczka z za- że nasi kazem sprzedaży w tym więcej zrozumienia dla pramiejscu warzyw i owoców. Ponadto trafia tam patrole ORMO. Warzywa można sprzedawać nieco dalej, na specjalnie ustawionych tym celu stolikach.

* Na słowa uznania zasługuje szybka i skuteczna reakcja na naszą interwencję pani sekretarz Urzędu Gminy w Juchnowcu Dolnym. Udało nam się pomóc v trudnej sytuacji życiowej rodzinnej naszej Czytelniczce T.K.

* Nie wszyscy wiemy, jak skiej.

> Lomża ży. Ułatwia to przecież za-

ła

W

Czv - a jeśli tak. to kiely – Powszechna Spółdzielnia Spożywców przywróci czyk - wiceprezes PSS w samoobsługę w sklepach łomżyńskich? – pyta Stanisława Keslerowa z Łom-

Lomży: nieprędko Podykto-Ciag dalszy na str. 2

cy sióstr PCK.

Pan Aleksy Nikołajew, za-

mieszkały przy ul. Sobies-kiego 26a w Białymstoku

prosil o interwencję w spra-

zbiorczej na wspomnianym

budynku (m.in. nie można

było oglądać programu tele-

wizji radzieckiej). Spieszy-

my poinformować, że zosta-

Informację tę uzyskaliśmy

w ADM przy ul. Słonim-

WPHW pod numerem

zgłoszona usługa do

anteny

625.

wie niesprawnej

kupy... Mówi Jerzy Stań-

Ujęcie sprawcy porwania 4-letniej dziewczynki Akcja "Element" i "Mustang" -trwa w dalszym ciągu

m były kontynuowane w wojewódznaszych wach rozpoczęte w środę, 0 bm i zakrojone na szeroa skalę, milicyjne działania ELEMENT" i "MUSTANG" Nem w środe i czwartek godz. 12 w woj. bialostocim zatrzymano trzynaście ob poszukiwanych przez sąv i prokuratury, ustalono 18. prawców szczególnie groźvch i niebezpiecznych przeepstw jak włamania i rozoje oraz jednego gwałtu. Uawniono też dziewięć przeepstw. które dotychczas nie viv znane organom ścigania

odczuł działania milicyjne. Chcę tu podkreślić ogromną Inf. wł. W czwartek, 11 Wszczęte zostało postępowapomoc społeczeństwa. 10 sierp nie przygotowawcze w stosunku do członków dwu grup młodzieżowych podejrzanych o dokonywanie kradzieży samochodów i włamań. Odnana R. Sprawca usiłował zbiec leziono cztery skradzione po-jazdy (samochód osobowy i z dzieckiem. trzy motocykle).

tunek usłyszeli ludzie znajdu-Funkcjonariusze MO zastojący się w pobliżu i podjęli natychmiastowy pościg. Sprawcę, którym okazał sie sowali odpowiednie - przewidziane prawem - konsekbedacy w stanie nietrzeźwym wencje w stosunku do sprawmieszkaniec Białegostoku, 38ców stwierdzonych 226 wyletni Wiesław P., ujęto w pokroczeń o charakterze chuligańskim bądź naruszeń ładu, bliżu dzikiego wysypiska śmieporządku i spokoju. Wymieci. Został on przekazany do dyspozycji Prokuratury. rzono 83 mandaty karne na 42.700 zł.

rzystać bedzie ok. 4 mln uczniów Do klas II i V we wrześniu br dołączą ucznio-wie z klas III, VI i VIII, którym zostaną wypożyczone na czas nauki książki szkolne. Jak zwykle dzieci najmłodsze, tj z oddziałów zerowych i z klasy pierwszej otrzymają książki na własność. Na zakup bezplatnych podręczników dla szkół podstawowych państwo wyasygnuje w tym roku kwote 1.114 mln złotych.

da gotowe na czas? Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne przygotowują ich 34,5 mln egzemplarzy, o 2,5 mln wiecej niż w roku ubiegłym. Najwieksza uwaga zwrócona jest na podreczniki bezpłatne dla szkół podstawowych W tej grupie znajduje się klasa VI, która w wyniku postępującej reformy programowej, ma .otrzymać w br. komplety ncwych książek.

Zatrudnieni przy tym robot-

nicy żydowscy znajdowali

dokumenty z nazwiskami o.

fiar. wczoraj jeszcze żywych.

niekiedy osobiście znanych. a

na ścianach wagonów znaj-

dowano napisy świadczące o

miejscu skąd wysłano te prze-

sviki Prawda o Treblince.

miejscowości, której nazwa od

prawie pół roku krażyła w

skażonej postaci - "TREM-

BLINKA" (kto zna francuski.

ten wie co to znaczy) budzac

w getcie przerażenie ale

niemal powszechna niewiarę.

ta prawda uwierzytelniła się

roku ostatnie samotne skupi-

W dniach 5-12 lutego 1943

SULUTION NEDZIELNE

LUDZIE LISTY PISZA ... Na tej popularnej kolumnie redagowanej co tvdzień razem z Czytelnikami znaidziemy:

🔷 O śmietnikach, czyli "Drażliwy temat".

• O sprawach emerytalnych; nasz redakcyjny prawnik zastanawia sie czy przepisy sa .. sprawiedliwe"

Felieton Justyna

♦ Oj, życie, życie jak zawsze interesująca rubryka.

WIĘZIEŃ OGŁOSIŁ GLODÓWKE - druga cześć korespondencji Jana Dziedzica z Madrytu o procesie. który wejdzie do pitawali europeiskich.

♦ NOWE ELEMENTY PORWANIU EMANU-ELI ORLANDI - pisze o tym z Rzymu. Zbigniew Chyliński.

• CYRK NAD JEZIO-REM - fotoreportaż Jana Podziewskiego z Giżycka.

CZY KOMETY SA NIEBEZPIECZNE zastanawia sie w ciekawej publikacji Mikolaj Aksak.

♦ PONADTO:

Reporter na zamówienie. aktualne wiadomości z kraju, regionu, świata, szachy, krzyżówka, wiele ciekawostek.

020d2 PROGNOZY **DLA WOJEWODZTW:** białostockiego, łomżyńskiego

i suwalskiego

D218 – zachmurzenie prze-ważnie duże, miejscami przelotne opady deszczu i burze, Tempera-tura maksymalna 25–27 st., mini-malna 10–12 st. C. Wiatr słaby, okresami umiarkowany, północny.

JUTRO - bez wiekszych zmian. DZIS imieniny: Klary i Lecha. (ska)

Walka Getta Białostockiego częścią walki zbrojnej narodu polskiego z okupantem hitlerowskim do swoich rodzin w Rzeszy

Czterdzieści lat temu, 16 sierpnia 1943 r., w momencie likwidacji getta białostockiego bojowcy żydowscy, zbrojne ramię organizacji antyfaszystowskiej wyszli na ulice i w otwartej, nierównej walce, stawili zbrojny opór okupantowi niemieckiemu. Ten akt zbrojnej samoobrony, ten zbrojny protest przeciwko nieczłowieczeństwu, przeciwko bestialstwu faszyzmu, zwany powszechnie powstaniem w getcie białostockim, jest drugim po powstaniu w getcie warszawskim najważniejszym zbiorowym wkładem Żydów polskich w walkę narodu polskiego przeciwko najeźdźcy i okupantowi niemieckiemu w II wojnie światowej. Akt ten nie był improwizacja, lecz był poprzedzony z jednej strony długą serią bestialstw hitlerowskich w stosunku do ludności żydowskiej Białegostoku, a z drugiej - długotrwałymi. żmudnymi i w najcięższych warunkach gettowych przygotowaniami do oporu.

uż w pierwszy dzień okupacji, w piatek 27 czerwca 1941 r. niemiec-

kie tzw. oddziały operacyjne rozstrzelały i spaliły żywcem wielkiej synagodze białostockiej około 2 tys. mężczyzn. Pewna analogia tej bestialskiej zbrodni jest wymordowanie w 1944 r. mieszkańców francuskiej miejscowości Oradour sur Gleane oraz spalenie żywcem rannych powstańców na Starówce warszawskiej. tym białostockim auto da fe, kilkanaście dni później, w lipcu maja miejsce trzy dalsze rzezie. masowe rozstrzelania na Pietraszach poprzedzone łapankami dalszych 4-3 tysiecy Zydów. Zaoszczędzona tymczasowo ludność getta pada ofiara dvskrvminacyjnych, hańbiących zarządzeń: zamyka sie ich w getcie (1 sierpnia 1941). zmusza do przywdziania hańbiących żółtych łat. nie pozwala chodzić chodnikiem a środkiem jezdni, nakłada częste potężne kontrybucie pienieżne i rzeczowe, rabuje indvwidualnie

Z całego obszaru tzw. "Okregu Białostockiego" (.Bezirk Bialystok"). z okupowanej Białorusi. Ukrainy i Li-

twy nieliczni ocaleli uchodźcv przynosza do getta białostockiego wieści o potwornych rzeziach całych gmin żydowskich w trakcie którvch nie oszczedzono kobiet ani małych dzieci. Mimo doświadczeń z czarnym piatkiem białostockim. z 27 czerwca, wielu, bardzo wielu nie wierzyło tym wieściom. nie mogło. i powiedzmy, nie chciało uwierzyć Dopiero, kiedy widmo zaglady otarlo sie o samo getto białostockie, dopiero

wtedy uwierzono.

2 listopada 1942 r., w tzw. czarny poniedziałek. jednego dnia N'emcy starli 2 00wierzchni życia około 120 skapisk żydowskich w osadach. miasteczkach i miastach .. Okregu białostockiego". wysybezpośrednio lub -lajac przewaźnie - poprzez obozy tymczasowe, cała te ludność do obozów zniszczenia.

Do Białegostoku dotarły całe wagony z odzieniem ofiar. które praktyczni Niemcy kazali oczyścić by je wysłać jako dary — do instytucji i

sko żydowskie w "Okregu Białostockim" oddało molochowi faszystowskiemu ponad 10 tys. ofiar wyslanych do obozów zniszczenia a około 1 tys. miejscu,

nizowany, obejmujacy wieksze kregi ludzi, działający jednak w najglebszej konspiracji zważywszy wcześniej rozpo-

mieckich.

zamordowanych na Oto w najzwięźlejszym zarysie, tło wydarzeń towarzyszacych narodzinom idei oporu w getcie białostockim. Opor ten ujawniał sie i realizował w dwóch postaciach jako opór żywiołowy indywidualny oraz zbiorowy zorga-

bawa o samo istnienie getta

spontaniczna a nastepnie zor-

ganizowana pomoc głównie

Ciag dalszy na str. 4

Pierwszy objaw oporu to

2 "GAZETA WSPÓŁCZESNA"

Nr 185 (9961) 12.VIII.1983

Posiedzenie Egzekutywy In

KW PZPR w Suwałkach

s. 185

środk

wego zatrudnienia absolu

jewódzki do przedstawie analizy tzw. nielegalnego ry

ku pracy w województwie.

Ostatni spis rolny wv

tendencję zmniejszania wierzchni zasiewów. Spac

tych zasiewów był wynik

przeznaczenia części grun

ornych na użytki zielone.

ny. Według szacunkowych

nych WUS zhiory 4 zbóż

da wyższe niż w ub.r. o

Zmniejszył się stan byd trzody chlewnej. Większa j

natomiast liczba owiec i kn

Głęboki spadek poglowiat dv w rolnictwie indywidu

nym, głównie loch, prosia

warchlaków wpłynie ogra

czająco na możliwości odb

Do najważniejszych za

na najbliższy okres, wynk jacych z analizy spisu, na

ży m.in.: maksymalne wy

rzystanie zasobów paszov

oraz koordynacja współp

miedzy jednostkami pracu

cymi na rzecz rolnictwa w

lu zapobieżenia spadku pos

wia zwierząt i rozwoju P

Egzekutywa zapoznala s

sytuacja spoleczno-polity

w kraiu i województwie

określiła zadania dla insta

i organizacji partyjnych.

dukcji zwierzęcej.

dowy pogłowia w 1984 r.

Dobrze zapowiadają się p

tów

3.5 proc

Zobowiązano Urząd W

Pożegnanie wojskowych komisarzy

Lomży...

Wczoraj. 11 bm. u pełnomocnika KOK na woj. tomżyńskie - płk. Stefana Kolasy odbyła sie uroczysta odprawa pełnomocników-komisarzy wojskowych działajacych w ogniwach administracii terenowei. W woi. lomżvńskim w okresie stanu wojenego działało trzynaście wojskowych terenowych grup operacyjnych. miejska grupa operacvina w Łomżv i zakładowa grupa operacvina nadzorujaca funkcjonowanie pieciu najwiekszych zakładów przemysłowych.

Głównym zadaniem bełnomocników KOK było stymulowanie procesów stabilizacii społeczno-gospodarczej. Wvkonanie zadań było zasługą wspólnego działania oficerów i żołnierzy organizacji politvcznych. administracii wszvstkich ludzi pracy, całego spoleczeństwa opowiadajacego sie za normalizacia svtuacii spoleczno-politycznej i gospodarczej.

W odprawie uczestniczyli I sekretarz KW PZPR – Włodzimierz Michaluk, wojewoda - Jerzy Zientara. preres WK ZSL - Czesław Gartych, przewodniczący WK SD. - Marian Mieszkowski, przewodniczacy WRN - Zygmunt Grygo, komendant wojewódzki MO - płk Andrzej Marcinkowski, przedstawiciele organizacji młodzieżowych prokuratury. Wszystkim oficerom i żołnierzom LWP, wvpełniałacym swe zadania w okresie stanu wojennego w woj. łomżyńskim przekazano podziekowania za ogromny wkład w normalizacie żvcia społeczno-politycznego, stwo-

rzenie warunków do odbudowy gospodarczej, skruszenie struktur niedowładu i usuwanie źródeł nieprawidłowo-

Przewodniczący WRN -Zvgmunt Grygo uhonorował odznakami "Za zasługi dla woj. lomżyńskiego" ppłk Jana Losia, ppłk. Bolesława Golebiowskiego, mir. Teofila Slomczyńskiego, mir Józefa Walende i kpt. Józefa Plebana. Grupie oficerów wreczono listv z podziekowaniem od dowódcy Warszawskiego O-

Pik Stefan Kolasa, dzieku iac za wysoka ocene pracy. podkreślił że iest ona także ze społeczeństwem (itb)

Inf. wt. 11 bm. odbyło się w Suwatkach pożegnanie k misarzy wojskowych którzy swe obowiazki pełnomocników Komitetu Obrony Kraju pełnili w ciagu dwudziestu miesiecy. W uroczystości uczestniczvli I sekretarz KW PZPR - Waldemar Berdyga, wojewoda - Kazimierz Jabłoński, przewodniczacy WRN - Jan Nowakowski, przewodniczacy WR PRON - Bolesław Dziadziak, naczelnicy miast i gmin. dvrektorzv wvdziałów UW. K. Jabłoński i W Berdyga zwrócili uwage, że rvgorv staru wojennego okazały sie

szkoła operatywnego działania dla administracii Rzecz w tym aby konsekwentnie elihledv i negatvwne minować Sprawne wwwiazyziawiska. wanie sie z obowiazków spoczywających na ludziach w mundurach poglebito zaufanie spoleczeństwa do komisarzy

rowniczka odmówiła, bo w

fakturach również figuro-

wało 105 zł. Jak to jest? -

pyta pani W Nie wiemy. A

*

Bronowa zaalarmował nas.

że w pobliżu tej wsi w ro-

skamieniałego już asfaltu.

Jeden kilometr asfaltowej drogi kosztuje ok. 5 mln

zł. Jaki odcinek drogi moż-na wyasfaltować 1,5 t ma-

Pan Franciszek Sipowski

z Łomży (kierowca taxi nr

sy? Kto za to zaplaci?

85) informuje nas o

Jeden z mieszkańców

kto wie?

wie leży około

REPORTER NA ZAMOWIENIE)

Ciąg dalszy ze str. 1

wane jest to m.in. brakiem zaufanej kadry w sklepach, która ciagle ulega zmianom - notujemy bardzo dużą fluktuację kadr. Ubytki, jakie notowaliśmy np. w "blaszaku" na os. "Południe" siegały 300-800 tys. zł. co w sposób znaczacy rzutowało na wynik finansowy spółdzielni. Dopóki nie dopracujemy się właściwej kadry - o powrocie do samoobsługi nie może być mowy.

Trwają prace wywłaszczeniowe po lewej stronie Grobli Jednaczewskiej. z przeznaczeniem tych terenów na pracownicze ogródwe. - Będzie tego

woiskowych. im serdecznie wateli.

towicz podkreślił, iż wojsko i administracia, wiele nauczyły sie od siebie. Wskazał, iż są teszcze ludzie, którzy czyhaja na każde potkniecie w gosnodarce czv administracji Nie wolno wrócić do starvch metod rzadzenia Trzeba zawsze kregu Wojskowego mieć na uwadze ludzi i ich problemy. Stwierdzając zakoń-

wvrazem ścisłei wiezi woiska

... i Suwalvach

W dowod uznania płk K. Wojtowiczowi przyznano medel namiatkowv WRN. Został on także udekorowany odznakami: "Za 79słusi w ochronie porzadku publicznego" ORMO. Ponadto grono komisarzy woiskowych uhonorowano odznakami Za zasługi w ochronie porządku publicz nego" suwalskiego". woisano do ... Honorowej ksiegi zasłużenych dla woj. suwalskiego"

Reutera donosi z N'Djameny. że na północy Czadu toczą Pełnomocnik KOK na woj sie walki na dużą skalę o suwalskie płk Kazimierz Wójmiasto Faya-Largeau.

Czad

Według zachodnich źródeł wojskowych sytuacja wojsk rzadu Habrego broniacvch tei mieiscowości, iest krytyczna. Od środy w południe została z nimi przerwana łączność radiowa. Według tych doniesień Fava-Largeau może w każdei chwili być zdobyte przez siły Tymczasowego Rzadu Jedności Narodowej (GUNT) na którego czele stoj byly prezydent Czadu. Gaukouni Weddeva.

Władze w N'Djamenie publikuja dramatyczne komuniketv o rzekomvm udziale ataku na miasto wojsk libij-skich "ak sje przypuszcza. argumentacia taka ma skłonić z iednei stronv Francie i USA do przyspieszenia pomocv wojskowej dla N'Diameny a z drugiej - usprawiedliwić bezpośrednia interwencje tvch państw w Czadzie.

W środe do Czadu przybyla pierwsza grupa żołnierzy francuskich Wedlug źródeł oficialnych w Parvżu do kraju tego zostało już skierowanych około 200 spadochroniarzy a liczba żołnierzy francuskich w Czadzie wzrośnie wkrótce do 500 Francja o-

Jacy są nasi chłopcy?

- Sympatyczni, mili i

- Może więc na Biało-

stocczyźnie znajdziesz swego

- Nie wiem. Jak sie uda

- Ostatnie już pytanie

Czytelnikom "Gazety Wspól-

Dziękuję mieszkańcom

tego regionu za serdeczność

że wielu z nich przvjedzie jeszcze w tym roku do Wę-

gier i spotkają się z taka

Zwiedzałam wiele krajów

Finlandii, Austrii

Bulgarii, Jugosła-

Byłam w Czechosłowacji,

wii i ZSRR. Przyjazd do

Polski sprawia mi najwię-

cej satysfakcji. Właśnie tu-

taj chetnie powróciłabym za rok. To jednak zbyt odległe

sama serdecznościa.

plany ale Polak,

dwa bratanki...

Rozmawiał:

gościnność Mam nadzieję,

chciałabyś przekazać

PARYZ (PAP) - Agencja į znajmila o możliwości podjęcia dalszei akcii. ieśli ..zai-• taka potrzeba"

Równocześnie 12 francuskich samolotów transportowych dowodzi do N'Diameny sprzet wojskowy i amunicie. Przybyli do stolicy Czadu żołnierze francuscy maia na uzbroieniu przeciwczołgowe rakietv tvou .milan" oraz dział-ka o kalibrze 120 mm

W wywiadzie dla agencji France Presse przedstawiciel Tymczasowego Rzadu Jedności Narodowej Czadu w Parvżu A. Musa podkreślił że decvzja rzadu francuskiego o skierowaniu do N'Diamenv oddztałów woiskowych świadczv iż Parvż ulegi szantażowi administracij amerykańskiej

mógł

wiązania

BONN (PAP) - Korespondent PAP, Juliusz Solecki pi-

Przewodniczący CSU i premier Bawarii Franz Josef Strauss, udzielił wywiadu hamburskiemu, tygodnikowi "Stern", w którym raz jeszcze oświadczył, iż uważa zarówno zniesienie stanu wojennego w Polsce, jak i nowe uregulowania przyjęte przez polski parlament za "krok we właściwym kierunku"

Podkreślając, iż jego pogląd podzielany jest również przez kanclerza i federalnego ministra Spraw Zagranicznych, premier Bawarii stwierdził. iż ma nadzieję, że "ów pierw-szy krok nie będzie ostatnim" Jeśli mówię: właściwy krok na właściwej drodze nie znaczy to, iż uważam go za za-• LONDYN – Już trzeci dzień trwały w Irlandii Północnej za-mieszki, spowodowane demon-stranejami katolików w rocznicę wprowadzenia przez Londyn prak-tyki internowania bez rozprawy sądowej. Nasiliły się one po za-strzeleniu przez żołniarza brytyj-skiego 23-letniego przypadkowego przechodnia. Władze brytyjskie, wyraźnie zakłopotane incydentem. dowalający i ostateczny - powiedział F J. Strauss, zwracając jednak uwagę, iż nie jest zwolennikiem stanowiska: wszystko albo nic

Przewodniczący CSU poddał ostrej krytvce politykę tych, którzy zagrzewali słownie Polaków do walki, sami zaś siedzieli w swoich ciepłych pokojach na wygodnych fotelach.

Zakładając, iż byłoby rzeczą możliwą wzniecić powstanie w Polsce i unieruchomia cały kraj na drodze straiku generalnego, mam prawo zapytać - i prosze o właściwe zrozumienie tej ironii - gdzie byly owe dywizje desantows jednostki marynarki wojennej Zachodu, które moglyby wesprzeć Polaków?

Ci sami oklaskiwacze na Zachodzie, którzy rozniecali słownie napięcie w Polsce, przebywali w swoich ciepłych. mieszkaniach, siedzieli na wygodnych fotelach produkując rezolucje, wyrażając swoje głębokie ubolewanie, poruszenie i protest bądź przygotowywali akcje pomocy od medyka-

Dodał. że państwa interweniujace w Czadzie, współdziałają faktvcznie zakulisowo ze Stanami Zjednoczonymi. które usiluja wykorzystać konflikt w Cządzie do destabilizaci

svtuacii w Libii. Warto dodać. że decvzja Francji wywołała glębokie zadowolenie Białego Domu. Rzecznik Departamentu Stanu oświadc.vł. że Parvż powinien przejać główna role w konflikcie czadvistim

-- 0 ---Rzecznik GUNT w Parvżu podał w środe wieczorem że silv Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej zdobyły ponownie miasto Fava-Largeau.

SKROCIE

przechodnia. Władze brytyjskie wyraźnie zakłopotane incydentem postawiły żołnierza w stan oskar

PARYŻ - W czwartek zaraz po otwarciu giełdy paryskiej, do-lar zyskał 4 centymy na kursie wymiennym względem franka, o-siagając zawrotny kurs 8,2107 ff. Poprzedni rekord na rynku pa-ryskim ostał się tylko jeden dzień i wynosił 8,169 ff za jednego do-lara

Ulewne

zatruć

czyzn (37,86).

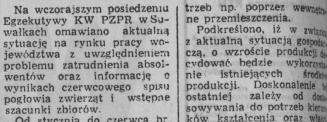
WASZYNGTON – Ulewne deszcze spowodowały gwałtowna powódź w amerykańskiej stolicy hazardu – Las Vegas. Mieszkań-cy musieli wyciągnać z magazy-nów łodzie, by w mlarę bezpiecz-nie móc się poruszać po ulicach, zalanych woda o głebokości mieł-scami do 2 i pół metra. W tym pustynnym mieście majacym re-nome jednego z najbardziej su-chych zakątków USA opad prze-ktroczył 200 mm.

LUBLIN - Szereg

lara. • WASZYNGTON --deszcze spowodowały s

Nikt jednak z nich nie po-Polsce - powiedział Strauss oświadczając, iż jego zdaniem utworzone po 1980 roku związki zawodowe w Polsce popełniły ten bład, iż domagały się zbyt szybko zbyt wielu rzeczy, popadając tym samym w podstawowy konflikt. który jest nie do roz-Premier Bawarii stwierdził iż jego zdaniem Polska może

przezwyciężyć stojące przed nią problemy jedynie na drcdze stopniowych działań, a wiec krok za krokiem

Od stycznia do czerwca br jednostki terenowej służby zatrudnienia skierowały do pracy 9961 osób, tj. o ok 12 proc więcej niż w podobnym okresie ub.r. Na koniec półrocza ilość za-

rejestrowanych absolwentów była niższa od liczby ofert pracy, ale należy się spodziewać, iż ulegnie to zmianie po zakończeniu wakacji Zakłady pracy w minionym półroczu zgłosiły 17 304 wolne

miejsca pracy Okazało się, że stosowane nechanizmy ekonomiczne nie spowodowały racjonalizacji zatrudnienia w przedsiębio.stwach Wrecz przeciwnie na-stapił wzrost zapotrzebowania na pracowników o niskicn kwalifikacjach i wvmaganiach Rynek pracy płacowych pierwszym półroczu zdominowany był przez oferty pracy, co pozwalało na dokonywanie wyboru, nieangażowania wiekszych środków na FAZ Z drugiej strony uległa osłabieniu dyscyplina pracy zwłaszcza w budownictwie i go-spodarce komunalnei ti. dzialach maiacych niedobory w zatrudnieniu.

Przewiduje się, że w dru-gim półroczu liczba zgłasza-nych przez zakłady miejsc pracy nie bedzie tak znaczna Uznając brak nadwyżek siło roboczei, zakłady przystąpić musza do poszukiwań własnych źródeł zaspokojenia po-

SR SPORT SE Wszyscy waiczą z wielką ambicją Czwartek był dniem przerwy w 1 Lekisoatietycznych Mistrzo-stwach Świata. Jest więc okazia do krótkich retieksji. Mistrzostwa przejda do historii jako mistrzo, stwa Jarmili Kratochwilowej, naj-lepszej zawodniczki świata na du-stansach 400 i 800 m i Carla Le-visa zwyciezcy w bieau na 100 m, skoku w dal i w sztafacie 4 z100 m. Od czasów Jesse Owensa mie było sprintera tej klasu. Tak jak przed pięćdziesięciu laty na Ig-rzyskach w Berlinie Owens, tak teraz- Leris potrajł w ciagu pół addziny zwyciężyć w dwóch kon-kurencjach przenosząc sie ze skoczni w dal na bieżnie.

na pchnięciu kula, trójskow młocie w których Polacy byli haterami

Dotycnezas nazwiska polis mioaych lekkoatietow – Ław Sarita, Żażisława Hoffman Żażisława Kwasnego byty Znane na swiecie. Jeszcze wi Zazstawa kwasnego był zazstawa kwasnego był znane na swiecie. jeszcz znane na swiecie. jeszcz znane na swiecie. jeszcz znane na swiecie. jeszcz intotem – 11,82, a Sarui p metwszy przekroczył ze m w ubiegłym roku. Ktoż przypuszczac, ze ci zawo siędną po medale mistrzostw ta. Wazny był stył w jaky w ważny był stył w jaky netwowa najlepsze wymiki nęti w ostatnich probach. sportowcy najwyższej, klasy towej zdolni są do takiej m towie zdolni są do takiej m tach su. A trzeba pamięta dla całej trójki był to wła debiuł w fnałach tak w imprezy.

imprezu.

Opinie pesymistów, ze mis stwa świata nie sprawdzą się taty się bezpoastawne. impreza przekroczyła połme można już smiało mówie o sukcesie. Lekkoatletyce swi sukcesie. Lekkontieryde swiatow potrzebna była taka konstontac sił. Miał rację Carl Leois, kie w jednym z wywiadów stra dził, że zawody w Helsinkach nie todna generalna próch nie żadna generalna próba pro Igrzyskami w Los Angeles, impreza najwyższej rangt. tan w sobie.

gaty

1 jeszcze jedno - uwielbiam muzykę Chopina Wróćmy do codziennego życia obozowego. Jak smakuje Węgrom polska

jest pod tym względem bo-

czenie swych obowiazków. po-

dziekował za współprace in-

stanciom partvinym admini-

stracii terenowei. dvrektorom

przedsiębiorstw. w których

działali komisarze woiskowi.

MO organizaciom młodzieżo-

1 50

"Za zasługi dla woj.

Czterv osoby

Prezvdium

specjalną

(in)

moim

kuchnia? Jest wspaniała Moze dlatego, że polskie kucharki uwzględniają trochę nasze narodowe upodobania - ostro i pikantnie. Wyżywienie mamy bardzo dobre. Dobra też mamy pogodę. Wyma-rzone wakacje dla mnie i mojej 120-osobowej grupy Pytanie bardzo osobi-

ste... Domyślam się o co

normalnego życia i pracy. Ok.

400 z nich to skazani lub tym-

czasowo aresztowani - spraw-cy przestępstw przeciwko po-

rządkowi prawnemu stanu wo-

jennego, czynów zabronio-nych, związanych z militaryza-

cją, przestępstw popełnionych

z powodów politycznych albo

w związku ze strajkiem lub

akcją protestacyjną, a naru-

szających określone artykuły

kodeksu karnego. Pozostali to

w większości sprawcy prze-

stępstw pospolitych, jednak za-winionych nieumyślnie, z wy-

jatkiem popelnionych w sta-

Kobietom i młodocianym da-

rowano w całości, bez wzglę-

du na wymiar, orzeczone już

prawomocnie kary pozbawie-nia wolności lub aresztu. Po-

zostałym sprawcom darowano

całkowicie kary pozbawienia

wolności do lat 3, kary su-

rowsze łagodząc o połowę. Do-

dajmy, iż w wielu przypad-kach darowaniu ulegały, obok

kar zasadniczych, równocze-śnie i kary dodatkowe, a tak-

że nie ściagniete grzywny oraz

Uchylenie aresztu tymcza-

sowego, zastosowanego wotec

tej kategorii osób, wiązało się

w konsekwencji z umorzeniem

prowadzonego przeciwko nim

W grupie osób odzyskują-

cych wolność są też skazani.

którzy skorzystali z warunko-

nienia już po odbyciu połowy

wego, przedterminowego zwol-

oplaty i koszty sądowe.

postepowania karnego.

nie nietrzeźwości.

Chętnie przyjadę rok Za Ciąg dalszy ze str. 1 zań, która ma wielka sympatię do Polaków.

troskliwi

wybranka?

czesnej"?

Grecii.

Rumunii.

ok. 90 ha - mówi wiceprezydent Łomży. – Marek Humeńczuk, udzielając odpowiedzi Katarzynie C. na pytanie dotyczace zagospodarowania nadnarwiańskiej skarpy. W Przedsiebiorstwie Konserwacji Zabytków "Zamek" trwają prace projektowe, dostosowane do realmożliwości lomżyńnych skich. 17 sierpnia m.in. w tej sprawie architekt wojewódzki wyjeżdża do Warszawy.

Krystyna W. z Łomży kupiła w sklepie chemicznym na os. "Jantar" (blaszak) "Środek do rozjaśniania włosów domowym sposobem", importowany z NRD Na półce sklepowej figurowała cena 105 zł. Na opakowaniu ceny nie było, natomiast na załączonej ulotce ów środek wyceniono na zł 25, zaś na pieczątce o

Suwałki

Ludzie przybywający z zachodniej części województwa do Suwałk, zwłaszcza przedstawiciele różnych instytucji, narzekają na jeż-dżący tą trasą dalekobieżny autobus relacji Mikołajki -Pisz - Ełk - Augustów -Suwałki Chodzi o to, że na odcinku Grajewo - Augus-tów zamiast jechać wygodną, szybką drogą przez Rajgród, kieruje się do Elku nakładając godzinę drogi Narady z reguły rozpo-czynają się o 10.00 i ich uczestnicy nie mogą na nie zdażyć.

Niektórzy mówią, że jest to przykład zaprzeczający stwierdzeniom PKS o konieczności oszczedzania paliwa, opon itp.

Rozważaliśmy sprawę zmiany trasy tego autobusu. Okazało się, że pozbawilibyśmy dojazdu (bez przesiadek) do Suwalk mieszkańkilku miejscowości, ców szczególnie Prostek. Uważaliśmy, że uruchomienie innych autobusów nie byłoby oplacalne. Na razie więc mniejszym złem jest dłuższy czas jazdy. Nie ustawiasię jednak "bokiem" do problemu i podczas planowania nowego rozkładu jazdy na jesieni ponownie będzie on rozpatrywany powiedział dyrektor suwalskiego oddziału PKS, Stanisław Romotowski.

W trudnej sprawie miesz-

kach pasażerów wsiadajacych do taksówek przy Pl. Niepodległości. Na chodniku, po prawej stronje postoju taxi, jest zbudowana konstrukcja metalowa, a do niej przymocowane są płyty pilśniowe Ludzie, chcąc podejść do samochodu, schvlaja sie pod tymi płytami i uderzają z drugiej strony w metalową konstrukcję, rozbijając sobie głowy. My, taksówkarze takie przypadki obserwujemy po kilkanaście razy dziennie. Nierzadko też ludzi z rozbitymi głowami wiezie się do szpitala. W ubiegłym tygodniu właśnie wiozłem do szpitala panią z raną ciętą czoła. A przecież wystarczy ten metalowy ceow-

nik przyspawać wyżej i po klopocie. Myślimy, że wykonawcy do tej pracy długo szukać nie będziemy.

kaniowej pani Danuty Bobkowskiej z Augustowa i jej chorego dziecka interweniowaliśmy u zastepcy naczelnika miasta. Będziemy czynić dalsze starania, aby dopomóc w rozwiązaniu problemu.

Stanisław Jurski z Augustowa stwierdził, iż ul. 22 listopada w tym mieście, na odcinku między młynem i kawiarnia "Żagielek", nie jest w nocy oświetlona. Obok sa krzaki, po ciemku možna niežle "oberwać". Bywa zaś tak, że latarnie palą się w dzień. Zwracał także uwagę na niebezpie-czeństwa czyhające na niezakończonym, przebudowanym skrzyżowaniu na augustowskiej "obwodnicy" Zastępca naczelnika miasta - Edward Czokajło obiecal podjąć interwencję zarówno w sprawie oświe-

tlenia, jak i zwrócić się do MO o ściślejszy nadzór nad wspomnianym miejscem. W sprawie drogi - nadeszła właśnie odpowiednia ekspretyza i w ciągu miesiąca augustowski Reion Dróg Publicznych powinien wznowić roboty na skrzyżo-

waniu. Notowali: JAN CIEŁUSZECKI

WAWRZYNIEC **KŁOSIŃSKI** JAROSŁAW NOWAKOWSKI Jestem panna bez zobowią-

DWORAKOWSKI mentów po środki żywności.

Wegier

SYLWERIUSZ

Z dobrodziejstwa amnestii skorzystało ponad 6 tys. osób

WARSZAWA (PAP) -- Minely 3 tygodnie od wejścia w życie ustawy amnestyjnej. Niemal nazajutrz po jej uchwaleniu przez Sejm wydane zostały pierwsze sądowe posta-nowienia o zastosowaniu prawa łaski. Organa prokuratury przystąpiły do przeglądu spraw, w których mogło znaleźć zastosowanie przede wszystkim uchylenie aresztu tymczasowego. Nadchodziły także pierwsze informacje o ujaw-nianiu się osób prowadzących dotąd działalność przestępczą przeciwko państwu, a pozostających w ukryciu. Ile osób objętych zostało dotychczas dobrodziejstwem amnestii?

Jak poinformował dziennikary. Przypomnijmy, iż chodzi tu o mężczyzn powyżej 60 roku życia, kobiety, które karza PAP rzecznik prasowy Ministerstwa Sprawiedliwości, ukończyły 50 lat oraz wszystdo 10 bm. włącznie z zakłakie te osoby, które sprawo-wały opiekę nad małoletnim dzieckiem do lat 16. dów karnych i aresztów śledczych zwolnionych zostało 795 osób. Dla nich amnestia oznacza wyjście na wolność, powrót do społeczeństwa, do

Amnestia przebacza i puszcza w niepamięć wykroczenia popełnione z powodów politycznych lub na tle konfliktów społecznych. Choć dotyczy to stosunkowo niewielkiej grupy ukaranych aresztem zasadniczym bądź zastępczym, także i większość z nich opuściła już zakłady karne na podstawie postanowień kolegiów d/s wykroczeń.

Przepisy ustawy amnestyj-nej stosują sądy powszechne i wojskowe, organa prokuratury powszechnej i wojskowej oraz kolegia d/s wykroczeń. W okresie do 10 bm. włącznie prawo laski wynikające z amnestii sądy powszechne za-stosowały wobec 4.250 osób; 575 z nich to sprawcy przestestw popelnionych z pobudek politycznych. Sądy woj-skowe – wobec 811 osób, z których połowa popełniła przestępstwa o charakterze politycznym Sumując jednak rezultaty prac i wydanych w ich wyniku postanowień są-dów, organów prokuratury, a także kolegiów d/s wykroczeń - dobrodziejstwem amnestii objętych zostało już ponad 6 tys osób.

Liczba ta obejmuje -- poza już zwolnionymi, o których była wyżej mowa - również: skazanych, którym darowano połowę surowszej niż 3 lata bezwzględnej kary pozbawienia wolności (złagodzona kara

nadal jednak przewyższa do-tychczasowy okres pobytu w zakładzie karnym); osoby, wobec których prowadzone było postępowanie karne, nie połączone jednak z tymczasowym aresztowaniem i teraz postępowanie takie umorzono; osoby, którym darowano kary ograniczenia wolności; skazanych na samoistna karę grzywny, dotąd nie wyegzekwowaną lub tych, którym wymierzono jedynie kary dodatkowe.

Nadal też do organów ścigania zgłaszają się osoby, które w okresie stanu wojennego lub po jego zawieszeniu popelnily przestępstwa o charakterze politycznym, czyny zabronione przeciwko podsta-wowym interesom państwa, czy też nieumyślnie – przestępstwa pospolite. Zaniechanie przestępczej działalności i dobrowolne zgłoszenie - to podstawowe warunki skorzystania, w takich sytuacjach z prawa łaski. Do 11 bm. włącznie decyzję taką podjęło c-gółem 60 osób. Odnotowano także pierwsze przykłady ujawniania się takich osób przebywających za granica -w polskich placówkach dyplomatycznych i-konsularnych

Szwecla

Para królewska w niebezpieczeństwie?

re

SZTOKHOLM (PAP) - Policja szwedzka została postawiona w stan pogotowia po otrzymaniu wiadomości, że terroryści z Organizacji Nacjonalistów Armeńskich Turcji planują porwanie kró-la Szwecji, Karola XVI Gustawa i jego małżonki Sylvii oraz ministra d/s Imigracyjnych. Anity Gradin i popularnej piosenkarki, Caroli Haeggkvist. Według nieoficjalnych źródeł, plany te ujawnił jeden z członków Asala, który nie chciał brać udziału w po vaniu i powiadomił władze szwedzkie.

Celem_ akcji miało być u-

CUBLIN – Szereg zatruć grzybami zanotowano ostatnio w woj. lubelskim. Dwa wypadki o-kazały się tragiczne. Po zjedzeniu potraw ze świeżo zebranych grzy-bów zatruli się i mimo wysiłków lekarzy zmarli: 9-letnia dziew-czynką z Trzcianek i mężczwna z Pilaszkowic Kilkanaście osób przewieziono do szpitali. M.in. za-truła się cała 4-osobowa rodzina z Kraśnika.

z Kraśnika. • SZTOKHOLM – Posmak skandalu ma ujawniony 11 bm przez prasę szwedzka raport o grożnym dla życia skażeniu ar-szenikiem wód i ziemi w ponad 200 miejscach w Szwecji. Raport, opracowany przez urząd teleko-munikacji, kierownictwo tej in-stytucji usłłowało zatalć,

Tragiczny wypadek

na trasie

Stawiski – Grajewo

Inf. wł. W środę o godz.

20,20 we wsi Zabiele na tra-sie Stawiski-Grajewo doszło

do tragicznego w skutkach

wypadku drogowego. "Polo-

nez" prowadzony przez Wie-

sława T. z Ełku podczas nie-

prawidłowego wyprzedzania innego pojazdu zderzył się

czołowo z nadjeżdżającym z

przeciwka Fiatem 126p, któ.

rym wracała w wczasów rodzina B. z Warszawy. W wy-

niku zderzenia śmierć poniosła

jego 12-letni syn Andrzej i 7-

ciężkimi obrażeniami ciała

odwiezieni do szpitala w Łom-

ży. Ciężko ranni zostali także

pasażerowie "Poloneza" – Tadeusz P. i Sławomir Ch. z Ełku. Jak ustaliło dochodze-

nie do wypadku doszło w je-

denastei godzinie pracy kie-

rowcy. Straty materialne sza-

^{*}cuje się na milion złotych. oba samochody zostały dosz-

wolnienie dwóch, powiązanych

z ASALA, międzynarodowych

landlarzy narkotykami, Jeden

z nich odbywa w Szwecji ka-

proces drugiego toczy się o-

stale natychmiast nadzwy-

czajnymi środkami bezpie-

czeństwa, a minister Gradin i

C. Haeggkvist otrzymały och-

Terroryści z ASALA doko-

Para królewska objeta zo-

becnie w Sztokholmie.

rone policvina.

nisku w Ankarze.

wieloletniego więzienia,

czetnie rozbite. (jtb)

B.

pasażerka Fiata - Anna

kierowca – Kazimierz

letnia córka Ewa zostali

Na połimetku imprezy Polacy mają trzy medale: złote Edward Sarul i Zdzisław Hoffman oraz brązowy Zdzisław Kwaśny. Jest to chyba więcej niż oczekiwali najwięksi optymiści. Tak tak przed laty znów dośno w świecie o polskiej lekkoatietyce. Wyste-py naszej trójki miaty miejsce w pierwszych dniach zawodów, kiedy to program buł jeszcze ubo-ał w finały. Sitą rzeczy uwaca wszystkich skoncentrowała ste

skoczni w dal na bieżnię.

W pierwszej części mistrzostu

w pretroczone zostały "barteru ludzkiej możliwości w sporte" – jak do niedawna zwykło się o-kreślać – 48 sek. w biegu na 400 m (Kratochvilowa – 47,99) i 38 sek w sztafecie 4x100 m męż-

przez sprinterów

Echa mistrzostw

USA

◆ Tamara Bykowa i Sierglej Litwinow znają się od dzieciń-stwa. Urodzili się w tym samym platnie Postowie p.Dorem cho. mieście Rostowie n/Donem, cho-dzili do tej samej szkoły, a na-wet przez 2 lata siedzieli w tej samej ławce. We wtorek oboje w odstępie ktiku minut zdobyli ty-tuły mistrzów świata.

tuły mistrzów świata. * Daley Thompson, rekordzista świata w dziesięcioboju przyje-chał już do Helsinek jednak co-raz częściej mówi się, że jego start stoł pod znakiem zapytania z powodu kontuzji. Brytyjczyk przyzwyczałi już dziennikarzy do milczenia. Nikt więc nie prosi go o informacje, wiedząc że dziesię-ciobolsta i tak skwituje to wzru-szeniem ramion.

Australijski maratończyka bert de Castella, jeden z wie kich faworytów biegu w Heian kach, przyjechał już do słub Finlandii ze Szwecji, gdzie trem wał przez ostatnie kilka tygod Najbardziej obawia się on mistr olimpijskiego z Montrealu i w skwy Waldemara Cierpińskie który na treningach ostąga w dobno bardzo dobre wyniki. źr Etlopczyk Mirus Yfter, mis olimpijski z Moskwy na ši tys. metrów w Heisinkach startuje chyba w maratonie. statecznej decyzji jeszcze

podjalem, ale chyba zdecydujen

Doniesienia agencyjne

na start".

CZY PADNIE NOWY REKORD? Od ostatniego transferu Dariuzawodnik będzie się bardzo uje-rał, a jego klub zapłaci za tra-sfer co najmniej 25 min 2, tak może być cena "Ruchu", PRZED "ŚWIĘTA WOJNA" CZY PADNIE NOWY REKORD? Od ostatniego transferu Dariu-sza Dziekanowskiego, który ko-sztował 21 mln klub Widzew Łódź minęło niewiele dni a już mamy kolejnego pretendenta do transferowego rekordu. Oto co pisze "Trybuna Robotnicza" w inforamacji pt. "Pismo Buncola": "Sekretariat Chorzowskiego Ruchu otrzymał pismo od Andrzeja Bun-cola, w którym pikarz prosł o zwolnienie z klubu do Legii, po-nieważ chce zostać podoficerem zawodowym i pozostać w War-szawie... PRZED "SWIĘTA WOJNA" W KRAKOWIE W Krakowie trwaja goraczkow przygotowania kibiców i klubó do zbliżającej się 152 "świer wojny", która odbedzie się pom-dzy Wisła i Cracovia I3 bm. Ju-od dłuższego czasu pod Wawlei trwają ożywione i ostre dyskuń która drużyna odniesie w tr meczu zwyclestwo. Jak mówi statystyka, w dowe-czasowych 151 pojedynkach Wia zwycieżyła 65 razy, a Cracovia S Natomiast wynik remisow pá w 33 spotkaniach Korzystniejer bilans bramkowy ma Wia 256–210.

zawie... Nad odpowiedzia specjalnie się w klubie "Niebieskich" nie zasta-nawano. Powiadomiono piłkarza, że podoficerem zawodowym może zostać, ale od 1 1.1984, będzie pił-karzem Ruchu. Inna systuacja nie wchodzi w rachube chyba, że

(Opr.

Kalendarzyk imprez sportowych

Rozkręca się plłkarski Puchar Polski W sobote i niedziele odb da się mecze tzw. drugiego szczebla, centralnego. Rozegrane so stana 32 spotkania Wiadomo, że Puchar Polski rzadził się swoimi pr wami, że niespodzianki a nawet sensacje sa nieodłacznym e mentem tych rozgrywek. Ostatnia edvoja PP, w której po trofeu sięgneja III-ligowa wiedy Lechia Gdański jest tego najwymowie szym dowodem. Kto pójedzie w ślady Lechił Na pewno marz tym piłkarze i działacze wszystkich mniejszych klubów, kto jeszcze grają w Pucharze Polski Na pewno fakt wylosowań przez gdańszczan w I rundzie Pucharu UEFA Juventus Tur działa na ich wyobrażnie i sportowa ambicje. Być może jut w sobote i niedziele rozpocznie się błyskotliwa kariera drugo

PIŁKA NOŻNA

BIAŁYSTOK, Niedziela, godz. 17. stadion przy ul Jurowieckiej, mecz o Puchar Polski, Jagiellonia – Lublinianka.

ELK. Niedziela, godz. 17. sta-dion Tysiąclecia, mecz o Puchar Polski, Mazur – Olimpia Elblag. nali w lipcu br. zamachu

bombowego na lotnisku paryskim Orly, a w sierpniu 1982 TENIS STOLOWY r. krwawej masakry na lot-

256---210.

dziela, godz. 10. hala RKS ski (ul. Konophickiej 4) turniej te nisa stolowego z okazji Dni Car-nej Blałostockiej i 25-lecia Ris Skra

Skra. SPORT DLA WSZYSTKICH

W dnlach 12-14 bm. na kortači stadionu KKS Ognisko w Star-sielcach odbędzie się turniej re-nisa ziemnego w którym pra-startu mają wszyscy chętni, w piatek, 12 bm. początek turniej o godz. 16.

CZARNA BIAŁOSTOCKA, Nie-

185 (9961) 12.VIII.1983 r.

Irzy lata po podpisaniu norozumień społecznych viadczenia

nych

stemu

dziecka'

płaty

cany

dzeń

miesiecy.

ku, w którym rząd przystą-

pił do bardziej zdecydowa-

nych działań antyinflacyj-

trzeba było dokonać również

pewnych cięć w programie

socjalnym, tym bardziej, że

realizowana jest równocześ-

nie kosztowna reforma sy-

wego. Tak więc tego punktu

porozumień społecznych rząd

nie wykonał w uzgodnionym

terminie. Zakończenie re-

formy zasiłków rodzinnych

zostało przesunięte do cza-

su, gdy pozwoli na to sy-

tuacja gospodarcza kraju.

Wykonano natomiast usta-

lenie, zgodnie z którym -

jak to zapisano w Gdańsku

- miał być określony "czas

wysokość miesięcznego za-

siłku dla kobiet korzystają-

cych z urlopu aktualnie bez-

platnego na wychowanie

Od 1 lipca 1981 r. wpro-

wadzono ten zasiłek na o-

tego 1982 r. czas jego wy-

przypadkach (np. po poro-dach wielorakich, wycho-

wywanie dziecka przez kobie-

tę samotną) zasiłek wypła-

cy. Wysokość zasiłków zale-ży od dochodów na osobę

w rodzinie i — co bardzo ważne — została powiażana

z poziomem aktualnej placy

minimalnej, a więc wzrasta

wraz z kolejnymi podwyż-

kami najniższych wynagro-

świadczenia pomogło roz-

wiązać sporo trudnych

problemów rodzinnych i o-

gólnospołecznych, choć spo-

wodowało równocześnie

znaczny wyłom kadrowy w

gospodarce, zwłąszcza w

rynkowych i usługowych

branżach "kobiecych". W

ub.r. z urlopów wychowaw-

czych skorzystało około 800

tys. pracownic, a więc

niemal dwa razy tyle ile w

okresie, gdy urlopy te były

jeszcze dla wszystkich bez-

platne. Wplynęło to m.in. na

znaczne odciążenie żłobków,

co pozwoliło z kolei zwiek-

szyć liczbę miejsc w przed-

zji, czy po urodzeniu

dziecka powrócić do pracy,

czy też zająć się tylko

dzieckiem w pierwszym, naj-

ważniejszym dla jego roz-

woju okresie. Jeśli zaś cho-

dzi o postulowane w Gdań-

sku wydłużenie dla ogółu

pracownic pełnopłatnych ur-

lopów macierzyńskich, to

jest to sprawa na razie nie-

realna, zarówno ze wzglę-

du na ogromne koszty, jak

i z powodu trudnej sytuacji

Nie można wykluczyć, że

etapowe wydłużenie urlo-

pów macierzyńskich zawar-

te będzie w przyszłej nowe-

Skoro już mowa o swiadczeniach "rodzin-nych", warto mieć na względzie, że w ostatnim o-

kresie podjęto również szereg

decyzji wykraczających po-

Wystarczy przypomnieć np.

jednorazowy zasiłek w wy-

sokości 2000 zł przyznany jesienią ub.r. wszystkim

pracownikom oraz emery-

tom i rencistom o niskich

dochodach, pobierajacych za-

siłki lub dodatki rodzinne,

a także podwojenie od 1

kwietnia br. górnej grani-

cy świadczeń alimentacyj-

nych i dochodów uprawnia-

jących do tej formy pomocy.

iaty, kiedy wręczano mu kolej-nego "Słowika", zapropouowano, aby przyjął tę nagrode niejeko

laty, kledy wręczano mu kolej-nego "Słowika", zaproponowano, aby przyjął tę nagrodę niejako "dożywotnio", Karel nie zgodził się na to, mówiąc, że zawsze bę-dzie stawać do konkursu wraz z

dzie stawać do konkursu wraz z innymi wykonawcami, niezależnie od tego, jakie zajmie miejsce. I gdy w roku ubiegłym zdobywca "Złotego Słowika" został młody piosenkar, Mirosław Zbirka, Gott pierwszy złożył niu serdeczne gratulacje.

Sztuka Karela Gotta, jego wspa-niały głos o srebrzystym brzmie-niu, znany jest słuchaczom wie-tu krajów i kontynentów.

Karel Gott každym swym ko-lejnym koucertem na nowo pod-bija serca słuchaczy. Tak było też i ostatnio, gdy wystapił w telewizji czechosłowackiej. Tym razem ze swą corką, nastolatka Dominiką... (gk)

państwa. (PAP)

Karel Gott i Dominika

porozumienia społeczne.

wszystkim

koro już mowa o

lizacji Kodeksu Pracy.

na rynku pracy.

Wprowadzenie

kres 18 miesięcy, a od lu-

przedłużono do 24

jest przez 36 miesię-

W szczególnych

tego

oszczędnościowych

emerytalno-rento-

e wszystkich trzech h poro-społeczpodstawowych zumieniach ch - zawartych na przemie sierpnia i września 980 r. z załogami robotnimi na Wybrzeżu i w Jazebiu - zapisane zostak bowiazania rządu w spraie świadczeń "rodzinnych" lepszenie systemu tych viadczeń, od których W użej mierze zależy jakość neki nad dzieckiem, słusze uznano wówczas za jem z podstawowych probmów społecznych w okree pogarszania się warunzycia ludności, za ważzadanie opiekuńcze pańwa. Ustalenia ówczesne e straciły na znaczeniu gdy warunki życia elu rodzin nadal sa truda w dodatku pod wzglęm przyrostu naturalnego lska zajęła pierwsze mieje w Europie. Konkretne porozumień dotyczyzasiłków rodzinnych i zaków dla kobiet korzystacych z bezpłatnych wówcas urlopów na wychowale dziecka. W jakim stopa zostały zrealizowane?

porozumieniu gdańzapisano że do 1980 roku rząd edstawi program zrównazasiłków rodzinnych dla stkich grup zawodo-Podobne jest ustaleprzyjęte w Jastrzębiu. porozumieniu szczecińuzgodniono, że operata hędzie przeprowadzo-3 równych ratach znych, poczawszy od znia 1981 r.

Września 1930 r. Rada strów podjęła uchwalę etapowym przeprowadzegruntownej reformy zasiłków rodzinh. Uchwała zapowiadała ekszenie pomocy dla mających na umaniu dzieci 1 0gających stosunkowo nisdochody oraz ujednoliie do 1983 r. kryteriów vznawania i wysokości rodzinnych dla stkich grup społecznodowvch.

Od 1 stycznia 1981 r. podviszono m.in zasilki tzw. efencyjne przysługujące dzinom najuboższym. Podvike te potraktowano jaosuniecie o charakterze invm. stanowia-

Nasi reporterzy w Fastach

FASTY, Godzina 21 Przędzalnia cienka. Kolejna zmiana rozpoczyna prace. Razem z grupa pracowników przekraczamy brame zakładu. Zapada zmrek Swieca lampy Delikatny szum dochodzi z budynków. Wchodzimy w otwartą smugę światła, Jednostajny rytm przeradza się w pulsu- y loskot Porozumiewamy się krzykiem. Głos dociera jak przez watę W jaskrawym świetle jar eniówek obraz znany z telewizji. Szeroka przestrzeń hali. Rzędy maszyn. Wirujące szpule z jaskrawymi końcówkami. Biel przetwarzanej bawelny. Wszystko jak by znane tylko bardziej szare. Wzrokiem poszukujemy ludzi.

robu Gospodarskie. Chociaż

pracuje na państwowym, nie ma kartek. Wszystko przez te

hektary. Pochodzi z Kopiska.

Codziennie musi przejść. 6

kilometrów do autobusu. Do-

jazdy to czysta strata. Po

nocnej zmianie zaliczy jeszcze

dniówke na polu. Wiadomo,

żniwa i roboty wiele., Dlacze-

go przyszedł do "Fast"? Oczy-

wiście, potrzebne pieniądze.

Trudno wyżywić osiem osób

nie boją.

słoniny, boczek i jednego o-górka Mięso z własnego wyygmunt Widuliński, kierownik drugiej zmiany powie później, że na jego zmianie pracowały dziś 164 osoby. Najkrótszy staż ma Krystyna. Jest jeszcze przestraszona nowym życiem. tygodnie temu przyje-Dwa chała z Hajnówki. Zawód – drzewiarz. Wlókniarką jest z przypadku. Trafila tu z pośrednictwa pracy. Nie wie czy pozostanie.

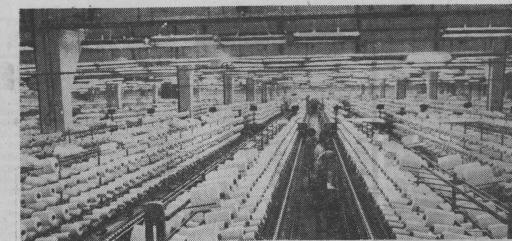
- Jak poslucham... wszyscy wokół mówią, że ciężko. Nie wiem skąd to się bierze, Może przejdę do "Unitry' Tak mi radziła koleżanka. Tam jest podobno lekka praca, kolorowe pudelka, czysto, cicho i w ogóle ... - kończy swoje zwierzenia.

Godzina 22.15. Narada u kierownika zmiany Telefon. Popowska prosi o trzy dni bezplatnego. Kraszewski się Kierownik również. zgadza. "Jeżeli bierze dzień wolny, widocznie ma powody"

Antonj Waszko z przewijarek się spóźnia. Znowu awaria. Male zamieszanie ale nie ma obay y o wykonanie planu. Jest troche zapasu. Sprawa urlopów. Trzeba wyznaczyć zastępstwa... Zdania są krótkie. Tematy doskonale znane. Pracują razem nie rok nie dwa. Jeszcze tylko raporty i znowu do maszyn.

Godzina 23. Mimowolnie zapoznajemy się z przebiegiem procesu produkcji. Najpierw rzepalnia. Ciężkie nawoje trafiaja na zgrzeblarki Każdy z nich trzeba dźwignąć kilkanaście razy. Waży ela — 25 kilogramów. Józefa Brańska w ciągu 25 lat pracy przywykla do tego ciężaru.

- Jak zaczynałam to było inaczej - mówi. - Człowiek byl młodszy, weselszy. Pełen Gdy pobraliśmy optymizmu. ie nie mieliśmy nic. Do wszystkiego trzeba było dochodzić po oli, Uczciwie. Cały czas na trzy zmiany. Mąż zatrudnił się w "Fastach". Pracowaliśmy razem. Kiedy widział, że jestem zmęczona – pomagał. odpocznij" Mówil: - ...idź. Był konserwatorem. Mógł za mnie obsługiwać maszynę. Nie powiem, dobry był czło-wiek. Zmarł młodo. W czterdziestym roku życia. Na wszystko jest czas. Wszystko człomusi przeżvć, przede merytura Żałuję, że. mna emerytura Żałuję, że trzeba odejść. Dzieci nie mam. jest dla mnie wszy-Praca stkim Teraz jest inaczej Dużo jest młodych kobiet z mia-Tu urodzonych. Maja co ć Rodzice je ubierają. sta

Godzina 1. Awaria. Na przewijalni spalił się silnik auto-matu "Savio" Nie będzie namatu "savio" prawiania. Zrobia to na następnej zmianie Z maszyn obraczkowych zeszlo do tej

robota na zmiany. jest

cześniejszym zakładem. To tylko średnia krajowa. Przemysł lekki ale praca cieżka. Ż-laki, ciężary do dźwiganie, Dlatego trochę wolnych miejsc.

dzielnie.

Prawdy nie bedzie ukrywać. Oburza się: "Kogo żeśmy wychowali? Młodzie po prostu nie chce pracować Dajcie mnie święty spokój".

Zbliża się koniec zmiany. Ludzie się ożywili. Wagowe mają pełne ręce roboty. Kolorowe kontenery zapelniają się przędzą. Mija kolejna noc. Jolka myślami jest już w pociagu do Augustowa. Jeszcze dziś musi wrócić do pracy. Boguska pewnie rozpocznie czytanie kolejnego kryminału. Potem pójdzie spać. Pani Józefa wróci do swej samotnoś-Tak naprawde to tylko par Hipolit jest zadowolony ladnej pogody. Pójdzie w pole dokończy koszenie trawy

Wychodzimy z budynku Świeże powietrze poranka. Jadac przez h idzące się miasto czujemy jeszcze życie fabryki Dzisiaj znów będzie trzecia

> **ROMAN BAKA** ZBIGNIEW ŁUPIŃSKI Fot. Archiwum

cji tzw mózgów elektronicznych, które mają być zaliczone do "piątej generacji". Komputery te mają być zdolne do samodzielnego zbie-

rania i selekcionowania informacji, a najważniejsze mają umieć słuchać i rozumieć człowieka, a także udzielać informacji głosem i to w różnych językach człowiek mówiący po angielsku przez telefon z budki na ulicy, a łączący się za pomocą komputera tej generacji, będzie mógł rozmawiać człowiekiem znającym jedynie japoński. Komputer bedzie tłumaczył z obu języków.

Rozumne

komputery

W Japonii przystąpiono już

do opracowywania konstruk-

Samobójcze skoki z Notre-Dame

W środę późnym wieczorem z jednej z wież paryskiej ka-tedry Notre-Dame wyskoczył mężczyzna po czterdziestce, ponosząc śmierć na miejscu. W 793-letniej historii tej światyni było to 24 samobójstwo. Zarazem byl to drugi w ostatnich dniach samobójczy skok z wieży katedralnej, aczkolwiek nie tak tragiczny w

skutkach, jak niedzielny. 24-letnia Francuzka, która wy-bierając śmierć chciała wejść 24-letnia Francuzka, która wy-bierając śmierć chciała wejść przy okazji do kronik i na czo-lówki gazet, wylądowała na gło-wach trzech pechowych turystów. 29-letnia Kanadyjka poniosła śmierć na miejscu, dwie inne o-soby wyszły z opresji z obraże-niami, a samobójczyni ostatnie tchnienie wydała dopiero po przewiezieniu do szpitala.

pory dziewiećset kilogramów trudno się temu dziwić.) Na przewijarkach ich pozyskać? Pieniadze to przerobiono dwie i pół tony nie wszystko

> Lidia Wysocka ma swoje prywatne zdanie na ten temat Pracuje 26 lat. Gdy zaczynała nie zwracało się uwagi na godziny. Nikt tego nie liczył. Z sentymentem wspomina tę mlodość. Teraz przydzielają jej zaledwie przyuczone pomocnice. Nie ma z tego żadnego pożytku. Nadal musi robić wszystko samo-

zmiana

POROZMAWIAJMY portierki. Nie było zatem żadnego zaskocze-• heiałbym dziś nieco szerzej rozwinąć nia, gdy w następnym roku dowiadywaliśmy temat biurokracji zasygnalizowany jedynie w poprzednim' felietonie. Oczy-

się, że w czasach kiedy nam wszystko dynamicznie rosło, również administracja szczęśliwie się rozrodziła, co każdy petent mógł naocznie stwierdzić po stopniu zagęszczenia i tak już zatłoczonych pokojów biurowych.

Chlubimy się, i słusznie, że na tysiąc mieszkańców mamy więcej inżynierów niż RFN, USA czy Japonia. Mało kto jednak wie, że nieomal połowa z nich pracuje na stanowiskach na poły administracyjnych. Mamy niewiele mniej lekarzy niż bogata Szwecja, również w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców, ale u nas spory odsetek z nich z zapamiętaniem oddaje się zajęciom statystycz-no-administracyjnym. W rezultacie rodzimy postęp techniczny raczej jak wiadomo nie wprawia nas w szczególny zachwyt, służba zdrowa cieszy się także umiarkowanym splendorem.

Tylko bodaj w Polsce można spotkać takie paradoksy; że na etatach pracowników fizycznych są zatrudnieni pracownicy umysłowi. Oficjalnie w ramach dyrektyw zmniejszano administracie zatrudniajac pracowników umysłowych w charakterze robotników, oczywiście na papierku. Zaiste, polska szkoła improwizacji, metoda uszczel-ki przeniesiona na same wyżyny omijania obowiązujących nakazów. Wszystko było więc cacy, odpowiedni meldunek wędrował do góry, a ludzi krew zalewala. Efekt koń-

na czterech / hektarach. Na Produkcja w normie pracę nie narzeka Dziennie Pojawiają się pierwsze ozprzewozi swoim wózkiem trzy tony przędzy. Mógłby więcej Jest z tych, którzy pracy się naki zmeczenia. Twarze ludzi bledną. Powieki są ciężkie. Ruchy stają stę wolniejsze. Ogarnia senność. Maszyny bezlitosne. Właśnie teraz naj-Wracamy ponownie na halę. latwiej o wypadek. Można Dopiero teraz dostrzegamy stracić palce, włosy. Czasami zdradliwe działanie pylu. Bazdarza się, że zgrzeblarka "rozbierze" z ubrania. Trzeba wszędzie. ełna unosi się Wdziera się w zakamarki. Uuważać. Boguśka mogłaby na

przedzy.

pał. Takie są wymogi techno-logiczne. Fabryka to produkten temat nieco powiedzieć. Nie pytamy. Opowiada nam o swoich marzeniach. "Chciałacja. Maszyny nie potrzebują ozdób. Nie każdemu to odpobym wyjechać do zacofanego wiada. Dziewczyny chcą czekraju – mówi. – Zobaczyć goś więcej. Jeden z mistrzów powiedział, że "ladne odcho-dzą, brzydkie zostają". Na szczęście Jolka tego nie słyszała. Jej blond uroda jest oz-doba calej przędzalni. Niestety. pracujac na zmiany nie może znaleźć chłopaka.

- Spotkalam kiedyś jednego - mówi. - Fajny był i co z tego Umówilam się na randkę. Na szóstą. O ósmej mówię mu, że muszę iść do pracy. Nie zrozumiał. Więcej go nie widziałam. Potem kupilam bilety na "Lombard". Trafilam na "nockę". Byłam wściekła. Bilety przepadły. Nie dość, że nie mogę obejrzeć żadnego serialu w telewizji to jeszcze takie "numery". Al nie mam kompleksów. Kiedyś chciałam iść do pracy, żeby jak najszybciej mieć własne pieniądze. Wybrałam szkole włókienniczą. Wiele moich koleżanek ucieklo z zawodu. Zostałam. Nie żałuje, może to skutek przyzwyczajenia Zarobki mam niezle Patrzę trzeźwo na życie. W każdej pracy człowiek

jak żyją inni. Bo ja nie wie-rzę, że na przykład są ludo-żercy. Nie wierzę, że są ludzie prymiływni. Chciałabym to zobaczyć Byłabym górą...", Boguśka przyjechała z Grajewa. Ma dobry zawód. Skończyla technikum rolnicze. Wybrala "Fasty". Przed siedmiu latv przybyła tu ażeby się za-

placi za stancję Godzina trzecia. Mija zmęczenie. Do końca już niedale-Ze skręcarek odebrano

W pokoju kierownika nie slychać hałasu Rozmawiamy pieniądzach. Różne są na ten temat opinie Mistrz Witold Kraszewski porównuje. Przed wojną robotnik mógł zarobić prywatnie na wsi 'do dwudziestu pieciu zlotych miesiecznie. Jednocześnie urzędnik dostawał 125 złotych A dzisiai? Żadna państwowa posada nie wytrzyma konkusię denerwuje. Nie wynika z dorabiać. A efekty? Ciągle

wiście, nie każdy urzędnik, czy jak się u nas elegancko mówi: pracownik umysłowy jest biurokratą. Byloby to naiwne, a przede wszystkim krzywdzące uogólnienie. Nowoczepić. Zostala Dwa tysiące czesne państwo, każde państwo bez względu na rodzaj ustroju, nie może się obyć bez fachowej i wykształconej, sprawnej, inteligentnej kadry administracyjnej. Tagru pa osób winna pełnić funkcje usługowe wobec dwie i pół tony przędzy. społeczeństwa i państwa, niejako pośredniczac miedzy jednym i drugim organizmem społecznym. Kiedy tego pośrednictwa, fachowego i sprawnego nie spełnia a raczej je utrudnia czy wręcz zakłóca i hamuje, przekształca się w owa przysłowiową tępą i najczęście; skorumpowaną biurokrację.

rencii. Prywaciarz płaci ponad tysiac za dzień Nic dziwnego, że niektórzy biora urlopy i ida

Młodzi wybierają grymaszą Jak

punkt wyjścia do głębreformy systemu zasil-

prugi etap podwyżki tych nastapil od 1 siłków veznia 1982 r. Wprowadzowówczas nowe, podwyżone progi dochodowe oraz powiednio wyższe stawki silków. Największe przyano rodzinom, w których sokość dochodów na osoe nie przekraczała 2 tys. zł iesięcznie, a najniższe dawki niezmienione) rozinom - wówczas jeszcze mawanym za stosunkowo jeżle sytuowane – osiaga-acym dochody większe niż 1500 zł na osobę. Dodatkono podniesiono zasiłki wyacane najuboższym rodziom wielodzietnym (5 i więdzieci). Do 1.000 zł zwiękono dodatek na wszyste dzieci niepelnosprawne, vplacany niezależnie od tuacji materialnej rodzi-Ponadto rozszerzono rag uprawnionych do zaków rodzinnych i złagorono warunki ich przyzna-

Trzeci etap, zamykający formę, miał być wprowazony w życie z poczatkiem r. Chodziło tu m.in. o poczenie w jednym świadzeniu zasiłków i rekomenat wypłacanych pracowniom na członków rodzin; a akże o dalszą podwyżkę zalików dla rodzin skromnie tuowanych. Ponadto proktowano wprowadzenie kilinnych korzystnych korekt w systemie zasiłków. Relizacja wszystkich tych zalierzeń musiałaby jednak poro kosztować. W tym ro-

esto lubi wracać do swoich lzieńczych wspomnień. Z u-them opowiada, jak to kie-wział przepustkę w fabryce

menal ziawać egzamin do merwalorium. Jeden z profe-tów, kióry przesłuchał miode-elektromontera, powiedział rost: w tym chłopaku jest is a bozaj

lak W roku 1960 Karel Golt a d pierwszych zajęć wyka od pierwszych zajęć wyka swyka pracowitość i tempe na uktorski. Te trzy war-towarzysza mu po dzis deszcze przed ukończe studiów po raz pierwszy mu dwyższa nagrodę cze warkacje i estrady – "Żłote Sławicej estrady – "Żłote Sławicej przez

bez przerwy niemal przez dzieścia lat. Przed dwoma

szkolach. Najważniejszym zieść jednak skutkiem społecz-Pewnie. dlatego nie szanują nym decyzji o zasiłkach wypracy chowawczych jest umożliwienie kobietom w miarę Północ. Czwarta przewijarka swobodnego wyboru decyod początku szwankuje. Bada-

nia na ...usterze" wykazały, że przędza jest zlej jakości. Za duża zrywność. Mechanicy ieszcze pracują.

Palarnia, Hipolit Krasucki na ławce pod oknem rozłożył

stawowej.

kilka kromek chleba, plastry

tam również musieli zasuwać. Teraz się leczą. Są również tacy. którzy mają bogatych "zi ". ne". Też tak bym chciała

Postanowienia ustawy o szczególnej regulacji prawnej w

okresie przezwyciężania kryzysu społeczno-ekonomicznego o-

raz o zmianie niektórych ustaw nie przestają być jednym

z głównych tematów dyskusji w wielu środowiskach. Doty-

czy to również społeczności akademickiej. Tym bardziej, że

szkolnictwo wyższe jest jednym z przedmiotów regulacji u-

Szczegójne regulacie prawne

tego, że nie należy pracować. ludzi brakuje Tak, wiem, że są ludzie, któ-

rzy myślą inaczej. Znam ta-- Długo jeszcze nie zrezygkich co wyjeżdżali na Zachód. nujemy z pomocy chłopo-ro-Mam tę satysfakcję, że oni botników – wyjaśnia. – Tym. którzy wcześniej odeszli wypłaciliśmy odszkodowania. Robimy wszystko, żeby porodziców. Wszystkie ciuchy za wrócili. Uczciwie pracują. Nie oglądają się tylko na pieniądze "Fasty" nie są najnowo-

> zywać jedynie w okresie przejściowym oraz fakt, że mogą być stosowane jedynie w określonych przypadkach. Gdy niezbędne będzie przywrócenie naruszonego porządku prawnego! Nie znajdą wiec zastosowania wobec tych wszystkich członków społeczności akademickiej, dla których poszanowanie prawa i interesu społecznego są war-tościami nadrzędnymi. Dotkną tylko tych, którzy demokraty czne postanowienia ustawy o szkolnictwie wyższym będą chcieli wykorzystać niezgodnie z intenciami prawodawcy którzy będą usiłowali prze kształcić uczelnie w ośrodki

D RZEPISY zawarte w I nia postaw, delikatnie rzecz określając, niechętnych soc-jalizmowi. Były próby reaktywowania pod zmienionym szyldem uczelnianych ogniw Niezależnego Zrzeszenia Studentów. Opinię publiczną bulsad jego polityki wobec szkol- wersowały również doniesienia o działalności w antysocaktywności antysocjalistycz-Dotkną również tych, jalistycznym podziemiu – na nej.

jednoznaczną odpowiedź na Sejm regulacje prawne kolwiek stopniu "zawieszają"

rozdziale ustawy nie

spotkały się jednak z'

pełnym zrozumieniem całego

środowiska akademickiego.

Zrodziły m.in. watpliwości co

do intencji prawodawcy i za-

nictwa wyższego. W tej sy-

tuacji należy więc dać sobie

dwa pytania: Na ile przyjęte przez. wynikają z obecnego stanu serc i umysłów środowiska akademickiego? Czy w jakimone postanowienia ustawy o szkolnictwie wyższym?

Doświadczenia minionego rokú akademickiego wskazują, że jej postanowienia potraktowano w niektórych uczelniach w bardzo selektywny sposób. Uwidoczniło się to m.in. w projektach statutów. Chociażby w próbach wyeli-minowania przedstawicieli minowania przedstawicieli partii i stronnictw sojuszni-czych ze składu rad wydziapozbawiania rektorów dziekanów uzasadnionych ich zadaniami uprawnień czy pomniejszaniu roli wychowawczych zadań uczelni. Zdarzarównież przypadki się sprzecznej z duchem i literą prawa działalności senatów czy samorządów studenckich; zajmowania i demonstrowa-

•szczęście nielicznych - pracowników i studentów wyższych uczelni.

Społeczność akademicka

Nie znaczy to, rzecz jasna, że 585 dni stanu wojennego nie przyniosło normalizacji sytuacji politycznej w środo-wisku akademickim. Tak się stało w ogromnej większości polskich uczelni. Jednak ten proces "dochodzenia do norpo rozpolitykowany n my" 1981 roku, roku paraliżujących uczelnie strajków i anarchii, jest procesem długotrwałym. I, niestety, nie można wyklu-czyć prób jego zakłócenia przez tych, którzy nie chcieli wyciągnąć żadnych konstruktywnych wniosków z lekcji stanu wojennego: W tej sytuacii wyposażenie resortu nauki w odpowiednie instrumenty prawne pełni uzasadjest w nione.

I tu należy podkreślić warunkowość przyjętych posta-nowień; to, że będą obowią-

którzy nie są w stanie należycie wywiązywać się z przy-jętych na siebie obowiązków.

IE TRZEBA nikogo N przekonywać o tym, jak ważną społecznie rolę spełnia środowisko akademickie. Atmosfera w nim panująca, jego promieniowanie na najbliższe otoczenie społeczne mają istotne znaczenie dla ogólnego klimatu społecznego. Stworzenie mechanizmów uniemożliwiających grupom politykierów i zaślepieńców przekształcenie uczelni w areny walki politycznej z lu-dowym państwem leży więc interesie nas wszystkich. Również środowiska akademickiego, które tylko w warunkach postępującej normaliazcji może w pełni realizować swoje ambicje naukowe i zawodowe. Decyzje Sejmu sa więc nie aktem "represji", a troski o sprawy dla nas najważniejsze!

dy, który akurat niezbyt uprzejmie nas przyjmuje jest biurokratą, jak to zwykliśmy potocznie i z gruntu falszywie sądzić. Biurokratą nie jest się na skutek takich czy innych cech osobistych charakteru, choć oczywiście mają one swój wpływ, lecz przede wszystkim w wyniku określonych przyczyn społecznych. Uściślając rzecz: nie każdy urzędnik jest biurokratą, natomiast biurokrata nigdy nie jest urzednikiem, jest po prostu pasożytem, rakotwórczą naroślą na administracji.

Staje sie ona warstwa oderwana i od spole-

czeństwa, i od państwa, mającą swoje włas-

ne, egoistyczne interesy, bedace w ostrej o-

pozycji do wymienionych wyżej podmiotów,

to jest państwa i spoleczeństwa.

To nie są abstrakcyjne, teoretyczne rozwa-

Ale nie demonizujmy. Nie każdy urzęd-

żania. Wiele narodów, w tej liczbie my nie-dawno, przeżyło na własnej skórze wszech-

mocną i złowrogą potęgę biurokracji.

I choć systematycznie, od lat, walczymy z biurokracją, z powodu owych głębokich przyczyn spolecznych jest to niestety walka svzyfowa, to znaczy przynoszaca znikome efekty, a po prawdzie mówiąc: żadne. Już Lenin u zarania państwa radzieckiego proroczo przestrzegał przed groźbą nieustannego przeksztalcania się państwowego aparatu zarządzania w biurokracje. I starał się uczulić na tę kwestię całą klasę robotniczą proponując organizowanie różnych, form spolecznej kontroli.

U nas, to znaczy w państwach socjalistycznych, niebezpieczeństwo powstawania biurokracji jest bodaj silniejsze niż w innych krajach z przyczyn czysto fizycznych, ilościowych; mianowicie upaństwowienia rozlicznych sfer życia gospodarczego i nie tylko. Rzeczami, sprawami, a i ludźmi trzeba zarządzać, kierować; potrzebny jest zatem odpowiedni i wcale liczny aparat administracyjny. Ten zaś, kłania nam się tu Engels ze swoją zasadą przechodzenia ilości w jakość, ma stałą, tendencję do przekształcania się w samodzielną, niezależną silę, zwaną potocznie właśnie biurokracją. Tak więc często walka z biurokracją jest kontrolowana, sterowana a nawet, żeby było zabawniej, inicjowana przez samą biurokrację. Trudno się więc dziwić, że efekty są takie jakie są.

Wszyscy zapewne pamiętamy te ambitne wskaźniki, kiedy to woluntarystycznie plano-wano, aby w ciągu tylko jednego roku zmniejszyć liczbę pracowników administracji o 0,2 proc. (słownie: zero koma dwa procent). Mimo więc, że powołano specjalne komitety, nierzadko w randze ministerstw, z wo-jewódzkimi odpowiednikami, a w ministerstwach specjalne komórki z wyspecjalizowanym aparatem ofiarą redukcji w tej czy innej instytucji padały w charakterze biurokratek... najczęściej sprzątaczki bądź

mamy obecnie o kilkanaście procent niższa (różnie w różnych gałęziach) niż w 1978 roku, od tego czasu nasz silny biologicznie naród powiększył się o ponad półtora miliona osób, a tymczasem nie ma ludzi do pracy, tej fizycznej, bezpośrednio produkcyjnej przede wszystkim.

Nie felicionista jest od proponowania gotowych rozwiązań. Ale tak sobie myślę, czy nie byłoby dobrze, na przekór dotychczasowym doświadczeniom, powołać kadrowe bataliony pracowników fizycznych złożonych z pracowników umysłowych. Pomysł zresztą nie nowy, tak postępowano w czasie wojny, kiedy brakowało rekruta a oficerów było jakby pod dostatkiem. Czasy mamy trudne, ledwo co powojenne, wiec może jednak te cywilne kadrowe jednostki...

To pół żartem, pól serio, a teraz poważnie: walka z biurokracją to zadanie i obowiązek, przed którym nie uciekną ani partyjne organizacje zakładowe, ani związki zawodowe, ani samorzad pracowniczy.

SILNY CHARAKTER (2)

(c.d.n.) Spacerowaliśmy już od godziny w okolicach Pałacu Branickich. Coraz bardziej się zmierzchało, był ciepły wiosenny wie-czór. Jadwiga Kawałek to wysuwała się do przodu, to znów zostawała parę kroków tyle. Ta arytmia, swoista asymetria chodu była również jej rysem szczególnym i dodawała całej jej sylwetce osobliwego uroku.

- Wiesz - powiedziała swoim zwyczajem dobitnie, gwaltownie zmieniając tempo marszu - nigdy nie zdobędziesz moich względów, nie mówiąc już o reszcie...

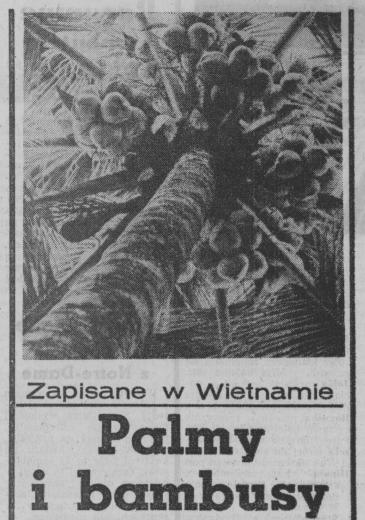
- Do diabła, jaka może być jeszcze reszta! - Zauważyłem fachowo, aby następnie w porywie tak zwanej męskiej ambicji zaprotestować energicznie:

Ależ, droga Jadwigo, ja się wcale o to nie ubiegam, jak mi Bóg mily i ewentualnie cala reszta.

Jadwiga Kawałek, jak to było w jej zwyczaju, całkowicie zignorowała wniesione przeze mnie zastrzeżenie: - Ten, który mnie kiedyś zdobędzie, musi mieć bezwzględny autorytet.

– Ale co ma piernik do wiatraka! – wyrwało mi się w sposób niekontrolowany. Ale za moment przyszła refleksja: - No, no, co za perwersja! - Pomyślałem w pełnym podziwu osłupieniu.

(c.d.n.) MARIAN WISNIEWSKI

W Hanoi mieszkałam w hotelu Thang Loi (Zwycięstwa), vzniesionym przez Kubańczyków. Piękna i oryginalna te budowla. Stoi na palach nad Jeziorem Zachodnim, największym w Wietnamie. U wejścia do poszczególnych pawilonów, jeszcze na lądzie, znajduje się część rekreacyjna z wyplatanymi fotelikami, fontannami i malowniczymi zaroślami bambusowymi, tak egzotycznymi dla Europejczy-

BSERWOWAŁAM Z dnia na dzień, w jak niesamowitym tempie rosną grube pędy bambusowe, jak rozsadzają płytkę Przypomniał chodnikowa. mi się opis starej tortury wschodniej: delikwenta zawieszano nad takimi młodymi, grubymi pędami, a te "załatwiały" nieszczęśnika. ciągu doby skutecznie przewiercając go w różnych miejscach na wylot.

No właśnie. Bambus może mieć różnorodne zastosowanie. Od dekoracji począwszy, do... nie, tortury, to było dawno. Wyrabia się z niego sprzęty domowe i narzędzia rolnicze, koszyki, pamiątki. Służy jako rury. Ma zastosowanie w budownic-twie i przemyśle papierniczym. Bambusowe żywopłoty okalają wietnamskie wsie, a jaka smaczna jest sałatka z młodych pędów bambusa!

W Hanoi, w pobliżu najwiekszego miejskiego bazaru, stary Wietnamczyk na oczach widzów, wyrabia z bambusowych pałek ogromne, rzeźbione faje. Znaczenia użytkowego może i te przedmioty nie mają, ale turyści kupują je jako oryginalne pamiatki.

plecie sznurki... A ileż uroku dodają miejscowości wy smukle, z pióropuszem liści okrągłymi owocami drzewa kokosowców. Ponadto kokosy przynoszą też mieszkańcom - dzieki turystom przyjezdnym - może nie aż kokosowe", ale spore dodatkowe zarobki

Prócz kokosowej, w Wiet-

namie rośnie również, choć nie w takiej ilości, palma arekowa, zwana inaczej be-telową i kateszowa, pinangiem lub żuwipalmą Dla-czego "żuwipalmą"? Otóż orzeszki areki służą do sporządzania betelu, mieszanki do żucia, działającej orzeżwiająco i lekko podniecająco. A więc używki nieco nar-kotyzującej. Ponieważ jednak dla naszych rodzimych "ćpunów" nie będzie ona tak dostępna, można podać przepis na jej uzyskanie.

Orzeszek areki, nie całkiem dojrzały, ugotowany, pokrojony i wysuszony na słońcu, zawija się w świeży liść krzewu pnącego pieprzu, zwanego też betelem. Obo wiązkowym dodatkiem jest tu papka z wapna, a może lecz nie musi być proszek z koralowca, czy jakaś aromatyczna przyprawa Taki "pakunek" wkłada się do ust i żuje.

We wsiach poludniowege biety, przede wszystkim starsze, z brunatno-czerwonymi, prawie czarnymi wargami i dziąsłami. Znak, że żują betel Ale są to już resztki zwyczaju. niegdyś tak popularnego w krajach Azji Południowo-Wschodniej Towarzyszyła mu cała sztu ka związana ze sporządzaniem betelu (receptura, krojenie orzeszka, zawijanie w liście), sposobem ...elegan ckiego" żucia i konwersacji. Orzeszków arekowych i liści betelu nie mogło zabrak nąć przy wielu obrzędach religijnych, służyły one także do wyrażania uczuć. Dochodziły do tego liczne przedmioty służące przygotowywaniu i przechowywa-niu składników mieszanki, jakieś szkatułki, różne naczynia, tacki, łopatki. Często artystycznie wykonywane. z drogocennych surowców (złoto, srebro, kość słoniowa, laka inkrustowana masą perlową) są dziś cennymi eksponatami muzeów W wietnamskiej legendzie betel jawi się jako symbol wiernej miłości. A było tak: Jeden z kochających się braci pojal żonę i odtad jej poświęcał cały czas. Drugi, dotknięty boleśnie zapomnieniem, uciekł w dżunglę. Będac u kresu sił, położył się na brzegu rzeki i tam umarl. Duchy oplekuńcze zamieniły go w wapienną ska-

c. d. ze str. 1

Ly Willosciowa informacyjna dla katowanych i głodzonych jeńców radzieckich skoszarowanvch w barakac! dawnego 10 pulku ulanów i pracująevch w malveh grubach przy odgruzowywaniu zniszczo-nych w czerwcu 1941 r, przez Niemców dzielnic Białegosto-

Sporadyczne akty czynnego oporu maja mieisce w czasie rzezi lutowej 1943 r (tzw. pierwsza akcja") w których na szczególne podkreślenie zasługuje czyn Jicchoka Malmeda (5, lutego 1943) mbrtktóry oblewa witrionika lem i oślepia jednego z mor-Herców który strzelając na oślep zabija iednego ze swych kamratów Skazany i powieszony. w ostatnich słowach wyjaśnił przyczyne swego zynu: pomsta za męczeństwo braci. To był pierwszy Niemiec, który padł w getcie

W tej samei akcji lutowej na Dworcu Poleskim skad szły transporty do obozów zniszczenia. Abrasza Fajgelson ps. Kola" metalowiec z Warszawy wdrapawszy sie na dach wagonu i trzvmając kilkumiesięczne dziecko na reku. wvglasza płomienne przemówienie. a przypominaiac Stalingrad, zapowiada faszystom klęskę i pomstę. To był wkład bezbronnego w walke, który na miejscu, za swa odwage, zapłacił swym żvciem i żvciem swego dziec-W maju 1943 r. dwai ka. grodnianie uzbrojeni w pistolety usilowali przedostać sie. do getta; gdv na Bialostoczku zostali wykryci. feden z nich. 21-letni Chaim Nomberg wydobył broń i zastrzelił Niemca. Zwłoki grodnianina spoczely na cmentarzu przy ul. Zabiej obok Jicchoka Malmeda Nieznana reka na grobach obu polegivch postawila deszczułke z napisem:

spoczywaja bohaterzy. Wyższe formy planowego torganizowanego ruchu oporu to rezultat pracy swiadomych przedwojennych. działaczy spolecznych 1 politycznych należących do najróżniejszych kierunków ideowych: Joszke Kawe Rywa Wojskowska Daniel Moszkowicz. Mordche Tenenbaum. Judyta Nowogródzka. Ch Grosman i wielu innych Wiodącą, inspirującą rolę

przy tworzeniu organizacji antyfaszystowskiej w getcie odegrał Polak, komunista Antoni Jakubowski. Zdekonspirowany w momencie wkroczenia Niemców w 1941 r. na przedsiębiorstwach i fabry-

terenie Tykocina, uciekł do getta w Białymstoku wprowadzony tam przez Marylę Otrzymawszy Różycką. pa. piery na nazwisko Abrama Lewina. ukrywany przez przyjaciół: Torończyka ful Eliasza Częstochowska) Baumaca (ul Ciepia 17), stal się spiritus movens tworzącej się organizacji antyfaszystowskiej Wyjechawszy do Warszawy aby nawiązać kontakt między tamtejsza organizacia i białostocka, wpadł w ręce niemieckie i zginął śmiercią męczeńską Był to ciężki clos dla białostockiego ruchu opo-

Akcje scaleniowe najróżnorodniejszych organizacji konspiracyinych ciagnely sig

przez cały czas istnienia getta zostały uwieńczone dodatnim skutkiem, niestety dopiero tuż przed jego ostatecz-ną likwidacją. Na czele organizacji, i w następstwie powstania, stają Mordechaj Tenenbaum j Daniel. Moszkowicz

Prace organizacji szły dwóch kierunkach: mobilizowania, szkolenia i zaopatry wania bojowców w broń do walki na miejscu oraz wysy lania ludzi do partyzantki jesienia 1942 r Późna WY chodzi do laso grupa party zancka bod dowództwem Chaima Lapczvńskiego (nastepnie Eliasza Baumaca) W styczniu 1943 r wychodzi grupa partyzancka zwana od swego miejsca pochodzenia "krynkowcami" pod dowódz-Mojżesza Słapaka ("Maksym") W marcu 1943 wychodzi w dramatycznych okolicznościach grupa z Wojskowska na czele W R nocy z 24 na 25 maja, przy próble wyjścia z getta 16-0sobowej grupy z organizacji Judyty Nowogródzkiej, dochorejonie ul Jurowieckiej 50. pod płotem gettowym. do utarczki z Niemcami, w rezultacie której ginie na mlejscu jeden Niemiec, drugi ciężko ranny zmarł jo krótkim czasie

1 maja tegož roku. W

kach gettowych, ma miejsce zdumiewająca demonstracja: cichy strajk, przerwanie na pewien czas pracy przy warsztatach i maszynach symbol woli walkj skazańców gettowych W lipcu, w domu przy ul Ciepłej, nastepuje w czasie konstruowania miny dla wysadzania pociągów groźny wybuch, W którym giną trzej bojowcy S. Goldberg, S Kucharewski i Lewin Poza tym incydentem, który na pewno wzbupodejrzliwość gestapo, dził nie było w getcie przez cały czas jego trwania ani jednej wsypy, mimo rozbudowania konspiracji do liczby kilku-set ludzi Przyczyna tego stanu rzeczy było m in zlikwido-

gestapo

Jeszcze dwa tygodnie przed

powstaniem. 1 sierpnia 1943

. w śmialej akcji nocnej na-

stenuie wykradzenie ze skla-

dów broni poza gettem, przy

stu karabinów i przerzucenie

ich do getta Brali w tym u-

dział Sergiej Lewin. Natek

niejszy łącznik i zwiadowca,

To, w największym skrócie

fakty - dowody woli walki.

mówiące o getcie przygoto-

wującym się do ostatniej wal-

sierpnia 1943 r Niemcy zde-

istnieniu getta, a jego miesz-

kańców wymordować. jak to

uczynili z tysiacami innych

zbrojonej w najnowocześniej-szą broń i czołgj miało do-

największym zaskoczeniu, przy

hiały dzień, licho uzbrojeni,

bez punktów oporu, którymi

w warszawskim getcie by-

poteine bloki mieszkalne

konać dzieła Działając

hierności mas gettowych.

Trzy bataliony policji u-

cydowali się położyć

skupisk żydowskich w

przyszedł dzień 16

kres

Pol.

10

W

Goldsztain, Marek Buch (póź.

partvzancki) i inni

ki. T

np

ty

ul Starobojarskiej, kilkuna-

garstka ok. 300 bojowców usiłowała dokonać rzeczy, która przynosi im honor, ale która z wojskowego punktu widzenia była z góry skazana na niepowodzenie W ogniu ciężkich karabinów maszynowych i innej niemiec. broni automatycznej usiłowali podpalić i zniszczyć ploty, by umożliwić tysiącom wyjście z więzienia geetowego Fale za falami zalamywaty sie w ogniu niemieckim Legli pokotem na ulicach Bia legostoku Nie mieli absolutnie żadnych szans w tei walce Mogli jedynie zginąć godnościa i to uczynil Mogli strzałami «wych wistoletów i karabinów nieprzy datnych w otwartej walc protestować przeciw mon strualnej zbrodni i iogna(jakby salwami hanalowym sinet tysiace swych brac . czekających na odtransportowanie do obozów zaglady

Bvl jeszcze dodatkowy tra giczny finał 70 boiowców wystrzelawszy amunicie schroniło się w bunkrze wy budowanym w studni przy ul Chmielnei 7 Schron zostal zdradzonv z wewnatr? bojowcy rozstrzelani na rogu Kupieckiej i Jurowieckiej W czasie egzekucji dokonali demonstracji politvcznej 2200 wiadając okrzykami klęske Niemiec i zwyciestwo sprzy mierzonych

Partyzanci e getta biało-stockiego kontynuowali ich walke, około ocłowa zg nela około połowa doczekała sie zwycięstwa Niektórzy ? nich żvia do dziś

Kontynuował po tzw. stronie aryjskiej swą działalność Komitet Antyfaszystowski zaopatrując m.in partyzartów w lekarstwa i informacje yutacji, rozszerzając tę dzialalność w stosunku do zbliżaiacej się w okolice Białegostoku wiosna 1944 r radvier kiej brygady im Kosty Kalinowskiego pod dowództwem N Wojciechowskiego w sklad której weszli wkrótce partyzanci "Fo rojs" razem wielu Polakami, Ukraińcami, Gruzinami. Rosianami etc Zasługa tego Komitetu by-

to również zwerhowanie ku Niemców (Schade. Beniszek etc), którzy swymi informaciami oddali nieocenione usługi Brygadzie oraz zbliża jącym się czołówkom Armii Radzieckiej W Komitecie pracowała m.in grupa ofiainych dziewcząt, wśród nich najaktywniejsze: M Różveka Ch Grosman i inne

Głęboka wdzięczność należy sie iniciatorom i organizatorom oraz całej ludności Bialegostoku, którzy 507 40. sta rocznice walkt i zagłady getta białostockiego czcza pawymordo mieć poległych i wanvch

SZYMON DATNER

200

Na budowie Biblioteki Narodowej

Budowę Biblioteki Narodowej na warszawskim Po lu Mokotowskim rozpoczęto w 1976 roku. Wedłu pierwotnych planów inwestycja miała być zakońco na w latach 1982-83. Niestety do końca prac jest daleko. Główny wykonawca – Kombinat Budown ctwa z Radomia tłumaczy swoje opóźnienia wielo trudnościami - brakuje przede wszystkim ludzi i t fachowców.

Biblioteka Narodowa przejęta niedawno od budo anych 11-pietrowy gmach książnicy, przeznaczony nagazyn książek. Trivo niż przeprinoudzka ze st rych, dotychczosowych pomieszrzeń. Równocześnie rowym hudynku mykinuse sie wiele proc - mon wane sa przedę wszystkim reauty. Heda to w częs regaly ruchame, sprannilzone - Relait i staciona rodukowane w Polsce. Przedłuża się montaż 🗅 helgijskich, głównie ze wzgledu na nieprzugutow comieszczeń W tum raku nygasa rednak umawa po oisana z belgiiska firma na muntaż tych regat ool-m trzeba hedzu mż dudatkninu otacić cenne d

Providernous przy tej budowce jest wiele ut tak sytuacy obecnie trudno sest sprecyzomać istaticz termin zakończenia ter invoestyrui, tak patrzebne: szej kulturze.

RADKIEWIC Zdreein CAF

PANIKA

PARKU

W NOWOJORSK

Bandy miodocianych

dzów", przybyłych na j

piosenkarki Diany Ros

rzystając z panująceg

ku obrahowało wielu i

i przechodniów z por bizuterii Ponad 250 r

oddziały konne, wezwa

zaprowadzenia porządki

awanturników, thierai

część skradzionych rzer

Ussuryjska tvgrvsica

mieszkająca w taszkie

ogrodzie zoologicznym,

pieżników żviących w

li jest to zjawisko rzadkie W czasie te

nej zimv w Taszkiencje

czworaczki Wśród

POTOMSTWO

TYGRYSICY

nariuszy, w tym

trzymały ponad 80

Ciekawe

ANALFABECI W W BRYTANI Ankieta przeprowadzona wśród 12.500 młodych ludzi W W Brytanii wykazała, że 11 na 10 osób ma trudności z czytaniem i pisaniem, zaś na 20 nie umie wykonać prostych działań arytmetycznych. Wiele osób nie może znaleźć zatrudnienia względnie korzystać z ośrodków informacji zawodowej ponieważ nie potrafi prawidłowo wypelnić formularzy anı też za-

poznać sie v treścia ogłosveń ZAJECIE DLA MAŁŻONKA

Maż pani Margaret Chat-

dyrektora kampanii przedsię-

biorstw sprzedaży samocha-

dów i mebli Pan Thatcher

mach swych czynności udzie-

lać porad związanych e prob

tobowiazany bedzie w

dobne funkcje doradcze

innych

kilku

stwach

Denis phiał stanowiska

18.

Nr 185 (9961) 12.VIII.

Nº 1

wanie agentów getcie: Ćwiklicza, Judkow-skiego i in. Było to pokłosie kierowanej z rozkazu organizacji m.in przez Marka Bucha, akcji likwidowania 'colaborantów i denuncjantów po krwawej akcji lutowej 1943 r

Bambus jest częstym motywem zdobniczym w Wietnamie Podobnie jak palma kokosowa, drzewo równie w tym kraju masowo występujące i wszechstronnie użyteczne. Z dawna żywiło ono ludzi, ubierało, służyło do budowy i urządzenia do-

Z pijalnia mleczka kokosowego kojarzyć mi sie bedzie zawsze Wioska Grobu Kobiety. Podanie tak tłumaczy nazwę miejscowości: o-tóż żyła tu kobieta, która nie chciała wyjść za mąż, poświęciła życie leczeniu ludzi. Po śmierci pochowano ją we wsi, usypując zwyczajowy okragły kopczyk i stawiając wokół grobowiec.

Wioska Grobu Kobiety leży na trasie Da Nang Hue. w środkowym Wietnamie, który ma najgorętszy klimat. Po przejęchaniu w upale bardzo górzystej trasy, w tym malowniczej Przełęczy Chmur i Morza, nie ma-mowy, aby ktoś nie zatrzymał się w cienistej wio-sce, położonej w nadmorskiej dolinie. I każdy woła pić No więc mieszkańcy układają przy drodze stosy orzechów kokosowych, rozłupuja je siekierką - i można gasić pragnienie mleczkiem. Nie jest ono jednak wcale mleczne, a zwyczajnie wodniste. Biały jest jadalny miąższ, czyli kopra, u nas znana pod postacia wiórków kokosowych.

Z kopry, oczyszczonej i rozdrobnionej, otrzymuje się przez tłoczenie na gorąco kokosowy olej (inaczej masło kokosowe), służace do celów spożywczych, ale także w farmaceutyce i in. Orzechy kokosowca dostarczają także włókno, twarde, lekkie i odporne na tarcie. używane w tapicerstwie, do wyrobu lin, mat, szczotek itp Drewno palmy kokosowej służy jako budulec, li-ście do krycia dachów, sok z kwiatostanów - na syrop, cukier i napoje alkoholowe

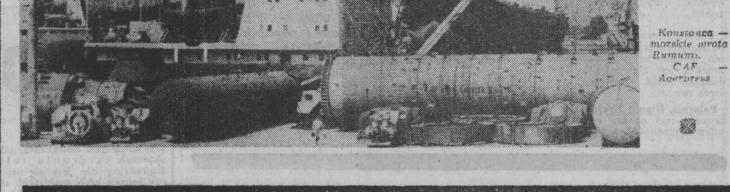
Wioskę Grobu Kobiety najchętniej nazwałabym też kokosową. Chaty zbudowane sa tu z drewna i pokryte liśćmi tej palmy. Połówki owoców służą jako czerpaki czy miseczki, z włókna kokosowego robi się miotły,

le. Do tego samego miejsca dotarł najpierw poszukujący brata — brat, a następnie żona. Padli po kolei. wyczerpani, a za sprawą tychże duchów opiękuńczych nac skałą wapienną wyrosła palma arekowa i pnący się po jej pniu krzew betelu.

N a cześć wiernej miło-ści panujący król ka-zał wznieść pagodę. Wtedy też rozprzestrzenil się zwyczaj żucia liści betelu z orzechami areki i wapnem. A zakochani chłopcy zaczęli wręczać je swym wybrankom na znak miło-

ANIELA ŁABANOW

Na zdjęciu: Palma kokosowa. Fot. CAF - VNA

Zanim wzrok rozezna się w różnokolorowej wielkle płachcie mapy, slyszę: BIELE NOWOSADY, KO. WALOWCE, PASYNKI, ZU-KL ...

o tam właśnie przez wiele lat cicho i spokojnie żyli ludzie, ale to spokój wymuszony. Stawalo się coraz ciszej, tu i ówdzie odezwał się głos. ale w tzw. wielkim świecie (w Zabłudowie. Białymstoku) słyszalny był nie donośniej niż wieczorny rechot żab, dalekie smutne porykiwanie krów. Bo tež i dochodził on z piersi coraz bardziej zapadłych. tym glosie, który nieraz pobrzmiewał jak fujarka pastusza, istniała być może liryka i wschodnia rozlewność lecz dosłuchać się słów było trochę trudniei.

Podobniało to wszystko do pierwszych kart "Konopielki" właściwie nic dziwnego, że przed dziewięciu laty trafil tam ponownie Edward Redliński. "Trafil" - to žle powiedzia. On po prostu stamtad ne. wyszedł i niedaleko ujechaw. szy, obejrzał po raz któryś tereny. I wyszła "błotoswe strada

Jest taka droga, zwana w nomenklaturze fachowej państwowa, a wiedzie właśnie tymi cieniutkimi czerwonawymi kreseczkami, nad którymi teraz pochylam się z inż. Janem Sienklewiczem – dyrek-torem Rejonu Drćg Publicznych w Białymstoku. "Państwowa" - mogloby to znaczyć tyle, iż ważna z punktu widzenia interesów wyższych niż tylko lokalne. Faktycznie - piękny szlak można by wyznaczyć już od Michałowa. poprzez Zabłudów do Suraża.

Suraż - niedaleko Łap. tam krótko do szosy warszaw-«kiei.

Zabłudów – możliwość skręcenia w stronę Lublina. a gdyby nie skrecać, to króciutko przez Narew, Hajnówke do Białowieży. A i do Michałowa też niedaleko - czyli do granicy.

Marzył się kiedyś dysponen-

naszych

tom dróg taki kapitalny objazd Białegostoku, od południa.

jeszcze, szlakami wędrownymi

rzadził sam władca. Snadź

wiedział, że to dla jego pań-

stwa a zwłaszcza dla jego

władztwa, jest po prostu

Znalazły się lepsze wyjścia

i państwowa droga., przesta-la istnieć. Ktoś kiedyś posa-dził przy niej drzewa by wy-

znaczały trakt i sygnalizowały.

że tedy właśnie trzeba, że te-dy najlepiej TRZEBA by-

lo nadal, ale juž nie LE-

PIEJ. Stad blotostrada. Sa

jeszcze, tacy. którzy pamiętają

ją z opisów Redlińskiego mo-

że jeszcze w tym reportażu

wspomnimy o tym, ale już

pora mówić w czasie przesz-

Kiedyś, za królów

ważne. Teraz...

lym, bowiem

BŁOTOSTRADA NIE ISTNIEJE

nie ma jej i już. Trwało to - owszem, ale i o tym przyjdzie napisać. Na razie z moim przewodnikiem wyruszamy do Zabłudowa.

Naczelnik tej gminy Kazimierz Wasilewski, odpo. wiada na pytanie. Czym dla który reprezentuje. urzedu. jest droga.

Po pierwsze więc ma zna-

Sienkiewicz z naczelnikiem opowiadają raz jeszcze

> JAK TO BYŁO Z HISTORIA

ucieczki od "strady". Ludzie, rzecz jasna, chcieli mieć dobrą drogę. I co z tego, że chcieli? Te same pragnienia pewnością zgłaszali już przed wojną i później. Wszakże dopiero w latach siedemposzła moda na ulepszanie dziesiątych coś się zaczęło,

nawet posiłkując się "podpórka" czy-nów społecznych deklarowanych przez mieszkańców, nie dali rady drogowcy. Na upartego mogliby podesłać troche maszyn, ale to "inwestycja" W końcu jednak, gdy zaczynało brakować wytwarzanych z ropy naftowej "bitumów"

- A kto by ich tam, trzymał uwiążesz sznu

to przegryzie. A chłopc

skim o życiu.

Rozmawiamy z Modze

na swoje lata, choć zbliža

slad blotostrady? Nacu

z Zabłudowa mówił że i

cież drgnęło. a tu pers

wa utrzymania gospod

mizerna, Widać droga

cze za mało przynosi ki

Szukamy dalej. Wszędzie

małych okienkach stare

do siedemdziesiatki.

Nie wy

dobrze.

PODZWONNEDLA, "BŁOTOSTRADY"

czenie gospodarcze. Kowalow-ce, Pasynki, Żuki, Nowosady w okresie wiosennym i jesiennym zaczynały leżeć jakby na końcu świata. Ani chleba tam dowieźć, ani plony olebrać. Ten odcinek drogi "państwowej" stanowił jeden wielkj ciąg bajor, gdzie nie widać był o różnicy między rozmiękłym polem i traktem. Naczelnik ma zacięcie gospo-darcze, więc mówi głównie o tym. Pytam o społeczne uwarunkowania, te zaś były o wiele groźniejsze.

Takie Nowosady zaliczały się zdecydowanie do wiosek całkowicie zabitych dechami, do miasta szła olbrzymia emigracja, zwłaszcza młodzieży. "Pojedziecie tam, zobaczycie" Coś drgnęło, bo teraz np. między Żukami i Nowosadami naczelnik może swobodnie jechać siedemdziesiatką Śmieje się – "mnie to wystarcza, bo mam bardzo stary wóz". Inż

Może tu przyczyna, iż naczelnicy gmin mogli lepiej wy-artykułować potrzeby swego terenu, a może po prostu ludzie stawali się inni. Zaczęli jeździć. Setkj razy – do gmj. ny, do województwa, interpelowali radni. Nic. A tu teraźniejszość skrzeczała coraz bardziej. Słyszę, że na stu kilometrach kwadratowych zab. łudowskiej gminy nie było ani jednego metra drogi žwirowei.

Teraz od strony urzędowej. Jeżeli jest to droga państwo-wa, to jej naprawa musi być wprowadzona do planu westycyjnego". Potrzebne były wielgachne założenia ekono. nomiczno-techniczne, badania gruntu, zaplanowany sprzet. cały system wywłaszczeń. 8 w naszym kraju są zmora każdego budowlańca i inwestora.

Zeby zaš ktoš inny niž Wy

wszystkiego, co się da, bo budować nowych dróg nie bar-dzo się dało. Ale dosyć tego. Ruszamy na trase.

Nie jest najgorzej stwierdzamy z inż. Sienkiewi-Siedemdziesiątka nie czem. schodzi z licznika. Równą szeroką – lepszą niż niejedna smołówka - dojeżdżamy do Nowosadów (Nowosad?). Z kimż tu gadać? polu. W obejścia Rolnicy obejściach jedynie staruszki. nie rozumieją, o co pytamy.

- Droga, ha?

- Droga tak. - Jest.
- Lepiei teraz?

- A ja tam wiem, pytajcie

młodszych. W końcu wsi wynajdujemy

jeszcze szykującego się do wyjazdu na pole pana Włady. sława Modzelewskiego.

- Tutaj piekielnica, panie, była. Ile tu samochodów sam

domów te same stare ti kobiet Domostwo Jest Babulów, W mieszkaniu ma nikogo, ale pilnuie mała Agatka, miła, lecz nowcza. Mamy nie ma. bedzie

Młoda, nawet bardzo m dziewczyna raczej niż koh po wyglądzie sądząc -Babul. Sa osadnikami. bvli tutai niedawno. ches

specjalizowane firmy drogowe miał się zająć ulepszeniem wyciągałem z tego b Przychodzili i błagali. Ja drogi - wara. To ostatnie byza to najgorsze, nie mógł przenie. skoczyć naczelnik -

to pieniedzy nie Na podwórku kręci dwójka chłopaków, po

do siebie jak Jacek i Pla - Wnuczki na wakac - A pan sam?

- Tak, z żoną, dzieci porozjeżdżały.

- A to nie mogły został gospodarce?

lemami finansowymi ! praw. wilo sie także potor koczkodanów Oczekuje nymi przedsiebiorstwa Maż pani premier pełni już pona male pantery, jagur 52 kanadviskie wilki przedsiebior (BK-A w 185 (9961) 12.VIII.1983 r.

"GAZETA WSPÓŁCZESNA" 5

wzywających do prowadzenia

walki opozycyjnej, tyle że in-nymi metodami. Nie brak by-

ło też demagogii ujawniającej

się przy tego typu okazjach.

naiwnych słuchaczy Zapre-

także ludzie niedawno jeszcze

aktywni w starych struktu-

rach stowarzyszenia filmow-

ców, czesto wypowiadający

się na spotkaniach filmowych

przed grudniowymi wydarze-

niami. Dla nich, przynajmniej

wiele się wydarzyło i sądzą,

że czas już powrócić do mi-

nionego układu. To był jed-

nak tylko, i tak to odbie-

rała większość sali – dyso-

Przeważał krytycyzm zmie-

która

wznowienia działalności Sto-

warzyszenia Filmowców Pol-

SFP, z zamiąrem rozwiązy-

wania spraw bieżacych i do-

prowadzenia do ziazdu całe-

go stowarzyszenia jest oznaką

postępujących przewartościo-

Narada programowa, przez

w formułowaniu

czekiwań przez mecenasa pań-

stwowego, jego otwartość i

wyraźna gotowość do wspól-

nych poszukiwań dróg roz-

woju polskiego filmu stworzy-

ła dogodną płaszczyznę do

dalszej pracy. Wiadomo, że

kiwać wielostronej pomocy j

wsparcia, wiadomo, że zakres

swobód twórczych i sposobów

artystycznej wypowiedzi mo-

filmowcy mogą ocze-

wań i zmian w postawach.

wielowątkowość

cyzję

film

kich. Ponowne podjęcie prac

rzający do porozumienia

dla niektórych z nich, nie-

obliczonej na zgoła

ten typ myślenia

i prymi-

przecież

pre-

przez

doprowadziła do

Demagogii taniej

tywnej,

nans

postawa,

wcześniej

zentowali

Czas trudny, nasycony konfliktami i urazami mija. Dialog rozwija się z trudem, ale porozumienie jest możliwe i do osiągnięcia. Porozumienie co do celów i zasad. Tak moina scharakteryzować przewodni motyw narady programowej kinematografii, pierwszego tego typu spotkania od grudnia 1982 r. Reżyserzy i scenarzyści, kierownicy zespolów i ich najbliżsi współpracownicy zostali zaproszeni do dyskusji, której punktem wyjścia była ocena polskiego filmu w okresie ostatnich trzech lat.

D rzedstawiono więc punkt widzenia administracji kinematografii działajaw imieniu państwowego Punkt widzenia, mecenasa który znalazł wsparcie w wielu wystąpieniach ale także spotkał się z krytyką. Spierano sie o rozumienie takich pojąć jak zakres swobód twórczych, znaczenia pojęcia odpowiedzialność, różniono się w refleksii dotyczacej reform wprowadzonych w filmie, inaczej rozkładano aktorna formulując cele i zadania filrozkładano akcenty mu o tematyce współczesnej.

Z administracyjnej strony słowa ostrej krytyki adresem wielu filmów, słowa ostrej pod adresem wielu tre la-które całe zło narastające lalokują tylko po stronie władzy. Ze strony twórców podkreślono, że krytyka wychodzić chodzić powinna z wszech-stronnej oceny zjawisk, unikać uproszczeń i widzieć rolę filmu na tle całej złożoności iycia politycznego i społecz-

Pierwsze poważne spotkanie dyskusyjne po niedawych burzliwych wydarzeniach, które głęboko podzie-lily i zróżnicowały filmowe rodowisko twórcze zarysowało ramy przyszłego porozumienia. Tylko tyle i aż tye. Jawna walka opozycji o. wplywy i możliwości nadawania tonu filmowi polskiemu, wpływania więc także na procesy kształtowania opinii pubcznej, ostra i bezpardonowa, pozostawiła ślad. Podział jest wyraźny, zaznaczył się w głoach dyskusyjnych, np. \$87 wypowiedziach bagatelizujących niektóre oświadczenia pozostających poza krajem reżyserów a przecież nadal

że być szeroki, że nikt nie zamierza ingerować w filmowy warsztat realizatora, oczekując twórczego wsparcia wyteżonej pracy kraju, filmowych dzieł ostrych i krytycznych ale tworzonych z po-zycji akceptacji socjalistycznych zasad ustrojowych.

> Zespoły filmowe przedłożyły ostatnio sporo interesujących propozycji scenariuszowych. Wiele z nich już zaakceptowano. Zdarzały się także oceny negatywne. Przy tych decyzjach wyciągano wnioski z faktu, że film polski zerwał ostatnio więź z widzem, zaweżając pole obserwacji do formy dramatu kameralnego. W wielu wypadkach cierpliwość widza została nadużyta niepłodnymi eksperymentam ekranowymi. Stąd zespoły filmowe dokonały wyrażnego zwrotu programowego. Film popularny o akcentach roz wkowych ("Vabank", "Wielki Szu") zaczyna odzyskiwać utracone zaufanie. Komedia, choć jeszcze nieśmiało, ale wyraźniej znajduje sie coraz w orbicie reżyserskich zain-teresowań. Podobnie film adresowany do widza dziecięcego i młodzieżowego znów ma pełne wsparcie i cieszy się na ekranach powodzeniem. Są to pierwsze pozytywne zja-Beda one wspierane wiska.

Sa jednak w propozycjach scenariuszowych obszary puste Nieśmiałe, badź żadne. iest zainteresowaniem tematem współczesnym, a bez niego, jak mówiono, nie ma filmu polskiego. Można zrozumieć motywy i obawy – trud-niej się z nimi godzić Rolą mecenasa państwowego bę-dzie wspieranie odważnych prób tworzenia współczesnego filmu polskiego w oparciu o głos i opinię środowiska filmowego, ludzi twórczej pra-CY

państwowego mecena-

JERZY WOLSKI

wyciąga kolejne papiery.

od-

Proces który wejdzie do pitawali europeiskich (1)

Po trzytygodniowym procesie, Audiencia Provincial de Madrid, czyli Sąd dla Prowincji Madryt, obradujący w składzie pięciu sędziów, ogłosił wyrok w sprawie karnej, która trzymała w napięciu nie tylko ponad 4-milionowy Madryt, lecz całą Hiszpanię. Proces miał charakter poszlakowy. Jedyny oskarżony nie przyznawał się do winy, nikt ze świadków oskarżenia nie twierdził, że to on właśnie dopuścił się zbrodni, w tajemniczych okolicznościach zniknęły nawet dowody rzeczowe. Broniący w tej sprawie adwo-kat, Jose Maria Stampa-Braun, jeden z najsłynniejszych karnistów Madrytu wnosił o uniewinnienie.

yla to rozprawa o zabójstwo pary markizo-stwa Urquijo, małżeństwa należącego do najbogatszych ludzi Hiszpanii.

Wielka sala rozpraw, zdobna marmurowymi kolumnami kryształowym żyrandolem, nie mogła wchłonąć tłumu chetnych do zajęcia miejsc dla publiczności. Stano w ogonku u wejścia, strzeżonego przez policję. Przed pulpitem dla świadków i sądowe korytarze, gdzie nieustannie rozbłyskały flesze fotoreporterów i co dzień nagrywano wywiady telewizyjne — prawo w Hiszpanii zakazuje dokonywania zdjęć w samej sali są-- przewinela się ga-dość niezwykłych podowej leria Wysoko utytułowanych staci. przedstawicieli arystokracji, finansjery, bananowej finansjery, służby z rezydencji dzieży, służby z rezydencji markizostwa, ekspertów ba-listyki i psychiatrii kryminalnej.

Oczy tych, którym udało sie zajać miejsce w sali kierowały się ku ławie oskarżonych. W Hiszpanii jest to autentyczna ława bez oparcia. W otoczeniu dwóch umundurowanych funkcjonariuszy Guardia Civil w "tricornio" - dziwacznych, lśniących. rondelkowatego kształtu z załamanym z tyłu do góry tradycyjnym nakryciem głowy, zasiadał tam 29-letni, ubrany w bardzo elegancki letni garnitur, blondynek o ujmującym wyglądzie. Sprawiał wrażenie, że bawi go to, co dzieje się wokół niego.

Wyrok zapadł skazujący, a wymiar kary jest surowy. Sąd uznał winę Rafaela Escobedo Alday za dowiedziona stwierdzając istnienie szeregu okoliczności obciażających. za zamordowanie strzałami z pistoletu, swoich teściów skazał podsadnego. "pełnoletniego, nie karanego, z rodziny dobrze sytuowanej i wykształconej", na dwukrotna kare wiezienia w wymiarze 26 lat 8 miesiecy i 1 dnia.

Skazany morderca spędzić może za kratkami w świetle przepisów regulujących karę, maksimum lat 30. Ewentualne jednak złagodzenie wyroku za dobre sprawowanie w więzieniu liczone będzie od wyroku 57-letniego. Skazano go też na zapłacenie 20 miliot odszkodowania zamordowanych dzieciom swemu szwagrowi Juanowi. VI-emu baronowi Urquijo i Miriam - swej żonie, której z więzienia odmawia rozwodu.

kropne narzędzie do pozbawiania życia skazańców przez zaciskanie żelaznej obręczy na szvi. Madrycki dziennik "Diario

16" nazajutrz po wyroku zamieścił całostronicowe kolorowe zdjęcie Rafaela Escobedo w momencie gdy na korytarzu VII galerii więzienia

Carabanchel, zakomunikoważe został skazany. no mu. Przepisy procesowe w Hiszpanii nie przewidują ogłaszania wyroku w obecności stron. Do Carabanchel pospieszył korespondent agencji prasowej EFE z fotoreporterem. "Rafi" był zdziwiony Fotografia ukazuje jego brwi uniesione do góry - 57 lat? - powiedział -- ależ oni muszą coś zrobić, aby mnie stad wv. ciagnać Jacy "oni"?

fortunę denatów, styl życia osób, które znalazły się w bezpośrednim kregu tej dziwnej i wielowarstwowej tragedii, "proces Urquijo" był przedmiotem rozlicznych wypowiedzi, komentarzy i prasowych spekulacji. Efektem tego jest cały cykl skarg o zniesławienie, głównie przeciwko tygodnikowi "Interviu". który szereg osób wymienił jako potencjalnych współsprawców morderstwa. Mecenas Stampa - Braun w licznych wywiadach twierdzi "Escobedo nie strzelał. W tej sprawie byli płatni mordercy" Uzasadnienie wyroku stwierdza możliwość, że oskarżony nie działał sam, ale podkreśla brak jakichkolwiek podstaw do oskarżenia kogo-

brzmieć ("z gór i wież"). Tyczym celu wszedł do rezydentuł V-ego markiza nabył po-przez małżeństwo. O 10 lat cji markizostwa w wytw podmiejskiej dzielnicy Madrytu — Somosaguas, znał rozkład domu i wiedział, że z Sierra. Dużo podróżowali Zwiedzili całą Europę, Stany licznej zazwyczaj służby ojest jedynie kucharka, becna Zjednoczone, Amerykę Łaciń-ską, Japonię, Chiny. Zacho-Florentyna Dismhey, Murzynka z wyspy Dominika na Ka-raibach. Mówiła ona potem przed sądem, popielata ze strachu na twarzy: "Nikogo nie widziałam, niczego nie słyszałam. Spałam" Florentyna Dismhey umyła nazajutrz zwłoki swych zabitych patronów, twierdząc, że nie pamięta na czyje polecenie

Zbrodniarz wszedł do willi przez pomieszczenie wiodące do krytego basenu pływackiego Wiedział, że wystarczy u-

waly sie zdjęcia markizy kosztownym kimonie na tle pałaców pekińskiego ... zamkniętego miasta". Para utrzymywała ożywione stosunki towarzyskie w kołach elity utytułowanych nierobów, bogaczy, snobów i dyplomacji Markiza była osobą wybitnie religijną. Świadczyła hojnie na cele Opus Dei, była dobrodziejką Zakonu Misyjnego Niewolników Świętego Serca Majatek, stosunki i podróże nie przyniosły markizostwa szczęścia. Byli nielubiani, ich przysłowiowe skąpstwo w drobiazgach, wyrażające się w chodzeniu w podartych butach bylo przedmiotem drwin i kto wie czy nie źródłem nienawiści również we własnej najbliższej rodzinie Ktoś z ro-dziny podał do prasy drastyczne szczegóły o leczeniu markizy w zakładzie psychia-

starszy od żony Manuel przy-

jął nazwisko Urquijo de

Dorastające dzieci były rodzicami w złych stosunkach. Dostawały groszowe kleszon-kowe. Kiedy córka Miriam poznała Rafaela Escobedo, markiz znienawidził go z miej sca, nazywając "imbecylem" nierobem i łowca posagów Małżeństwo uroczego playbo y'a, o urodzie cherubina, do. szło do skutku w 1978 r.

trycznym. "Ogolili jej głowę,

bo powyrywałaby sobie wszy-

stkie włosy".

Młody Escobedo był wnukiem b. prezesa stowarzyszenia adwokatów Hiszpanii synem prosperujacego w dobrej kancelarii adwokata. Escobedo - ojciec miał opinio madryckiego bon-vivanta hobby myśliwskie. Podziwiano produkowane przez niego włamoręcznie tłumiki do bron krótkiej, dorównujące jakości nailepszym markom świato Broń krótka również wvm byla hobby mecenasa Escobedo Escobedo — syn rzuci studia prawnicze i właśnie wtedy ożenił się z Miriam de la Sierra y Torres.

Nie ukrywając, że uważają to za swą krzywdę, młodzi znaleźli sobie zajęcie, które miało im zapewnić środki utrzymania. Fatum sprawiło, że zamiast tego w dziejach tych ludzi natrafiamy na dalsze komplikacje. Na szlaku ich życia pojawił

się człowiek, którego cały Madryt nazywa obecnie "Dick el Americano" (Ciąg dalszy - jutro) JAN DZIEDZIC

(Madryt - PAP)

WWXJystkim PO TROCHU

KUNA CHRONI PASIEKE

Syberyjska kuna umożliwiła przezimowanie pszczołom w nie-wielkim osiedlu Chingan w środ-ku dalekowschodniej tajgi. Kuna pojawiła się w pasiece z nadeł-ściem pierwszych śniegów. W ciąau krótkiero czasu uwolniła pasiekę od myszy i szczurów. Sy-beryjscy naukowcy twierdza, że coraz częściej suberyjska kuna pojawia się w pobliżu osiedli ludz-kich, gdzie przychodzi na świat jej potomstwo. Bezpośrednił te-go przyczyna jest wzbogacenie syberyjskiej fauny. Kuna została "wyrzucona" z tają przez sobo-la, który do niedawna bardzo tu rzadki, zaczał się obecnie szybko rozmnażać.

SLADEM CZABANÓW

Aż 18 placówek służby zdrowia jednocześnie otwarto w Kabardy-no-Bałkarskiej ASRR. Powstały one w trudna dostepnych aórskich uroczyskach, do których przeno-szą sie na lato brygady czabanów, Punkty felczerskie i ambulatorła, wynosażone w niezbedny sprzęt, karetki pogrotowia, medykamenty, W razie potrzeby do akcji ratu-kowej może dołaczyć się helikop-ter.

ZŁOWIENIE... MAMUTA

Budowniczy BAM Mikołaj Miedwiediew wyłowił z rzeki Czara w pobliżu budowanego obecnie mostu kolejowego... mamuta. O. czywiście nie całego, tylko jego niewielki fragment - kość żebro. wa o wadze 60 kg. Takie znalezi. ska w tajdze Zabajkala nie należa do rzadkości. Góry zatrzymały tutaj spływanie lodowców w epo. ce czwartorzędu, stwarzając tym samym miejsce, w którym przechowały się dawne zwierzęta. O. becnie przez tereny te poblemie trasa BAM-u, a do muzeum hi-storił jej budowy, utworzonego w Tyndze, często trafiać będą po-dobne eksponaty. (A.P.N.)

SEDZIWY KUCHARZ ZAPRASZA

Moskwianin Siemion Griszyn u. cończył niedawno 100 lat. Będąc 10-letnim chłopcem Griszyn rozpoczął pracę jako kuchcik w restauracji "Praga". Potem szybko awansował, a przez ostatnie kil. kadziesiat lat jest szefem kuchni w niewielkiej restauracji w centrum Moskwy. Poznał wielu wybitnych ludzi. Jeszcze podczas jego pracy w "Pradze" jego kuchnię bardzo sobie chwalił Lew Tolstoj. Griszyn nadal pracuje, chce osiągnąć stuletni staż pracy.

> A WIECZOREM -PO ZDROWIE

Wielu pracowników zakładów petrochemicznych. zlokalizowanuch nad brzegiem rzeki Kamu odwiedza po pracy sanatorium. -prewentorium nie opodal miasta Jełabuga w Tatarskiej ASRR. Prewentorium leży w malowniczym sosnowym lesie. Nafciarze mogą wypoczywać i leczyć się w swojej placówce także w wolne od pracy dni. Podobne prewento. ria powstały niedawno w wielu zakładach petrochemicznych Tatarii.

Ze względu na środowisko,

chylić szybkę, by wsuniętą dlonią – niektóre gazety pi-sały, że może to być tylko szczupła dłoń kobieca - przekręcić gałkę klamki. Posługując się latarką udał się on do sypialni markiza. Pistoletem kalibru 9 mm z tłumikiem pozbawił śpiącego życia Śmiertelne strzały trafily markiza w szyję. Maria Lour-des w sypialni obok musiala coś usłyszeć, bowiem zapaliła nocną lampkę. Pierwszy po-cisk ugodził ją w usta Drugi – stwierdzili eksperci – był typowym strzałem myśliwego, który dobija zranioną zwierzynę". Pies "Boli" nie zaszczekał. Z domu nic nie zginęło. Policja od pierwszej chwili nie miała wątpliwości, że tłem zbrodni nie była cheć rabunku.

Majatek markizostwa Urquijo szacowano w momencie ich zgonu na kilka miliardów peset. Zgromadził je w sku-tecznej działalności finansowej ojciec Marii Lourdes, założyciel Banku Urquijo, który odgrywał wielką rolę w Hiszpanii, okresu dyktatury Fran-co. Bogata z domu i rodu: grandów (tytuł markizów był późny, burboński, ale dziedziczny) wyszła za mąż za człowieka o pieknie brzmiącym nazwisku de la Sierra y Torres. Po polsku mogłoby to

stworzono warunki pracy i rehabilita-Rozbudowa przychodni lekarskiej umożliwiła stosowanie na mieiscu zabiegiv fizykoterapeutycznych i innych. Liczne urządzenia i aparaty medyczne podnosza stan zdrowia i konducie pracownikow ... Odnowy"

odbiorników "Narew"

niepeinosprawne,

NA ZDJECIU: Donata Alejnik ćwiczy na rowerze. CAF - ROMAN SIEŃKO

wadzić hodowlę. Adam Babul ukończył wyższe studia, pani Beata też kończy już magisterium na zootechnice, choć jeszcze kilkumiew domu sięczny maluch.

Walcza o wszystko, mąż ma poro sił i pomysłowości, jest działaczem społecznym wojewódzkiego szczebla, ale czasem i jemu opadają ręce. Nie jest łatwo, jeszcze nie wiedzą, czy się utrzymają. A wieś się przygląda. zza okienek, z ławerzek przy płotach. Opozycji wielkiej chyba nie znajda. Bo kto miałby ich tu gnębić. Konkurencji praktycznie nie ma. Każdy żyje jak od lat, swoim własnym rytmem.

A z tą drogą, to było tak. te mąż często załatwiał, walczył o trochę inną – wyszła. ta. I dobrze, coś iest. Przybył do Nowosadów już nastepny osadnik mlody człowiek z żoną, kolega Adama Babula ze studiów. A poza

tym. - Niech pan popatrzy ile tu dzieci - takie male. to tylko nasze, może jeszcze kilkoro na wakacjach.

Dochodzimy wspólnie do wniosku, że jedna droga wiosny nie czyni, że potrzebny lest nadal cały cykl działań, by sytuację odtworzyć. bv uzyskać efekt maksymalnv. Po prostu

FAKTY SPOLECZNE

nie odstaja się równie szyb-ko jak się stały.

Ruszamy w dalszą drogę. Biel. Po lewei stronie od drogi zostawiany Wies Klewinowo, Wyciagnela się w długą linię, jest nadal uboczu, ale to już tylko kilometr Inż. Sienkiewicz tłumaczy, że jeszcze niedawno

nikt nie dojechał stamtąd ani - Mamy nadal w sołectwie pieć kilometrów dróg jesiedo Nowosadów, ani do Biel, których obraz nie inny. Wieś wieksza, ale dzieci znów nia nieprzejezdnych, kilka raniewiele. Spojrzeniem, na któzy tylko udało się je nawieżć żwirem, Na niektórych rym życie wypisało swe znaki, odprowadzają nas co starcinkach zrobili cacka.

si mieszkańcy. - I o Hołówki też będę bił Zastanawiamy sie wspólnie, sie - ostrzega. czym jest droga, choć przegież nie tylko o nią nam tu Tak myślimy, droga drogą, chodzi. Dla jednych prostym ale ileż przy okazji tej "waltraktem, służącym wyłącznie ki" o nią ujawniło się autendo przejechania w tempie tycznych społeczników, tu w zbliżonym do europejskiego. Simunach, Nowosadach, Bie-Dla innych miejscem pracy. lach. Martwi się jednak sołtys jeszcze kto inny potraktuje Dzitowski, że może mu zają jako narzędzie wyżycia się. A taka błotostrada, której nie braknąć argumentów u władz. ma, czym jest? Niestety, także wyrazem znoju rolniczego,

gdy trzeba z furmanką przepychać się ze skoszonym sia-nem i zbożem. I jeszcze jedno. To także coś jak odległy gwizd lokomotywy, zapowiadający długie podróże, ale ich nie obiecujacy.

Każde z tych podejść wynika z aspiracji życiowych, z potrzeb do bieżącego zaspokojenia i odlegleiszych.

Warto o tym pomyśleć i na tej trasie, którą jedziemy. Że przecież toczy się gdzieś życie małe i duże, a każde jednostkowe i warte usprawnienia. Tak sobie myślimy jadac do Simun. Inna to już gmina, ale jest tam soltys wsi niezwykle słynny. Ma on też obyczaj nie dawać się. Latami potrafił walczyć o tę drogę i uważa. że to jego zasługa. No, inteż. Ale ileż razy nych był w Białymstoku – znają go w Urzędzie Wojewódzkim, w Dyrekcji Okręgowej Dróg,

mówi: - Ja i dziś walczę, ale znów nie wychodzi.

Wydziale Komunikacii, radni,

posłowie. Michał Dzitowski

"sprawie Urquijo", gdyby liszpanii istniała jeszcze w Hiszpanii istniała kara śmierci — zniesiono ją dopiero przed kilku laty po zakończeniu dyktatury frankistowskiej - zapadłby prawdopodobnie taki wyrok i skazanego czekałaby garrota — o-

dzi i każdy robił, że miło by-

ło patrzeć. Teraz na ponad

trzydzieści numerów we wsi.

tylko kilku młodych, którzy

by dali radę wyjść do czynu.

Naczelnicy mijanych gmin twierdzą, że nie jest źle z tym, co można nazwać zaan-

Jeśli chcecie panowie wie.

gażowaniem społecznym.

Cofnijmy się o 3 lata – do nocy, w czasie której popełzbrodnię. Manuel niono Maria Lourdes, markizostwo Urquijo, zginęli w czasie upalnej nocy z 31 lipca na 1 sierpnia, kiedy już przed świtem na arteriach wyjazdowych z Madrytu tworzą się olbrzymie samochodowe korki wyjeżdżających na tradycyjny w Hiszpanii sierpnio-

kolwiek.

niektórzy mają to - Kiedyś, jak trzeba było wręcz za punkt honoru, pokazać, że pomożemy, to wychodziło kilkudziesięciu lu-

wy urlop. Ktoś w zbrodni-

blotostrady już chyba nie będzie. O. deszła w niedaleką jeszcze przeszłość, pora na likwidowanie "błotodróżek". I na coś jeszcze. By ten wysiłek zaczął szybciej obrastać w fakty społeczne, w które miał zaowocować.

Wprawdzie nie pora na świętowanie, ale jej twórcy już kombinują, jakby jednak na wrzesień zrobić uroczyste otwarcie.

ZBIGNIEW KRZYWICKI

o stronniczość lub halucynacje. Wiarygod-

ność ich stwierdzeń nie budzi wątpliwości. A jednak skąd bierze się nieufność do tych rzekomo obiektywnych spostrzeżeń? Nawet sprawozdania naocznych świadków, kiedy dotycza one zjawisk i zdarzeń niecodziennych, nie zasługują na zaufanie, gdyż są podbudowane emocjami. A więc wspomniany potwór jest zapewne wytworem ludzkiej wyobraźni, tworem zmęczonego umysłu, jednym słowem mitem.

Historie wiarygodne

Potwór z Loch Ness? Czy wiara w istnie-

nie tego zwierzęcia jest przesądem, czy też

nie? Są przecież liczne relacje naocznych

świadków, którzy przekazali nam dość do-

kładny opis potwora. Wśród nich nie brak osób inteligentnych, które trudno posądzić

Zjednoczonych ilość takich gazet obliczono na około 1000, a czytelników kolumn wróżbiarskich na 20 mln.

Wydawcy literatury popularnej serwują czytelnikom książki astrologiczne, niekiedy w zdumiewająco wysokich nakładach.

Inną formą przesądu jest wiara w czary i silę czarodziejską. Praktyka zamawiania kurzajek jest do dziś rozpowszechniona w Anglii. Co dziwniejsze, wiele ludzi z dumą przypisuje sobie nadnaturalne moce i przechwala się sukcesami w tym zakresie. Istnieją też grupy przeświadczone o łączności z ludźmi z kosmosu. Niektórzy twierdza, że odbyli podróż na latających talerzach. Nie brak też sekt wierzących w możliwość komunikowania się z duchami zmarłych.

Prawdą jest, że magia i przesąd dały początek nauce, ale dziś jest rzeczą niedopuszczalną jej bytowanie na zasadzie rośli-

akże tajemne doznania jednostek, jak np. spostrzeżenie poza-zmysłowe, uznawane nawet przez wielkich uczonych za dowiedzione, budzą wątpliwości i scepty-cyzm racjonalistów. Czy mamy jednak prawo bezwzględnie wykluczać doznania, których natury nie zdolaliśmy dotąd poznać? Jest to jeden z głównych argumentów, którym posługują się zwolennicy przesądu w dyskusji z racjonalistami. Jednym z najsilniej zakorzenionych w nas przesądów jest wiara w niepomyślność liczby 13, i to bez wzglę-du na wykształcenie. Gdy zdarzy nam się podejmować ważką decyzję 13, a jeszcze co nie daj Bóg w piątek, to mało kto jest przekonany, że przyniesie mu to powodzenie. Niektóre hotele unikają oznaczania tą feralna liczba pokoju. Inni usilują oszukać los oznaczając pokój kolejną liczbą lub odwiec podjęcie decyzji na dzień następny. Istnieją ednak całe bloki mieszkalne, mieszkańców których los wcale bardziej nie prześladuje niż ludzi żyjących w innych budynkach oznaczonych bardziej szczęśliwymi numerami, w budynkach pod numerem 13 nie brak ludzi szcześliwych.

Innym przesądem jest odpukiwanie w niemalowane drewno, gdy nie chce się sprowokować losu.

W wieku komputerów, rakiet kosmicznych i innych cudów techniki nie brak ludzi. którzy święcie wierzą w złe chwile, w przepowiednie astrologiczne, wróżby Cyganek i inne praktyki, których rodowód sięga datekiej przeszłości Według Jahody w Wie'kiej Brytanii działa około 2000 profesjonalistów, którzy uzyskują wcale przyzwoite dochody Liczbę klientów szacuje się w tym kraju na milion osób Czołowi astrolodzy ogłaszają swe usługi na łamach czasopism i dzienni-ków. Wiele gazet prowadzi kolumny astrologiczne, zapewniające im stałych czytelników. Na początku lat 60 tvch w Stanach

ny pasożytniczej na zdrowym organiźmie wiedzy... Hans Toch pisze: "Cuda ożywiają nadzieję zmiany w sytuacjach, które obiektywnie są beznadziejne, przynoszą pociechę ułatwiają znoszenie sytuacji, które obiektywnie są nie do zniesienia".

Człowiek jest istotą łączącą w sobie myśle-nie pierwotne z myśleniem nowoczesnym. Z jednej strony jesteśmy przekonani, że dotrzymujemy kroku nauce i uczonym, a z drugiej tkwimy głęboko w rzeczywistości minionych pokoleń.

"Gdyby ludzie mogli zarządzać wszystkim. swoimi sprawami z wyrachowaniem niechybnym albo też gdyby szczęście zawsze im przyjało, to byliby całkiem wolni od zabobonu" - napisał Spinoza Ponieważ jednak nie potrafimy ani skutecznie kierować swoim losem, ani nie znajdujemy szczęścia, więc ulegamy w swej egzystencji toczącej się pomiędzy nadzieją i rozpaczą najróżnorodniejszym przesądom

"Cuda, znaki, wróżby i wyroki przesłaniają nam skutecznie naturalność splecionych z nimi zdarzeń" – napisał Hume Nasza skłonność do przesądów bierze się ze zwykłego ludzkiego upodobania do rzeczy cudownych i prawdopodobnie nigdy nie zostanie ona doszczętnie wyeliminowana z natury człowieka. Stanowi ona integralną część pogladu istoty ludzkiej na świat, początki którego sięgają prawieków.

Chodzi tylko o to, by przesądy nie domi-nowały nad rozsądkiem Nawet gdy przesąd podtrzymuje jakaś normę społecznie pożyteczną czy ma znaczenie dla danej grupy, powinniśmy dążyć do jego racjonalnego uzasadnienia. Historia przesądów nie jest niczym innym, jak tylko przejawem "upośledzenia ludzkiego umysłu'

CZESŁAW WRONKOWSKI

dzieć - mówi naczelnik z Suraża - Henryk Kosiński, to nigdy jeszcze żaden rolnik nie zażądał grosza za żwir z ich terenu. Sami sie napraszają.

Rozmowa z dyrektorem Teatru TV – Jerzym Koenigiem

- Powiedział Pan kiedyś, najważniejszych pozycji wyże telewizji nie stać na zafun- stawianych w teatrach na tedowanie ,sobie porządnego renie całego kraju. W planie teatru, że załatwienie najbar- są np. "Dziady" w reżyserii dziej elementarnych spraw grzęźnie w administracyjnej Starego Teatru w Krakowie czas rezygnację z funkcji szefa Teatru TV?

- To prawda. Tak bylo w kwietniu. Trochę się już zmienilo od tego czasu. Rezygnację wycofałem 20 lipca. Po- j Dalila" Jana Dobraczyńskiedobno pieniądze są w drodze, trzydzieści milionów -na drugie półrocze. Głupstwa, które uniemożliwiają istotną pracę, zaczęły znikać. Ale proces uzdrawiania mojej instytucji dopiero się jednak za- żądanie w cieniu wiązów" czyna. Oby nie zatrzymał się O'Neila, "Strach i nędza III w pół drugi, oby najważniejszy był dobry program, a nie - dobre samopoczucie tych, skowcy" Conrada, "Wielkaktórzy "telewizję robią".

- Teatr TV ma już swoją trzydziestoletnią historię. Były czasy wzlotu, były i nijakie. Jaki kształt przybiera pod Pana kierunkiem?

- Pod pewnymi względami Teatr Telewizji nie różni się od każdego innego teatru. Kształt jego określają takie czynniki, jak czas i miejsce, a przede wszystkim oczekiwania i postulaty widewni. Nasza widownia liczy sobie nie setki czy nawet tysiące widzów, ale miliony. Zapotrzebowania są ogromne, zróżnicowane, gusta także. Jednak nasz teatr nie ma bezpośred- tru. Dlatego ustawiamy poniego kontaktu z widownią nie może obserwować jej natychmiastowej reakcji na nien z najlepszych, najwartoprzedstawienie. Toteż program Teatru Telewizji musi być propozycją zróżnicowaną, uwzględniającą różne upodobania i potrzeby kulturalne masowei widowni.

- I dlatego proponował Pan 150 premier rocznie?

- Teraz pozostałbym przy stu, tak ze dwie premiery tygodniowo, włączając w to i drugi program. Rozpoczęliśmy nadawanie historii polskiego dramatu emitując z taśm wideomagnetofonowych nagrania

lepsza sytuacja pod względem współpracy z aktorami Właściwie z ich strony nie ma żadnych trudności. Ale te-Konrada Swinarskiego ze lewizja musi się liczyć z limitem kosztów. Rozsypało się biurokracji i złożył Pan wów- ale i "Mizantrop" Moliera, niemal całe zaplecze technicz-"Wesele pana Balzaka" Iwaszne. Brak fachowców-rzemieslkiewicza, "Thermidor" Staniników. Są kłopoty z pracami sławy Przybyszewskiej, może stolarskimi, z dekoracjami, kostiumami.

Wracając do dobrego kli-

- Nowy sezon praktycznie

"Sen o bezgrzesznej" w reżyserii Jarockiego, "Dyktator" Jerzego Żuławskiego, "Samson matu współpracy z aktorami - jak to odezują widzowie? go, "Gmach" według prozy Tadeusza Brezy, "Gdy plona lasy" - Jerzego Zawieyskiezacznie się od września. Okres go, "Barbara Radziwillówna" przygotowawczy: przeorgani-Felińskiego, "Pamiatki Soplizowanie pracy i przygotowacy" Rzewuskiego. Także "Ponie nowych inscenizacji trwał pare miesiecy. Rzeszy" Brechta, "Święty eks-Współpracują z naszym teaperyment" Hochwäldera. ...Spitrem reżyserzy z całego kraju Przygotowują dla nas spektanoc" Strindberga, "Wygnańcy" kle m.in. Henryk Kluba, Je-Joyce'a, "Obora" Kajzara.

rzy Krasowski, Andrzej Chrzanowski, Kazimierz Kar9-- Do kogo adresowane są basz, Tadeusz Junak, Mikołaj te pozycje?

Grabowski, Marek Okopiński, - Precyzyjna odpowiedź na Bohdan Hussakowski, Jaa to pytanie jest niemożliwa Sycz, Jan Bleszyński, Ryszard Zdajemy sobie sprawę z nie-Major, Eugeniusz Korin, Anrównomiernego przygotowania drzej Makowski i inni. Nie widzów na odbiór tych pozymówiąc o wspomnianych wycji. Różnice w wykształceniu, żej rejestracjach przedstawień w zamiłowaniach, w zainterez Teatru Powszechnego w resowaniu teatrem wśród tylu żyserii Zygmunta Hübnera czy widzów podpowiadałyby takie nie żyjących już reżyserów --na przykład rozwiązanie, aby Konrada Swinarskiego i Stawprowadzić jakąś średnią I nisława Hebanowskiego. byloby to najgorsze z możliwych kryteriów kształtowania - Czy wymagania mecerepertuaru. Wręcz śmierć teanasa, fiņansujacego teatr telewizii, pokrywaja się z oczeprzeczkę wyżej, zakładając, że kiwaniami telewidzów? repertuar składać sie powiściowych pozycii - tak teatr telewizji głównie jako wielkiego dramatu romantyczrozrywkę Mam tu na myśli nego, jak komedii, dramatu szerszy zakres znaczeniowy tepsychologicznego, sztuk sensago słowa. uwzględniający nie cyjnych, adaptacji prozy wytylko samą zabawę, ale takżę bitnych pisarzy, spektakli pomoment rekreacji psychicznej. etyckich, sztuk współczesnych Mecenas nakłada na nas doitp Oczywiście, zróżnicowanie datkowe obowiązki - wychorepertuaru jest konieczne, ale wywania, kształcenia, pomocy przy założeniu, że wykonawstwo - reżyseria, gra akto-

w rozumieniu współczesności i niełatwych problemów naszego życia Oba postulaty telewidzów i mecenasa - sa uzasadnione Trzeba je realizować w sposób harmonijny - W tej chwili jest znacznie Oczywiście, w oparciu o' te

Widz masowy traktuje

możliwości, na jakie pozwoli zasób repertuarowy, to czym dysponuje współczesny dramat polski i obcy, nie mówiąc o klasyce. Chodzi tu zwłaszcza o środki finansowe na zakup licencji, na tłumaczenie i na emisje przedstawień przygotowanych przez zagraniczne ośrodki telewizyjne i teatraine

- W jednym z poniedziałkowych, programów emitowano powtórzenie, sztukę Masa Regniera "Oko za oko, zab za zab"; w nowej inscenizacji i obsadzie, przygotowaną przez Teatr Komedii Czy nie jest to przykład właśnie na te "średnią", od której chciał Pan ustrzec Teatr TV?

- Może Chociaż myśleliśmy inaczej: w poniedziałki jest miejsce i na Brechta i na Jurandota, i na Thomasa Manna i na Maxa Regniera. W myśl zasady - coś dla kazdego. Byle to bylo profesjonalnie zrobione.

- Na koniec wypada zapytać szefa Teatru Telewizji czy jako wieloletni recenzent teatralny zna sposób na uniknięcie nudy w teatrze?

- Recepty tu nie ma, poza takim "przepisem" Teatr i widownia musza być nastrojone na jedną i tę samą falę. Teatr - jak mówi Dejmek - musi mówić istotne rzeczy. a widownia w istotny sposób powinna je odbierać Teatr bywa także kabaretem, ale źle jest, jeżeli traktowany jest tylko jako kabaret.

- Zwłaszcza jeżelj komizm jest nie zamierzonym wynikiem nieudolności. Dziękuję 23 rozmowe.

WANDA JESIONOWSKA

Stanisław Osiński z Udrynu od pół wieku grywa na zabawach, a teraz przyniosło go na jarmark z zespołem z Jeleniewa.

Wegorzewski

neuszli koncertowej, którą otoczył tłum tubylców i jeszcze większy przyjezdnych – koncertują ze-społy ludowe. W dziesiątkach straganów pysznia się bajęcznie kolorowe wytwory ludowego rękodziela. Lu-dzie oglądają to wszystko i – na razie – jeszcze nie mogą zdecydować się na sięgnięcie do portfela. Póki co znakomicie ida lody, piwo (ponoć nie wolno go wynosić na zewnątrz, ale przeczą temu cale skrzynki ustawione na trawnikach) i straszydelka z budek handlarzy odpusto-

Powoli jednak rusza handel:

- Tata, kup mi tego kogucika. Kogúcik, nie dość, że ladny, to jeszcze gwiżdże, gdy się dmuchnie go ... pod ogonem. Tata kupuje.

ze zrezygnowanym westchnieniem sięga po pugilares. Wdzięczna akwarelka staje się jego własnością. Później, przy innym stoisku, jeszcze jedna. – To będzie bardzo pasowac do gościnnego pokoju w daczy, zachwyca się małżonka.

Ruszylo. W południe dnia następnego ogromna większość prezentowanych i wystawionych na sprzedaż eksponatów została sprzedana. Część z nich pojedzie w Europę, jako że na jarmarku nie zabrakło turystów z Zachodu. Ceny. wbrew pozorom, wcale nie zapierały tchu w pier-

si. Bo czyż to tak dużo 25 tysięcy za wspaniały, z czystej żywej weiny, kilim? Albo 5 tysięcy za prawdziwie piękny kołowrotek, który i zdobi, i przędzie?

mi ulicami Węgorzewa. Raz jeszcze się utwierdziliśmy w przekonaniu, że Węgorzewo to istna Mekka folkloru ze w Suwalskiem to zjawisko ciągle zywe. pulsujące, cie-A węgorzewianie umieją na ten jarmark, który jest szerokim przeglądem dorobku ludowych twórców "załat-wić" nawet piękną pogodę. I za to wszystko, za wspa-

niałą wręcz wytrwałość węgorzewskich działaczy kultury. którzy od wielu lat z powodzeniem pracują nad rozwijaniem sztuki ludowej, należą się słowa uznania.

To samo kierujemy pod adresem Wydziału Kultury i Sztuki UW, WZKiOR, suwalskiego oddziału STL – współorganizatorów jarmarku.

ST. KULIKOWSKI

Nr 185 (9961). 12.VIII.1983 .

Ostatní pastuch Rzeczypospolitej

rów – musi być na wysokim

- Różnie z tym bywalo...

poziomie.

Najgorzej, że trzeba smorgać te liście, a już ręce nie te. Potem się wiąże i już — możno pradać. Łoni ja miał tylko sześć ty-sięcy. Przez całe lato. Od kwietnia do listopada

Wojciechu, jak co roku rojno, gwar. W W "Turysty" przyjechali. Od "Kordeckie-go", gdzie mieści się obecnie baza bia-łostockiego "Almaturu" dolatuje śpiew Stu-denci rozpalają ognisko Ostatni "stateczni" wczasowicze wracający z Przewięzi znikają

w drzwiach sąsiedniego domu. — Ja tu przyszed w 44. Zza Buga. Matka umarla, jak miał trzy lat. Przy ojcu chrzes-nym się chował, to i pas. Jak pamiętać, ja pas. O, gdzie ja nie był! Rok pod Białymstokiem był, koło Sajenka był...

Dziesięć lat temu przywędrował tu – nad Białe. Konstanty Anilewicz – ostatni pastuch Rzeczypospolitej. Nie dlatego, że nikt już wypasaniem bydła się nie zajmuje. Nawet tu musiał wypędzić konkurenta. Na szczęście ten nowy nikomu się nie podobał. To był jakiś inwalida. Na wózku i z okaleczo-ną twarzą. A Konstantego przecież wszyscy w okolicy znają. Tyle lat ...

- No, niech Konstanty opowie o sobie wtrąca dzisiejsza gospodyni Anilewicza – o tym wypadku.

- A, co tu gadać? Był ja pod Białymstokiem, szed i traktor mnie najechał. I uciekli To było gdzieś nad rzeko...

Jakoś się zagoiło i wrócił do roboty. Dlaczego nie do innej? Cóż, jeśli przez całe ży-cie nie robiło się nic innego. Kiedyś było inaczej. Pastuch był, jak pan. Jeszcze przed świtem zbierał krowy z całej wsł. Trzydzieś-ci ich było i więcej. I robotę miał, i zarobek godziwy, szacunek u ludzi i poważanie. Byl potrzebny. Potem przyszły nowe metody hodowli, wynaleźli pastuchy elektryczne, zaczęli grodzić łąki. Po co komu pastuch, jak się krów na noc do domu nie sprowadza. Nawet dojenie teraz na polu.

Więc. pan Konstanty poszedł w świat. Po drodze znalazł żonę. Osiedlił się w Jaziewie. Tu jeszcze pewnie prądu nie znali, początki zapowiadaly się obiecująco.

- Ho, ho to duża wieś, ze sto domów. Każdy miał choć jedno krówkę to i żyć by-ło z czego Pobudowali my domek Jest o-gródek, a jakże. A ziemia, gospodarka? A na co mnie ziemia - na dwie·gęby?

Prawda - kiedy było z czego żyć, to i czasu nie bardzo starczało na własne uprawianie Więc żona pana Konstantego poszła do pracy. I okazało się, że dobrze zrobiła Teraz ma emeryturę. A Konstanty? Rozpoczął wędrówkę po okolicy Trafił do Stu-dzienicznej. Potem tu – do Wojciecha. Nad jeziorami łąk mało, a mleko potrzebne. So-

bie i dla wczasowiczów. Jeszcze na oddanie do skupu wystarczy Toteż i tu początkowo na brak zajęcia nie narzekał. Ale, jak zwykle — co dobre, wcześniej, czy później musi się skończyć. Ludzie znad jezior postarzeli się. Młodzi uciekli do miasta. Co roku trzódka pana Konstantego malała.

- Ja panie znam tu każdy zakątek. Wiem, gdzie najlepiej wyganiać. Tylko, że teraz wszędzie pełno. Pałatka przy pałatce. Krzy-czo, gadajo, śpiewajo, to i nie ma gdzie iść. Krówki lubio spokój. Musze uchodzić dalej w las.

Nie bardzo to zgodne z przepisami, ale pan Konstanty jest kryty. Pasie przecież krowy krewnych samego gajowego z tutejszego nadleśnictwa. Ale jest coraz gorzej. Kiedyś nocował co dzień w innej chacie. Dostawał czystą pościel i jedzenie. Dużo było tych chat. Częściej niż dwa, trzy razy w sezonie w żadenj nie gościł. Teraz mieszka tydzień tu, ty-dzień gdzie indziej i zaraz musł wracać z powrotem. Ciężkie czasy – nie ma co paść. Za jedną krowę dostaje 500 złotych na miesiąc, za cielaka połowę tej sumy. Komu dziś wy-starczy 2 tys. miesięcznie? A przecież już jesienią trzeba będzie wracać do domu. Zdrowie też już szwankuje. Coraz ciężej chodzić.

- Trzeba robić coś drugiego - wzdycha pan Konstanty. Chyba przerzuci się na miotly. Za jedną weźmie sto, może dwieście złotych, czasem mniej, zależy ile żona wytarguje na rynku. Ale to zawsze coś i choć pa-pierosy można będzie kupić.

- A dzieci? Nie pomagają panu?

— Dzieci są. Czemu nie. Córka nawet z nami mieszka – ale ona biedna. Cztery przy-chówku i mąż ją rzucił. Alimenta płaci. Ale ciężko i tak. A syn – pijanica. Jak przychodził łoni to tylko daj i daj, że na Śląsk do kopalni pojedzie. Ale gdzie tami Ja nie dał to i w tym roku nawet nie zajrzał. Zapadł zmrok. W "Prokuraturze" – po drugiej stronie jeziora, migoce ognisko – ko-

niec turnusu. Pobliscy studenci skończyli pastwienie się nad Okudżawą i rozpoczynają batalie z punk-rockiem. Zegnamy się z panem Konstantym. W przyszłym roku już się pewnie nie zobaczymy. Gospodarze, u których dziś nocuje postanowili sprzedać krowę, sąsiedzi też, nie będzie roboty. Nie starcza iuż zreszta sił.

Ostatni pastuch Rzeczypospolitej gasi papierosa. Jeszcze uścisk dłoni. Ostatni nie dlatego, że nikt już nie pasie. Dlatego, że ci nowi dorabiają sobie tylko. Zawodowców już nie ma. Takich, którzy by od urodzenia niemal – od łąki do łąki, od wsi do wsi... Powodzenia, panie Konstanty!

TOMASZ KALINOWSKI

Najwięcej iskier wykrzesali w takt skocznej muzyki chłopcy z ukraińskiego zespołu "Czeremosz", działającego w Wegorzewie.

Członkowie zespołu ludowego z Lipska n. Biebrzą z ciekawością oglądają występy "konkurentów" Fot. JAN PODZIEWSKI

zytelnik z Białegostoku Z demonologicznych wierzeń w liście do redakcji właśnie z naszych terenów zwierza się, że niedaw- dowiadujemy się o trzech no po projekcji telewizyjnego filmu prod. angielskiej pt.: "Dzieci wilkołaka" nie mógł spać, i całą noc miał z gło-Zapytuje nas, czy to niania na zawsze lub na peprawda z tymi wilkołakami, czy tylko fikcja?

Cóż, mity o ludziach zamieniających się w wilki lub zamienionych w nie przez złego czarownika, znane były już od dawna, i to wszędzie – w Niemczech, Francji, Anglii, nawet na półkuli amerykań-skiej A w Polsce? Także,

WV.

zwłaszcza w naszym regionie. Najstarsza chyba informacja o wierzeniach w wilkołactwo pochodzi z XVI w. Wtedy to ponoć na Mazurach pochwycono młodego człowieka, który sam o sobie twierdził, że był wilkołakiem. Przemieniać się miał dwa razy do roku — na Boże Narodzenie oraz w dzień św. Jana (24 czerwca). Dlaczego akurat w mieniał się w drapieżnika. W te dni, trudno odpowiedzieć. Mielniku nad Bugiem do dziś W każdym razie współżył z krąży legenda o żyjącej przed wilkami, wraz z nimi udawał się na łowy. Twarz jego mia-ła dziki wyraz, zeszpecona licznymi bliznami i śladami wielu laty w jednej z tamtej-szych wsi czarownicy, która potrafiła się zamieniać w wilran, odniesionymi jakoby w drzewa posiadające tajemną walce z psami.

ła dookoła jednego z nich, Autentyczność tego zdarzewymawiając specjalne zaklęnia wzbudzać może zastrzecie, jej nogi i rece przybieżenia. Jeśli nawet miała ona miejsce, to łatwo wyjaśnić ją psychiczną chorobą schwytarały kształt wilczych łap. Gdy siedem razy obiegła drugie drzewo, cala jej dolna część nego osobnika, który wyobrażał siebie jako wilka. Wzmiaupodobniała się do wilka. I nka ta dowodzi jednak, że już wówczas znane były wietak dalej, aż po obiegnięciu siódmego drzewa, całkowicierzenia w przemienianie się przemieniała się w wilka. ludzi w wilki.

glównych formach wilkołactwa: umiejętności przemie-niania się pewnych ludzi w wilki, umiejętności przemiewien okres innych ludzi w wilki oraz o duszach ludzkich pokutujących pod postacią wilków.

Przemiana w wilka wiąza-ła się zwykle z wieloma zala się zwykle z wieloma za-biegami magicznymi, po do- opowiadanie nie było bynajkonaniu których człowiek za-

ka. Znała ona rosnące w lesie

sile. Gdy siedem razy obieg-

Czarownica ta pod postacia wilka wyrządzała szkody w ków w wilki. Spłoszone obecnością wilków konie, jak szadobytku chłopskim, zagryzała lone galopem przybiegły do konie, krowy, kradła owce i wsi. Zamienieni zaś w wilki weselnicy uciekli do lasu. Często można było spotkać świnie. Raz jednak podczas wykonywania swoich rytualstado wilków, które - o dzinych praktyk podpatrzył ją myśliwy i strzelił z dubelwo! - nie było groźne. A tówki. Był przerażony, gdy ujrzał z bliska dziwny twór posiadający ciało wilka i głopanna młoda przemieniona w wilczycę miała na sobie jeszcze kawałki ślubnej sukni. wę kobiety. Po śmierci ciało Dopiero prośby rodzin przeczarownicy przybrało znów ludzką postać. błagały mściwego owczarza, który przywrócił ludzkie postacie wszystkim weselnikom.

Mimo wszystko rodziny zamniej wymysłem ludowej fanmienionych nie darowały mu

Być może naprawdę tazji. miał miejsce wypadek, że myśliwy zabił kobietę mającą sławę czarownicy. Bojąc się odpowiedzialności zmyślił historyjkę z wilkołakiem.

Najszerzej jednak rozpowszechnione są opowiadania o osobnikach potrafiących innych ludzi zamieniać w wilki. Np. znana legenda o zaklętych w wilki weselnikach. Otóż pewnego razu owczarz. pogniewał się na państwa młodych, bo go nie zaprosili na wesele. Gdy orszak weselny wracał z kościoła, przyczajony w krzakach owczarz

tego i w niedługim czasie zabily owczarza. W niektórych miejscowoś-

ciach znane bylo opowiadanie o tym, jak zła bratowa chcac się pozbyć szwagra i zagarnąć jego majątek, zamieniła go w wilka.

Zamienieni w wilkołaki nie wykazywali specjalnie drapieżnych instynktów Nie napadali na ludzi, przeciwnie garneli się doń. Przemienieni wiec w wilki weselnicy przychodzili do rodzinnych zagród i czekając przed domem starali się łasić do bliskich sobie osób. Odpę-dzani, uciekali do lasu z rozzamienił wszystkich uczestni- paczliwym wyciem. Wilkoła-

ki tego typu były więc raczej nieszczęśliwymi ofiarami czarów złych znachorów, a nie groźnymi istotami demonicznymi.

Natomiast niebezpieczny da ludzi i zwierząt gospodar-skich był wilkołak, którym był zły człowiek pokutujący po śmierci pod posta-cią wilka. Np znana jest le-genda o groźnym zbóju, który za zamordowanie księdza po śmierci został zamieniony w wilka Napadał na ludzi zapuszczających się samotnie las i zagryzał ich na śmierć. Nie bał się myśliwych, bowiem kule odbijały się od jego skóry. Dopiero jeden z gajowych zaopatrzył się w kule specjalnie poświęcone zranił groźnego wilkołaka. Postrzelony płakał i łkał po ludzku. Co było dalej, legen-

da nie mówi Na Suwalszczyźnie krąży ponoć do dziš legenda, jak to olbrzymi wilk napadł pod lasem chłopca pasącego bydło. Już miał rozszarpać mu gardio, gdy oto niespodziewanie pokazał się staruszek 1 długą brodą Wilk momental-

nie spokorniał, ze skowytem upadł do nóg starca. Ów na-kazał mu klęknąć i ludzkim pokutne głosem odmawiać modlitwy. Była to kara dla wilkolaka, któremu nie wolno

bylo napadać ludzi dobrych a ewłaszcza pastuszków. Naszych Czytelników niech te historie o wilkołakach zby nie przerażają, a spokojnie wybierają się na weekend do lasu. Zwłaszcza, że po ostatnich opadach deszczu, zaczęnać grzyby

ST. FIEDOROWICZ

W 185 (9961) 12.VIII.1983 F.

co,gdzie,kiedy?

11-18

białostockiej klasy robotniczej"

kiem poniedziałków) w godz.

W LOMZY

soboty w godz. 10-16, w niedziel

Rursztvo z dorzecza Narwi środ

Skansen Kurpiowski w Nowo rodzie (architektura kurpiowska

Nkansta grodzie (architektura kurpiówska wydatkiem poniedziałków i dni poświatecznych) w godz 9-16, w soboty i niedziele w godz 9-16, w wystawy stałe: biograficzna A Chetnika archeologiczna: Pra-dziele Nowogrodu i okolic"

Konserwacia drewna zabytkowe

Muzeum Rolnictwa w Clerha

nowen - czynne codziennie

ands 9-16 - w popledziałki

dni poświateczne zwiedzanie tvi

ka oo uygodaleniu .Wvetawo sta

le: monografia & Kluka historia

uprawy ziemt mechanizacia, tran

sport wieiski, tkartwo ludowe ry

nazowiecko-podlaski Muzeum We

tervnarii Wystawa czasowa: ..2

W SUWAEKACH

Muzeum Okregowe, ul. Rościu

szki 81 - czynne codziennie (z

wyjatkiem poniedziałków 1 dn.

Wystawy state: archeologiczna

geologiczna, historyczna, twór

WYSTAWY

W BIALYMSTORU

Salon Wystawowy BWA (Arse al), ul Micklewicza 2 – nie

czość A. Wierusz-Kowalskiego.

9-17

oświątecznych) w godz.

lat TMC i Muzeum Rolnictwa"

bołówstwo słodkowodne

tradycji ruchu robotniczego

Lomżyńskiem".

codz. 10-17 Wystaws stala

niedziele w godz. 10-18.

W BIALYMSTOKU TEATRY

testr Dramatyczny im. Al. Węstocki Teatr Lalek - nie-

KINA Pekőj" - "Walka o ogień", od kanad.-franc. (od lat 18), 11 13.30, 17.45 i 20.

10m" - "Przybywa jeżdziec mi USA (od lat 15), god 13, 17.45 i 20. godz. syrena" - "Rejs do Singapu-

, prod. rum. (od lat 12), godz. . "Wampir z Feratu", prod. SRS (od lat 15), godz. 13, 15 30, 16 | 20 (ostatnie dni). Forum" - Kino wakacyjne:

Cytk w cyrku", prod. CSRS-142. (b.o.), godz. 15; "Zemsta rómej pantery", prod. ang. (od at 12), godz. 17.30.

MNA W WUJEWODZTWACH BIALOSTOCKIM

Resk Podlaski - "Komandosi Nawarony", prod. ang. tod lat

abrowa Białostocka - "Wie ,Wielki fajnowka - "Chiński synlosk. (od lat 18). Mońki - "Glina czy łajdak" Mońki - "Glina czy łajdak" iemiatycze – "Zajęcie tymcza we", prod. jug. (od lat 12). tod. kanad. (od lat 15). LUMZYNSKIM Milenium" - "1943." USA (od iat 15). "Pazdziernik" -17411.29 · prod. miszp. (od lat 13) njewe - "Zapach psiej sier-prod. polsk. (od lat 15). prod. franc. (od łat 15). Všekie Mazowieckie - "Wiel-szu", prod. polsk. (od lat 18). abrów – "Wielka majówka". Polsk. (od lat 15). SUWALSKIN Walki prod. USA (od lat 18). Iom waiki "Kultura" – "Lek wy. osei", prod. USA (od 121 15).

- "Peinia nad gio prod. polsk. (b.o.). "Polonta" ____.Kontrakt" polsk, (od lat 15).

"Zorza" - "Panna", prod. lod lat 18). Muzeum im. M. Kouopulckie) (Oddział Muzeum Okregowego) ul Kościuszki 31 – czynne codzien nie w godz. 9–17. liveko – .impertum kontrata Brod USA (od 121 12) dap ____,Powrót do domu". USA (od lat 15).

ruklanki ruklanki ruklanki trum. (b.o.).

orzysz ... "Lawina", prod. USA

MUZEA

Pist Komandost ? Nawaro-orod ang (od lat 15) Galeria "Art" - czynna co dziennie (z wyjątkiem sobót niedziel) w godz. 11-18. raciane-Nida - ...Komandosi marony", prod ang. (od i W LOMZY

nat).

czynny

** [57 - "Tess", prod. franc. (od Salon Wystawowy BWA, ul. Ar nii Czerwonej 19 - czynny co-iziennie (z wyjatklem ponledział ców 1 dni poświątecznych) (odz. 12-18. w soboty 1 niedzteje gesorzewo ____, Mefisto", prod. dz. 12-18. w soboty i niedziele godz. 13-16. Wystawa: "Kolor grafice"

RADIO Punkt Muzealny w Supraslu zynny codziennie (z wyjątkiem ooniedziałków i wtorków) w godz. PROGRAM I

Wiadomości: 0.02, 1.02, 2.00, 3.00 4.00, 5.00, 5 30, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00 11.00, 14.00, 16.00, 20.00, 22.00, 23.00 0.01 Muzyka nocą; 5.05 Poranne roz-maitości rolniczę; 5.25 Więcej, le-piej, nowocześniej; 5.50 Gimna-styka; 6.05 Aktualności; 6.30 Prze-glad przesy; 7.20 Poranne sygnały. Ekspozycja wnętrz (pałac w Choroszózy) – czynna w czwartki w godz. 9–16. w niedziele w godz. 10–15. styka: 6.05 Aktualności; 6.30 Prze-gląd prasy; 7.20 Poranne sygnały; 8.10 Obserwacje: 8.20 Mełodie na dzień dobry; 8.30 Przegląd prasy; 8.45 Zohierski kwadrans; 9.00 La-to z radiem: 11.30 "Wyjdź za mnie" — fragm. pow.; 12.03 Z kraju i ze świata: 12.30 Muzyka folklorem małowana: 12.45 Rolni-czy kwadrans; 13.10 Radlo kle-rowców: 13.20 Cudze chwalicia, swego nie znacie: 14.05 Magazvn muzyczny "Rytm"; 15.55 Radlo klerowców; 16.05 Problem dnia; 16.15 Bank przebojów — piosenki Muzeum Ruchy Revolucyjnege (Oddział Muzeum Okregowego), ul. Warszawska 37 - czynne codzien nie (z wyjątkiem poniedziałkow) godz 10-17, w czwartki w godz. 11-18. w niedwiele w godz 10-18. Wystawa stała: ...Z dzietów Muzeum w Tykorinie (Oddyla klerowców; 16.05 Problem dnia; 16.15 Bank przebojów – piosenki na zanówienie; 16.50 Transmisła Mistrzostw Świata w Lekklej A-tletyce; 17.00 Muzyka i Aktual-ności; 17.25 Repetycję z jazzu; 17.40 Transmisja Mistrzostw Świa-ta c.d.; 18.00 Dziennik; 18.24 Transmisła Mistrzostw Świata c.d.; 18.30 W poszukiwaniu uu-bionej melodii; 18.50 Goracy te-mat; 16.00 "Matysiakowie"; 19.30 Transmisła Mistrzostw Świata Muzeum Okregowego), ul. Kozia - czynne codziennie (z wyjat 17, w czwartki w godz 11-18. w Muzeum Wojska Polskiego, ul Kilińskiego 7 - czynne codzien nie (z wyjatkiem poniedzia)kow Transmisia Mistrzostw S. 2.d.: 19.35 Radio dzieciom: W kilku taktach, w kilku wach: 20.10 Foncert życzeń: Wiersze dla Ciebie: 20.50 Ja Miułce: 21.05 Kronika spori dni poświatecznych i wtorków p Swiata wolnveh sobotach) w godz. 10-17. w niedziele w godz. 10-16. Wy stawa czasowa: "Zołnierz i koń" 1.15 Historyczni Horowitza: 22.25 Gitara, banjo country; 23.10 Panorama świata 23.25 Dyskoteka przed sobota: Muzeum Okregowe, ul Krzywe Koło I – czynne w środy i piat-ki w godz 10-18, w czwartki i

PROGRAM 11 oadawany w wers!! stereo

Wiadomoset 6181 8180 1300 17.81. 31.00; 6.05 Muzverne dzień dolrv; 6.30 Program lokalny; 8.05 Na-szym zdaniem; 8.10 Poranna se-renada; 9.00 Pelaks w stereo; 9.50 "Taniec ognia" — odc. now.; 10.90 renada: 9.00 Pelaks w stereo: 9.50 "Tantec ognia" – odc. now.: 10.70 Godzina mejomana: 11.00 Zawsze no iedenastej: 11.10 "Pamietnik z Powstania Warszawskiego" odc. orozv: 11.30 Stereofonfczne nowości polskiel niosenki: 12.00 Padło Moskwa: 12.25 W strone iazzu: 13.05 Z malowanej skrzy-ni: 13.30 Album operowy: 14.00 Watacje w stereo; 14.30 "Tanier ownia" – odc. pow.: 15.00 Pamiet-niki i wspomienia: 15.30 Folklor z różnych stron świata: 16.00 swiata: Isa swiata: Isa wykonaw je 30

PROGRAM BIAFOSTOCKI

Fight F. Weberther Stron Swiata: 16.09 Wiel/ie dzieła, wielcz wykonaw cy: 17.05 Program lokalny: 18.39 Shuchaimy razem: 19.20 "Jan So

🗘 w razie wypadku

W. BIALYMSTORU

Miejskie Pogotowie Ratunkowa I Krasińskiego I tel biura wez ań 999 tel informacii pogoto

van 999 tel informacii pogolo wia 22 222 Ambulatorium Pogolowia ul. M Fornalskiet 11. tel 244 41 ta-ternistvezne, pediatrvezne gineka-logiczne stonastologiczne, zante-gowe, rentgen chirurzia doro-slveh – czvnne w godz 15–2 w niedziele t świeta cała dobe Posnecza Postowie Gatunko-

Terenowe Posotowie Ratunko-ve, ul Lenins 8/5 tel blura wez van 410-700 i 990 ambuistorium ve, ul tentri 1990 ambulatorium pačine Ambulatorium chirurali azieciace: - ul Wołodytowskie

Informacia stužby zdrowta el 410 \$15 el 410 8/5 Popotowie MO – rel 997 Dyżurne telefony WSW, Błały rok 209 03 Głżycko 24 34 Straż Pożarna – tel 998 Popotowie Clektryczne – 991 Decetowie Clektryczne – 991

Pogotowie Gazowe - w godz 15 tel 363-28. w godz 15-7 tel

Pogotowie Techniczne Wodocia 5w - tel 994 Informacia koletowa - tel. 910.

APTERI

Apteka nr 05-003. ul. Lipowa 45. 233 63 nr 05-006. ul. Malmeda Apteka nr 12. tel. 417-529. toformacia o lekach - tel.

Informacia o lekach e importu tel 310.61

RADIO

bieski" — odc. pow.; 19.30 Wie-czór w Filharmonii; 21.05 Wie-czorne refleksje; 21.10 Klasycy jazzu; 21.30 Literatura i muzyka; 21.30 Nagranie wieczoru; 21.40 "Pamiętnik z Powstania War-szawskiego" — odc. prozy; 22.00 Zespoły Nowego Romantyznu; 22.20 Piątki teatraine: "W czepku urodzona" — cz. I słuch; 22.47 W. A. Mozart: "Zart muzyczny" F-dur KV 522; 23.07 Piątki tea-traine: "W czepku urodzona" tralne: "W czepku urodzona" -cz. II słuch.; 23.34 Muzyczne opo wiastki: 23.50 Piątki teatralne: "W czepku urodzona" – cz. III słuch. 0.20 Muzyka naszych czasów.

PROGRAM III

Serwis Troiki 700 800 900 12.00, 15.00, 16.00, 17.09, 18.00; 6.00 12.00, 15.00, 16.00, 17.09, 18.00; 6.00 12.00, 10.00, 1 tyka; 8.15 Jezyk angielski; \$.30 9.05 Po prostu o nas: 9.20 Waka cje z przebojem: 10.00 Dźwięki obrazy; 10.30 Wakacje ze swin giem: 11.00 Prosta giem: 11.00 Prosto z kratu; Muzvezny Interklub; 11.50 Sielskie opowieści" – odc. 12.05 W tonachi Trójki; Muzvezny Interklub; 11.50 sielskie opowieści" – odc. p 12.05 W tonach. Trójki: "Sprawa "Galtona" – odc. p 13.10 Powtórka z rozzywki: Lato w Filharmonii: 15.05 W cie na dwóch kółkach: 15.10 kacje z orzebojem: 15.45 B kierowców: 16.00 Zapraszamy Trójki: 17.05 Polityka; 17.56 J anglejski: 18.05 Informacie 13.00 14.00 Radio Tróiki: 17.05 Polityka: 13.00 dezvi anslelski: 18.05 Informacie spor towe: 19.00 "Król Henryk IV szczytu sławy" – odc. pow.: 19.7 Czas relaksu: 19.50 "Ciesielski onowieści" – odc. pow.: 20.00 Trz kwadranse jazzu: 20.45 Klu Tróiki: W labiryncie jezykowy blodu jezykowe: 21.00 Inferra Tróiki: W labiryncie iezvkowy – bledv jezvkowe: 21.00 Inferra dio; 21.40 Klub Tróiki: 22.02 24 go dziny w 10 minut; 22.15 Sladam jazzowych legend: 22.45 Wielcz polscv publicyści – B. Prus; 23.05 Zapraszany do Tróiki: 23.55 Pół-noc poetów. noc poetów.

6 30 Białowocki Padłowi Cin Poranny: 7.30 "Z mikrofonem przez wieś" – aud. T. Haładyja 7.50 Zesnół Baccara: 17.05 Co przy-niósł dzień: 17.10 Zesnół Budzie (stereo): 17.25 "Komu wcisnąć re-monty szkół?" – kom. W. Fili-powiczi 17.35 Trio Lubomira De neva (stereo): 17.50 "Zburzyć czy pcalić?" – aud. S. Poznańskiedo: 18.05 "Spotkanie z Januszem Laocalić?" – aud. S. Poznańskiego 18.05 "Spotkanie z Januszem La skowskim" – aud. J. Papaja (ste

Woj Szpital Specjalistyczny un

Woj Szpital Opcaration (2 urawis 14 do godz 15 tel 417 570 1 417 694 po godz 15 tel 417 598 - dvžuru e oddział zakaźny dorosłych

Sperjalisty czny Unkologiczny ZOZ. Ul Ogredowa 12 tel 365 29 1 335 10

DYŻURY SZPITALI W DNIU 12.VIII.1983 R.

Państwowy Szpitał Kiniczny.

M Skłodowskiej Curie 24. tel 224.31. dyżuruja oddziały cbi rurgia, reanimacia, wewnetrzny laryngologia, okulistyka, neurolo-

gia. Woj. Szpital Specjalistyczny im. K. Dłuskiego, ul. Żurawia 14 – dyżuruja oddziały: grużlicy (tel. 417-553) i zakażny dziecięcy (tel. 417-516). Woj Szpital Specjalistyczny im M Skłodowskiej-Carle. ul War szawska 15. tel 357-71 – dyżuruje oddział położniezy

W LOMZY

Pogotowie Ratunkowe - tel. 999 craz 42-71 do 80.

Pogotowie Chirurgiczne. Szosa ambrowska 1/27 – czynne cała

APTEKI

Apteka nr 43-003, ul. Giełczyń-ska 1, tel. 32-44.

SZPITALE

Woj. Szpital Zespolony, ul. M Skłodowskiej-Curie 1. tel. 24-31.

ny prod. ang. 10.30 Film dla II zmiany: **TELEWIZJA RADZIECKA** .Kapitan Lesz" - film prod. jugosł. 6.00 - Dziennik 15.55 Program dnia 16.00 "Krag" – magazyn harcerzy 16.30 Dziennik 16.45 "Wizyta u lotników" ny, cz. 10.00 - wojskowy program histolewizyjny 17.10 "Czterdziestolatek" -odc. pt. "Nowy zastępca czyli meteor"

PIATEK

9.00 Teleferie - Filmowy

Klub "Pod gruszą" oraz film

12.08.1983 r.

"Milczaca gwiazda"

18.05 Mistrzostwa Swiata w ekkiei atletvce 18.20 Program lokalny 18.50 Dobranoc - ...Makowa panienka" 18.55 Aktualności agencji

19.00 Mistrzostwa świata w ekkiej atletyce 19.30 Dziennik 20.00 Monitor Rządowy

20.30 "Kapitan Lesz" — film wojenno-przygodowy prod iugosł 22.10 Dziennik

22.30 Studio Sport - Mistrzostwą świata w lekkiej atletvce

TELEWIZJA RADZIECKA 6.00 — Dziennik 6.45 — Filmy animowane 7.30 — Piosenki żniwnego zno-8.10 — "Miraž" — film telewi-viny, cz. II 12.50 — Filmy dokumentalne 13.45 — Jezyk rosvjski — poga-

14.20 – Film dla dzieci 15.30 – Moskwa i jej mieszkań

cy 16.00 - Spotkanie uczniów z mi-strzem ślusarskim E. Klimczeka 16.45 - Dziś na świecie 17.05 - Twórczość ludowa 17.55 - "Miraź" - film telewi-zyjny, cz. III 19.00 - Dziennik 19.35 - Melodie wieczorne 20.20 - Dziś na świecie 20.35 - Mistrzostwa świata w lektiej atletyce Cłag dalszy programu ze stułia

Ciag dalszy programu ze studia telewizji białoruskiej.

SOBOTA

13.08.1983 r.

8.00 .. Tvdzień na działce" 8.30 "Antena' 9.00 Teleferie - Lato z Sobótka oraz film "Pan Tau" 10.25 Program dnia 10.30 Historia dramatu polskiego: "Mazepa" J. Słowackieg 12.30 Mistrzostwa świata w lekkiej atletvce 13.15 Wojskowy program dokumentalny - prezentacja sylwetki radzieckiego kosmonauty W. Szatałowa 13.45 "Młodość niejedno ma

imie": "Mysz" - film prod. 14.40 Nasi ulubieńcy: "Flip

Flap" - komedia ameryk. 1515 Dziennik 15.30 "Z Róża Wiatrów w

herbie' 16.15 "Czterdziestolatek" ---"Kozioł ofiarny, czyli rotacja"

TYDZIEŃ W TELEWIZJI 19.30 Dziennik 10.15 - Spotkania na ziemi radzieckiel

20.15 "Antyczne spotkania z 10.30 - Program rolny ballada" (1) - "Wielki cyrk" 21.30 Mistrzostwa świata w 11.30 - Magazyn muzyczny 12.00 - "Wnuk" - film fabularny 13.20 - R. Wagner - fragmenty z opery "Tristan i Izolda" 22.40 Kino Nocne: "Trup w piwnicy" - dramat kryminal-13.40 - Klub podróży i przygody 14.45 - Dzień Budowniczego 15.15 - Na życzenie telewidzów

 Dziennik
Twórczość młodych
Losowanie "Sporttoto"
Program dla rodziców
Więcej lepszych towarów
Kongo – reportaż
"Miraż" – film telewizyj 2 III 16.00 - Międzynarodowa panorafabularny

55 — cz. III 3.00 — Moskwianka — klub te-11.15 — Filmy animowane 11.55 — "Radura" 11.55 – "Raduga" – program umuński 12.45 – Oblian

lekkiej atletvce

22.20 Dziennik

Oblicza przyjaciół Dzień Sportowca Koncert Pogadanka komentatora

14.55 - Program fantastyczno-14.55 aukowy 16.00 — Mecz piłki nożnej — 5partak — Dynamo Tbilisi 17.45 — Koncert poświęcony

iu Sportowca 9.00 – Dziennik Myśmy sie gdzieś spot komedia filmowa 19.35 --Mistrzostwa świata w lekkiej atletvce

Clag dalszv programu ze studia telewizii bialoruskiej.

NIEDZIELA

14.08.1983 r.

7.15 i 7.35 TTR - Zajęcia ny wakacvine 7.55 Nowoczesność w domu zagrodzie 8.20 "Tydzień" – magazyn rolniczy 9.00 Teleferie - Kino przy-

gód niezwyklych - .Wieźniówie z Lamparciego Jaru' 10.00 Program dnia

10.05 ... Cvrki świata": ... Cyrk Liany Orfei" -- franc. film dokument 11.00 ... Siedem anten"

12.00 T Koncert Życzeń 12.45 Mistrzostwa świata w

lekkiej atletvce 13.30 "Krai za miastem" program Redakcji Rolnej 14.15 Mistrzostwa świata w

lekkiej atletvce 15.15 Dziennik

15.30 Losowanie Dużego Lotka 15.45 Mistrzostwa świata lekkiej atletyce 16.40 .. Od /melodii do melodii 17.05 ...Jutro poniedzialek" 17.35 .. Mój brat ma fajnego

brata" - komedia filmowa prod. czech. 19.05 Wieczorynka "Pszczółka Maja" 19.30 Dziennik i magazyn

Swiat goście" — dramat obyczajowy

prod. NRD 22.10 Sportowa niedziela

orogram estradowy RFN TELEWIZJA RADZIECKA 19.00 — Dziennik 19.35 — Mistrzostwa świata Iekkiej atletyce 20.55 — Przegląd piłkarski Ciąg dalszy programu ze studia telewizji białoruskiej. PONIEDZIAŁEK

16.45 - Filmy animowane

17.20 - Martwe dusze" - film

15.08.1983 r. 16.15 Program dnia 16.20 TV Informator Wydawniczy 16.30 Dziennik 16.45 "Echa stadionów" 17.10 "Piosenki na zamówienie" 17.50 Program publicystycz- porterów saartowych 18.20 Program lokalny 18.50 Dobranoc - "Jak koziołek uratował ziemie"

19.05 ...Klinika zdrowego człowieka" 19.30 Dziennik 20.00 Publicystyka 20.15 Teatr TV: B. Brecht

"Matka Courage" 22.15 Rolnicze Lato 83 22.25 Dziennik

22.45 Sprawy międzynarodowe

WTOREK

16.08.1983 r. 9.00 Teleferie - Towarzy-

stwo Trzepakowe oraz "Tajemnica szvfru Marabuta" 10.30 Film dla II zmiany .Serce i peryskop" - serial prod. ZSRR 11.40 Studio Sport 15.25 Program dnia 15.30 Studio Sport 16.15 Kwadrans z Artelem

16.30 Dziennik 16.45 Kino Letnie: "Biały

brat Indianina" — western prod. NRD 20.15 "Hotel Polanów i jego

18.20 Program lokalny 18.50 Dobranoc --- Pomvsłowy Dobromir"

22.40 .. W światłach estrady' 19.05 .. Z Krzyżem Grunwalprod. du w herbie" - program

wojskowy 19.30 Dziennik

2215 Dziepnik 22.35 "My i nasz język" nauka języka polskiego jako obcego

22.55 ... Spotkanie z pisarzem" - T. Goździkiewicz

SRODA

17.08.1983 r.

9.00 Teleferie - Kino Bajka: "Bajka o Mrozie Czarodzieju'

10.30 Film dla II zmiany: .Doktor Nijaki" - film TV weg.

12.30 "Czas reformy" 15.55 Program dnia

ka i Express Lotka

16.30 Dziennik

zyta w NRD

nych

świata"

16.00 ... Przviemne z pożytecznvm" 16.15 Losowanie Malego Lot-

16.45 .. W świecie ciszy" ---

17.05 "Interstudio" - Z wi-

program dla niesłyszących

17.30 ... Stare nagrania"

18.20 Program lokalny

syn rozbójnika Rumcajsa"

19.30 Dziennik

21.55 Dziennik

Festiwal

Kudowie

no-artystyczny

psa Cywila"

czajowa

trae

kie kaczątko"

19.30 Dziennik

20.00 Publicystyka

piosenki z filmów archiwal-

18.00 "Aut" - magazyn re-

18.50 Dobranoc -- "Cypisek,

19.00 .. Opowieści z krańców

20.15 Film telewizviny na

22.15 "Wieczór Muzyki" -

23.00 Program publicystycz-

CZWARTEK

18.08.1983 r.

na hali" oraz film "Przygody

9.00 Teleferie - "Spotkania

10.30 Film dla II zmiany:

.Obrona sycylijska" — film

16.45 Kino Letnie: "Smar-

18.50 Dobranoc - "Brzyd-

19.00 ...Sonda" --- Oleum pe-

kula" — polska komedia oby-

18.20 Program lokalny

k-vminalny prod. ZSRR

16.25 Program dnia

16.30 Dziennik

Moniuszkowski w

świecie: "Doktor Nijaki" ---

film obyczajowy TV weg.

21.45 Rolnicze Lato 83

ria malarstwa polskiego. wv nych) w godz. 9–17 Wystawa: monet na Blałostocczyżnie" Specjalistyczny formatologiczny wystawa: Grande-Synthe – folder, olakat Grande-Synthe – folder, olakat	nineum Okregowe (Ratusz) – nine codziennie (z wylatkiem iedziałków) w godz 10-17. w sarki w godz 11-18. w nie- we godz 10-18. Wystawy ie pradzieje Białostocczyzny". weja malarstwa polskiego. Wy-	Gaieria BWA, ul. Kościuszki 81 – czynna codziennie (z wyjątkiem poniedziałków i dni poświatecz- uszki godź 8-12 Wystawa:	Woj Szulizi Zespilopy im 3 Sujateckiege ul M Skłodow skiej Curie 26 tel 316-21 i 270-41 - dyżuruła oddziały dzieciece: wewnetrzny, larvngologia chirur- gla reanimacia Specjalistyczny Dermatologiczny 202 ul Menfestu (Locowego 4	Apteka nr 79-003, ul. Kasprzaka 3, tel. 25-91 SZPITALE Wol. Szpitaj Zespolony, ul. Ko-	"Kozioł ofiarny, czyli rotacja" 17.10 Sprawozdawczy maga- zyn sportowy – Mistrzostwa świata w lekkiej atletyce 18.20 Program lokalny 18.50 Dobranoc – "Reksio dobroczyńca" 19.05 "Z kamera wśród zwie- rzat"	6.00 — Dziennik 6.45 — Występ ludowego zespo- łu tanecznego z Brześcia 7.10 — Film popularno-naukowy	19.30 Dziennik 20.00 Publicystyka 20.15 "Serce i peryskop" – serial prod. ZSRR 21.25 Rolnicze Lato 83 21.35 "Piknik country" – program rozrywkowy	20.00 Publicystyka 20.15 Obrona sycylijska" — film kryminalny prod. ZSRR 21.40 Rolnicze Lato 83 21.50 Dziennik 22.15 "Pegaz"
---	--	---	---	---	--	---	---	---

Zmarł autor "kryminałów"

OGŁOSZENIA DROBNE

NAPRAWA

Fabryczny 16/2.

k 3170-1

g 7563-0

0 1034 1

g 7907-0

polskim czytelnikom nieobce nazwisko zmarłego niedaw-merykańskiego autora "kry-najeanych przez niego ksią-na język polski przetłuma-no 5 tytułów. W popularnych imiach "Klubu Srebrnego iza" i "Serii z jamnikiem" nały się m.in. "Człowiek po-rbany", "Sprawa Galtona", imiej strony dolara" oraz imie strony dolara" oraz imie powieść z 1976 roku witny mioteczek". Przyczyna ori 6-letniego Kennetha Mil-

ROD 1000 m kw. z domklem evm 35 m (centrum Blatego-u) - tanio sprzedam. Wiado-e Blatystok, tel. 333-69.

Roloneza" - sprzedam. Za-tanki, Pogodna 13, (po szesna-

PHW - POGOTOWIE TELEWI-

w niedziele świadczy usługi godz 9-13, w wolne soboty w c. 8-19.

APRAWA telewizorów 416-452,

IPRAWA telewizorów. g 7159-00 Ri 412-328

MPRAWA telewizorów rege e-

OGOTOWIE telewizyjne 222-46.

PRAWA telewizorów 283-53

APRAWA telewizorów 824-72,

PRAWA kuchni gazowych. Ma-

APRAWA telewizorów. 225-33.

TWEAMANIOWKA mieszka-sinochody. Inž Sosnowski. Dzecznościowy 418 267 1 417-403 wżl codz. 9-15)

NE. ul. Warszawska 79.

tr inż. Kowalewski.

stowski

lara, bo tak brzmiało prawdzi-we nazwisko autora, była nieule-czalna choroba atakująca system

nerwowy. Millar wyznał kiedyś, że w po-Millar wyznał kiedys, że w po-wieści detektywistycznej pociągały go trzy rzeczy charakterystyczne dla życia w Ameryce: puryta-nizm, przemoc i demokracja. W listopadzie ubiegłego roku autor uhonorowany został bardzo pres-tiżową w Stanach Zjednoczonych Nagrodą Roberta Kirscha przyz-nawaną przez redakcję dziennika "Los Angeles Times". (PAP)

NAPRAWA telewizorów. 367-47, Gacki.

POGOTOWIE telewizyjne. 410-218, 334-74, Woroszyło.

nych. Naprawiam programatory. 209-25 Zdanowicz.

PUSTAKI i kręgi oferuje nowo otwarty Zakład Betoniarski w Sejnach, Marchlewskiego 32 A. Bo-zusław Wojciechowski.

USŁUGI pogrzebowe czynne co-dziennie. 245-52 Koczta, Antoniuk

KOMPLEKSOWE usługi pogrzebo

we – Płocki – urlop. g 7741-0 WILCZURKI niemieckie – sprze-dam. Pińska 2a.

GOSPODARSTWO roine (10 ha) z

GOSPODARSTWO rolne (10 ha) z budynkami gospodarczymi – sorzedam. Wiadomość: Waldemar Nowak. Bronowo, kol. Podkosa-cze 3, gm Wizna, wol tomżyń-skie

p 3125-1 ClAGNIK C-355 (1979) w idealnym stanie – sprzedam, Łukaszewicz. 13-106 Jabionka k/Nidzley, woj. ol-

Damfa". przyczece sztywną i latforme (stan ldealnv) – sprze-jam Zgłasrać sie dnia 14 sierp-nia 1983. Edward Poliński. Cze-

vizna 41. gm. Knyszyn

g 7997-0

g 8192-0

g 7698-00

Sg 6210-1

8273-1

g 8273-

R 8201-1

pralek . automatycz-

g 7990

Głośna stała się niedawno na Wybrzeżu sprawa pozba-

wienia życia człowieka w sile wieku od uderzenia go nową n nas bronią, jaką jest nunczako. Ten tragiczny wypadek miał miejsce tuż za Gdynią w centrum równie sporego miasta Wejherowa. Jak twierdzą dwaj jego mło-dociani sprawcy, dokonali tego czynu w celach obronnych.

fiarą padł recydywista, Który pod wpływem al-koholu w poszukiwaniu

dalszych pieniędzy na wódkę

zaczepiał przechodniów. Tra-

fiając na opór 2 miejscowych

nastolatków, którzy zresztą kiedyś już weszli w konflikt

z prawem, wszczął uliczną bójkę. Nie wiadomo kiedy

przeniosła się ona do poblis-

kiej bramy, w której rozegrał się fatalny finał. Kiedy na-

pastnik, mimo że walczył w

pojedynkę, okazał się silniej-

szym, zadając ciosy z tzw. byka i zagroził żyletką, nie

reagując na słowa ostrzeżenia,

otrzymał od jednego z mło-

dych ludzi uderzenie od pusz-

Zamiast w mierzone ramie.

trafilo ono w tyl głowy, w o-

kolicę potylicy, powodując pęknięcie naczyń krwionoś-

nych i wylanie się krwi za-

równo na zewnatrz jak i do

wewnątrz mózgu, co po ob-

dukcji potwierdziła opinia le-

karza. Skutkiem urazu, w wy-

niku porażenia niezbednych

do życia ośrodków, nastąpi-

la prawie natychmiastowa

Jeszcze tego samego dnia

czonego w ruch nunczako.

hójkę.

Śmierć od nunczako

cjonariuszy MO i osadzeni w areszcie.

Na swoją obronę podali fakt, że kledy w bramie toczyła się bójka, obok przechodziło dwóch dorosłych mężczyza, którzy po-mimo próśb o udzielenie pomocy nie włączając się także do roz-dzielenia bijacych. Żaden z nich nie potrafił jednak wyjaśnić dla-czego w dwójkę, a więc w sytu-acji praktycznie korzystniejszej dla nich, zdecydowali się na bójkę w bramie z podchmielonym in-truzem. Przypuszczalnie, nie chcie-li zmarnować nadarzającej się o-kazji próby do wykorzystania noszonej przy sobie, jak się o-kazało, śmiertelnej broni.

ZABÓJSTWO

CZY SAMOOBRONA

Do wydania obiektywnej

oceny na podstawie materia-

łów zebranych w toku śledz-

twa, nie można przesadzać o

Odwiedzającemu ich za specjal-ną zgodą dziennikarzowi, z wy-rażną skrucha opowiedzieli prze-bieg zajścia. Ten, który zadał śmiertełny clos, czterokrotnie był na filmie "Wejście Smoka" i po-dziwiał kunszt Bruce'a Lee. Sam, podobnie jak jego liczni rówieś-nicy, rozpoczął ćwiczenia połączo-nymi łańcuszkiem dwiema pałecz-kami. Nie zdawał sobie jednak sprawy, że to co widział na e-kranie, może okazać się tak bru-talną prawdą.

stwem jest umyślne pozba-wienie życia człowieka i w myśl art. 148 zagrożone jest karą pozbawienia wolności na okres nie krótszy od lat 8 lub kara śmieci.

Tutaj możemy chyba raczej mówić o próbie samoobrony, nie-zaprzeczalnym prawie, przysługu-jącym każdemu kto został za-atakowany. Co prawda założyliś-my możliwość ucieczki, ale w świetle orzecznictwa Sądu Naj-wyższego: "Osoba działająca w obronie koniecznej nie ma obo-wiązku ratowania się ucieczką, gdyż odparcie bezpośredniego,

Karate-sport

bezprawnego zamachu jest pra-

Wystarczy, że napastnik zamie-rzy się na pokrzywdzonego, aby go uderzyć, lub wydobędzie broń albo podejmie inne czynności, świadczące niedwuznacznie o za-mierze przystanianie do carsedi

miarze przystąpienia do agresji, już wówczas można przystąpić do

SPORT CZY BROŃ

Należy też wyjaśnić co to

jest nunczako. Jak twierdzi

Zbigniew Świerk, posiadacz

tzw. pierwszego dana karate

i prowadzący prywatną Szko-

lę Karate Do w Gdańsku, jest

to sposób walki, jaki zrodził

się na Okinawie. Mieszkańcy

wyspy, broniąc się przed u-

wem napadniętego".

obrony koniecznej.

szego prawa karnego zabójrzędzi gospodarczych jak ostrza sierpa lub korby od kamienia młyńskiego, które w podobnej formie przetrwały do dziś. Nunczako, to nic innego jak o mniejszych rozmiarach, niż stosowany u nas cep, służący do młócenia zboża.

Przyrządy te obecnie wykorzy-stywane są przez posiadaczy naj-wyższych stopni mistrzowskich w karate. Wiąże się to jednak nie tyle z uprawianiem tego sportu, ile dzięki dalszym studiom — z najwyższym stopniem wtajemni-

karate bowiem funkcjonuje po gląd, że najlepszą wygraną jest wygrana bes walki. Ale co sro bić, jeśli ulega ona wypaczeniu stając się, szczególnie ostatnio, doskonałą formą obrony w tak nagminnych momentach zagrożenia.

Do blędnego traktowania ka rate przyczyniła się też zapewne bedaca efektem niewiedzy mitologia, jaka obrósł ten sport.

Kiedy w latach 70-tych na za wodach w Gdańsku doszło do o strego, przypadkowego starcia jeden z zawodników zwinał sie z bôlu na macie, ocenione to jako przejaw bandytyzmu. Kolegium rektorów wydało zarządze nie, zabraniające rozgrywania mistrzostw Polski w tej dyscyplinie na poziomie akademickim.

Czyżby zatem po tragicznym wypadku w Wejherowie trzeba zabronić uprawiania karate także i w klubach sportowych. Nic by to chyba nie dalo, bo jego zwolennicy dalej ćwiczyliby, tyle że w piwnicach lub lasach i to w sposób nie kontrolowany. A wiadomo, że źle prowadzony trening może doprowadzić nawet do uszczerbków na zdrowiu.

Obecnie karate to szeroko rozpowszechniona moda, że stawić jej tamę jest praktycznie niemożliwością. I chyba nie miałoby sensu jej zakazywanie. Z tym jednak zastrzeżeniem, że znajomość karate to nie jest to samo, co trzymanie w ręku śmiercionośnego noża.

WŁODZIMIERZ AMERSKI

Najstarszy kurhan

W pobliżu Osaki archeolodzy japońscy natrafili na kurhan, który został uznany za najstarszy z dotychczas znalezionych. Pochodzi on z III wieku naszej ery.

W kurhanie znaleziono szczątki mężczyzny. Z zacho-wanych strzępów tkanin oraz przedmiotów można wnioskować, że pochowano tu wodza jednego z ówczesnych plemion. Dobrze zachowały sie również wazy, gliniane naczynia i inne przedmioty pozwalające uzbogacić wiedze o życiu ludzi w tym okresie na wyspach japońskich.

5500 litrów wody w mieszkaniu hobbysty

5500 litrów wody w siedmiu akwariach znajdowało się w ub.r. w mieszkaniu miłośnika złotych rybek, mieszkańca Berlina Zachodniego. Już sama dodatkowa opłata za zużycie prądu kosztowała go 1,5 tys. DM. Należy on do "Zrzeszenia przyjaciół akwarium Spandau", istniejącego od 1930 roku i skupiającego obecnie 70 członków. Uważają oni, że do hodowli rybek ozdobnych konieczne jest poszerzanie wiedzy fachowei, m.in. poprzez odpowiednią literatu-Warto dodać, że każda dzielnica Berlina Zachodniego posiada swoje własne zrzesze-nie. (wł)

czy sposób zabijania? czenia. Na Zachodzie sa nawet wydawane specjalne podręczniki. szczegółowo prezentujące technikę karate przy użyciu nunczako. Inna sprawa, że i bez tego przyrzadu każda technika karate w zastosowaniu może być techniką śmiertelną, chociaż nia być nie

> Bazując w dużej mierze na tzw. punktach witalnych ciała i splotach nerwowych, w samoobronie może być ona sztuka destruktywną. Na zawodach zaś punktowane sa wyłącznie ciosy, zadawane z niewielka sila lub zatrzymywane w określonych miejscach trafienia.

musi.

Na filmie "Wejście Smoka", ukazującego u nas po raz pierwszy taką formę walki, prawdziwego sportu niestety nie ma, co wynika z samej konwencji, przy-

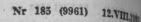
nia

sztvńskie

SNOPOWIAZAŁKE

śmierć.

wyłącznej winie aresztowazbrojonymi przedstawicielami wieczorem dwaj młodzieńcy nych. W pojęciu bowiem nawładzy, używali prostych nazostali zatrzymani przez funkjetej przez jego producentów. W Gazefie Wisperie i doręczyciele w terminachi do 25 listopada na styczeni – 380 zł. kwartalnie – 180 zł. kwartalnie

Oczywiście, do każde

posługując się wybrar

wszechniły się tzw. fab

stwa chemiczne. Pole

znaczków (słynne fals

stwa "Małego Bema" i "I żego Bema") itp Tu ni

będne już będą badania

odpowiednimi metoda

NA ZDJĘCIU: kapitalne lopaty losia.

Poroże rogom nierówne

Kłusownik zaś dość często

obłamuje poroże i sprzedaje

jako złom użytkowy do pro-

właściciele traktują je jako dekoracyjny bibelot. Dlatego

też nie często trafiają do punktów skupu. Częściej by-

wają przedmiotem handlu

wymiennego. Spotkałem na-

wet, że grasujący po wsiach

nie domagali się ostatnio po-

roży. I to koniecznie losi al-bo jeleni. Bo, jak twierdzą

"przecież sarna nie ma

handlarze cygańscy

Tekst i zdjęcie:

roża".

sa

nachal-

ROMAN PRUSKI

po-

dukcji galanterii. Zrzuty

znajdowane dość rzadko

Potocznie nazywamy je rogami. Tymczasem zwierzeta jeleniowate mają poroża z pełnej tkanki, w odróżnieniu od pustoro-gich (żubr, krowa, kozica, bawół, owce i inne), u których właściwe rogi noszą osobni-ki obojga pici. U jeleniowa-tych poroże mają samce, tylko u reniferów występuje ono u obu pici. Pustorogie nie zrzucają rogów. Natomiast jeleniowate corocznie tracą poroże i takie znaleziska zwiemy zrzutami. Łoś zrzuca łopaty zwane też rosochami w lutym i marcu, jeleń - od polowy lutego do marca, rogacz - już od połowy października.

Z wiekiem poroże jest coraz okazalsze, co uwidacznia się wagą i ilością odnóg. Później cofa się w rozwoju czyli uwstecznia. Od tego zależą kryteria odstrzału. Samce sarn czyli rogacze wytwarzają poroże zwane parostkami w okresie szczególnie trudnym, bo zimą. Ze względu na trudności ze zdobyciem wtedy składników odżywczych, jak też z powodu występujących dość często zaburzeń hormonalnych, spotyka się u rogaczy najróżniejsze zniekształcenia parostków. Takie zniekształcenia są poszukiwanym trofeum łowieckim.

Wieńcami jeleni, czaszkami z porożem łosi i rogaczy żaden myśliwy nie handluje Sa dla niego pamiątką przeżyć łowieckich i swą obecnością w mieszkaniu zmuszają do zadumy nad związkiem

Balon - pierwszy statek powietrzny

Od najdawniejszych czasów ludzie marzyli. aby oderwać sie od ziemi i podobnie jak otaki unosić się w powietrzu. Świadczy o tym legenda o Ikarze i Dedalu.

Historia ubiegłych wieków daje wiele przykładów podobnych usiłowań, opartych nie tylko na zasadzie lotu, lecz raczej na zasadzie unoszenia się ciał lżejszych od powie-

Wśród nazwisk wielu pionierów podniebnych lotów trwała sławe zyskało nazwisko dwóch Francuzów - braci Montgolfier. Oni pierwsi zbudowali w r. 1783 lżejszy od powietrza — balon. Kula balonu zrobiona była

z papieru i płótna a następnie wypełniona rozgrzanym powietrzem. 4 lipca 1783 r. w obecności ogromnych flumów, balon braci Montgolfier wzbił sie w powietrze i w ciągu 10 minut osiągnął wysokość ok. 500 m.

Paryska Akademia Nauk zleci-Paryska Akademia Nauk zleći-ła obu braciom powtórzenie wzlo-tu balonu. Nastąpiło to we wrze-śniu 1783. Tym razem do balonu przyczepiono klatkę z owcą, ko-gutem i kaczka. Byli to pierwsi pasażerowie podniebni, którzy zresztą pomyślnie wylądowali.

Ostatni wyczyn zachęcił różnych smiałków do podróży powietrz-nych. Wkrótce też dwóch odważ-nych Francuzów, markiz d'Arlan-des i kawaler de Rozier wzbiło się w powietrze na balonie typu Monigolfier, zwanym wówczas po prostu montgolfiera.

Udany wyczyn pierwszych ae-ronautów pociągnał za sobą nowe próby. Stopniowo balony zostaja coraz bardziej udoskonalone i są używane m.in. do celów wojsko-wych jako punkty obserwacyjne. Podczas oblężenia Paryża w r. 1870 wywszerzone z mieste 64 ber 1870 wypuszczono z miasta 64 ba-lony, które przyniosły drogą po-wietrzną 2,5 mln listów. Balony stosowano też do celów nażkowych.

Balon posiada jednak zasadni-czą wadę: jest niesterowny i leci tam, gdzie niesie go wiatr. Wada ta nie pozwoliła balonom opano-wać całkowicie przestrzeni po-wietrznych. Dokonał tego dopie-ro wiele lat później samolot. (ars)

Poczia w Polsce 18 października 1558 r.

kiól Zygmunt August nada! przywilej pocztowy Prosperowi Provano. Tenże Provano miał zapewnić regularną komunikację pocztową między Krakowem a Wenecja. Poczta Polska zyskała

sobie od razu zasłużone dobre imię. List z Krakowa do Wenecji szedł tylko dziesięć dni – a do Wilna jedynie siedem. Przy ów-czesnym stanie dróg i tem-pie życie były to terminy kiótkie, których zazdrościła w r. 1568 przywilej pocz-

towy przejmuje osiadła w Krakowie rodzina Montelupich Jeden z członków tej rodziny, Sebastian, zobowiązuje się w r. 1583 u-trzymywać stałą komunikację między Krakowem a Wenecją. Dyliżans chodził 24 razy w ciągu roku, a droga trwała piętnaście dni. Oplata za list, niezależnie od odległości, wynosila 4 grosze. Byla to pierwsza w świecie stała taryfa pocztowa.

W r. 1662 na czele Poczty Polskiej staje rodzina Bandinellich i uzyskuje przywilej zakładania stacji pocztowych w całej ówczesnej Rzeczypospolitej. Udalo się Bandinellim zalożyć i utrzymać dziesięć takich stacji, co było ogromnym osiągnięciem. Pocztę otrzymały: Kraków, Tar-Rzeszów. Jarosław, Lublin. Warszawa, Toruń i Poznań

Himalaje spływają do morza ...

Flagi państw - członków ONZ na nowych znaczkach Poczty ONZ.

badaniu znaczka możemy już mówić wtedy kiedy go zdobywamy do swego zbioru. Każdy znaczek należy sprawdzić z danymi, zawartymi w katalogu. Przede wszystkim musimy się upewnić, czy znaczek nie jest sfalszowany lub naprawiany. W katalogach i podręcznikach znajdziemy charakterystyczne cechy znaczków praw-dziwych i falszywych. Mogą to być różnice w nadruku (rodzaj czcionek, ich rozstawienie, odstępy itp.), barwie, papierze, szczegółach rysunku, zabkowaniu. gumowaniu, znakach wodnych (jeśli istnieja).

Znaczek powinien być dokładnie zidentyfikowany katalogowo. Co należy pod tym rozumieć? W pierwszym rzędzie należy ustalić kraj, który wydał znaczek. Oczywiście, sprawa nie nastrecza trudności wówczas. kiedy na znaczku widnieje nazwa kraju. Ale występuje również wiele znaczków, szczególnie starszych, bądź też spęcjalnego przeznaczenia, bez podania nazwy kraju (zarządu pocztowego) - wydawcy. W niektórych katalogach umieszczone są specjalne tablice i objaśnienia, ułatwiające rozpoznanie takich "anonimowych" znaczków.

Badanie znaczków

nie pozycji w katalogu tych znaczków, które różnią się barwa, zabkowaniem, znakami wodnymi, papierem, techniką druku, rozdzielania (ząbkowane, ciete, nacinane). Dlatego zbieracz musi posiąść pe-wien zasób wiedzy z zakresu posługiwania się katalogami, technik druku, sposo-bów perforacji i gumowania, rodzajów papieru. Koniecznie trzeba zaopatrzyć się również w podstawowe przybory służące do rozpoznania i badania znaczków pocztowych: lupę, miarkę, ząbkomierz, lampę kwarcową, odczynniki chemiczne (np. benzynę do wywoływanie znaków wodnych), a także katalogi, podręczniki, materiały porównawcze (np. fotografie arkuszy sprzedażnych).

zakresu działania na po czególne farby różnych czynników chemicznych. Następna sprawa: określe-Jakie charakterystyc najważniejsze cechy znat ków bywają przedmiote sposobem badań, dokonywanych pri filatelistów, w tym i es pertów? Należą do nich: rodzaj druku (wklęsi płaski, wypukły), charakterystyczne sz góły rysunku znaczka, wodnego (jeśli jest), barwy farb drukarsk 1 papieru, wymiary znaczka i go fragmentów, rodzaj gumy, rodzaj ząbkowania, chy ochronne. Eureka! Odkrylem! To wołanie sprawia prawo satysfakcję i przyjem każdemu zbieraczowi-ba czowi.

KOLEKCJON

Chłosta w szkole - do uznania rodziców

Stosowanie kar cieles w szkołach brytyjskich p stawiono do decyzji rod Ponad 1.5 roku po orzeg zachodnioeuropeiskiego bunału praw człowieka powiadającym się przer stosowaniu chłosty brytyjskie zdecydował na salomonowe rozwia Bicié (w otwarta dłoń i siedzenie zależnie

Lwów, Zamość, (ars)

> Masywowi górskiemu Himalajów już od wielu lat grozi katostrofa ekologiczna. W wyniku erozji cienka warstwa gleby. pokrywająca zbocza gór, spływa do Zatoki Bengal kiej.

człowieka z naturą. Wiszą na ścianach jako dowód umiejętności łowieckich myśliwego.

CAF - EDMUND

Moja lala i ja.

UCHYMIAK

grody

Białe

środki wojennego zniszczenia.

swój wielki majatek przezna-

czył na fundacje pieciu mie-

dzvnarodowych nagród w

Kolejnemu gatunkowi afrykań-

W polożonym na południu kra-

Mozambikańskie białe nosoroż-

Gdyby władzom mozambikań-

padek powtórnego wyginiecia te-

(7)

go gatunka fauny.

W tym tygodniu list (władomość) odmieni Twe plany na przyszłość. Możliwość zmiany pracy i otoczenia oraz poprawy finansowej. Przyjazd mi-tej osoby. Sympatyczny znak – Baran.

RYBT 21.62.-29.65

Niejedni, stawiając pomniki prawdzie, jednocześnie camienują ją.
Najtrudniej sprowadzić na ziemię wyniesionych za orbitę własnego zadujania.
Nepotyzm stanowi odwrócone naczynie wiary w sa- nych siebie.
Epoka tak się nam rozgadała, że nie można już vysłuchać milczenia ludzi.
Patos: pozorna nobilitacja glosu.
Pilnie poszukiwani – buntownicy przeciwko włas- cej nijakości.
Trudno go będzie odtworzyć – wysadził się dy- amitem wiary w samego siebie. ZBIGNIEW WAYDYK

Nagroda Nobla

Nagrode te ufundował w dycyny. literatury testamencie szwedzki inżynier działalność na polu zbliżenia chemik. wynalazca i przemynarodów (tzw. nagroda pokoslowiec Alfred Nobel (1836iowa). -1896). Po raz pierwszy na-Nagrody naukowe i literacprzyznane zostały w ka przyznaje 1901 r. Nobel, który swoimi wynalazkami (detonator, dynamit) wzmocnił i udoskonalił

wei.

Akademia Szwedzka. Pokojowa natomiast parlament tego kraju. W zasadzie w różnienia przyznawane sa co roku. Bywa jednak, że brakuje stosownych kandydatów - najcześciej

właśnie do nagrody pokojo-

ich

.

1uż

oraz za

(opr. ars)

KRZYŻŌWKA

Tak więc potężne Himalaje powoli znikają w morzu każdy deszcz monsunowy wymywa tony ziemi z każ-dego zakątka gór Gleba spływa dopływami Gangesu i tworzy nowe wyspy na wodach Zatoki Bengalskiej. W ciągu 30 lat, jakie u-

plynely od zdobycia Mont Everestu, wycięto ponad połowę lasów, pokrywająkiedyś jego zbocza. cych Pozostała ich część prawdopodobnie zniknie do końca tego wieku. Drzewa umacniały ziemię na zboczach górskich, sprawiały że chłonęła ona wodę a nadmiar wilgoci oddawała stopniowo, wzbogacajac cały region. Obecnie deszcze co roku wymywają o-koło 7 ton ziemi z każdego hektara - w rejonach najbardziej dotknietych klęską nawet do 50 ton. Coraz częściej osuwają się zbocza górskie - kiedyś w ciągu jednej nocy Nepal-czycy odnotowali 20 tys. takich przypadków. Zmiezostały całe tarasy cione pól, kilkadziesiąt wsi wraz z ich mieszkańcami zostało pogrzebanych pod ziemią.

> seska, 33) 0,5 ust, 34) brana przez krawca, 36) jedna ze stron świata, 37) wolnomularz, 38) fizyk niemiecki, laureat Nagrody Nobla w 1919 r., 41) osad na wychłodzonych przedmiotach, 42) głowonóg morski, 44) jednorazowy ładunek wielkiego pieca hutniczego, 46) psie imię.

skórzane rekawiczki.

LESZEK

Swiatowe domy mody prezentują już kolekcje je-sienno-zimowe. Oto jedna z nich – Yvesa Saint Lau-

renta — dżersejowa, gladka, niebieska sukienka do

kolan, czarny kapelusz z dużym rondem i czarne

Rialegostoku

mv

Wśród czytelników, którzy w terminie S-dniowym nadeślą pra-widłowe rozwiązania, rozlozujemy pięć nagród książkowych. Na ko-pertach prosimy saznaczyć: "Krzyżówka z nr 185".

ROZWIAZANIE KRZYŻÓWKI Z NR 178

POZIOMO: taksówka, skórka, kino, litr, błwak, Maryla, kier, anatom, douna, elita, woźna, War-na, wersal, Irma, laikat, packa, dama, targ, rodzał, amazonka. PIONOWO: alibi, skowronek, wulkan, astma, przymiarka, kara-wana, krater, niedźwiedź, roinic-two, kawalarz, nawa, narada, alpaka, staja, Marek.

NAGRODY

Za prawidłowe rozwiązanie krzyżówki zamieszczonej w "Gazecie" nr 173 g 29.VII.1983 F., nagrody książkowe wylosowali: Ews Pień-

scowych tradycji) bedy szkołach nadal stosowane dnak tvlko wobec ucm których rodzice wyrażą m zgode. W ten sposób brytyjski nie rozstrzygnal statecznie zawiłej kwesti jenia skóry niesfornym niom i przesunał cieżar cyzji na rodziców.

Powozy konne nadal modne

Burzliwy rozwój motor cji, stale rosnąca na nas drogach liczba samocho wcale nie osłabiła zainte wania stylowymi pojaz konnymi. Świadczy o stale powiększająca się ba zamówień. jakie otrzyn nieliczni jch wytwórcy. nym z czołowych i ceni w kraju producentów n jest spółdzielnia mieślnicza w Gostyniu. leszczyńskie. Rodzina w nywanych tam pojazdów dość liczna: należa do m.in. amerykany. wol breki, parkowce i polo

stoku proszeni są o zgłoszeni po odbiór książek do Dr Łączności z Czytelnikami re cji (ul. Wesołowskiego 1, pok 2 lub 3, parter) w godz. N w terminie dwutygodniowym

Zemiejscowym nagrody prześle ny poczta. Mieszkańcy Białego

CAF - AFP

czykowska z Ełku, Anastazja Pa-trzyłas ze wsi Eudry oraz Tere-sa Jaroma, Marian Szydłowski i Ireneusz Pietrowicz – wszyscy z

POZIOMO: 1) całkowita wiarygodność, 5) podstawowy element budowy żywych organizmów, 9) pokaźna torba, 10) brawa, 13) jednostka or-

ganizacyjna lotnictwa, 16) skok w bok, 17) ozdobna lamówka tałesu, 18) nie detal, 20) wysłodziny, 21) stolica Ghany, 23) pieśń operowa, 25) czar, powab, 27) najmniej-sza odległość między dwoma dźwiękamj różnej wysokości. 28) solenizantka z 21 lipca. 30) w obsadce, 33) upiór wysysający krew ludzi śpiacych, 35) metal w czołówce. 36) swojska madame, 37) łaczy brzegi rzeki, 39) wentyl. 40) stan w pln.-wsch. Indii, 43) średniowieczny zamek

chrześcijan, 49) część . nogi, 50) Dyzma, 51) gatunek kaczki PIONOWO: 1) material wy-

buchowy, 2) gatunek jedwabnego aksamitu, 3) duży port nad Irtyszem, 4) buraczki chrzanem, 5) podły człowiek, 6) krupczatka, 7) ziomek, krajan, 8) roślina dekoracyjna, 11) promieniotwórczy pierwiastek chemiczny, 12) należy zapisać w nim coś niebywalego, 14) zasłona okienna, 15) prawy doplyw Kury, 19) brak różnorodności, mały wybór, 22) tata plus mama plus dzieci, 24) bulion, 26) składnik benzyny, 29) kawałek morza w domu, 31) roślina wodna warowny w Londynie, 45) o dużych kwiatach, będących klamca, 47) znany szachista w starożytnym Egipcie symradziecki, 48) miasto w Izrae- bolem słońca, niewinności i lu, ośrodek kultu religijnego skromności, 32) wehikuł o-